

**АНАЛИЗА ЗАДОВОЉСТВА КОРИСНИКА
БОЛНИЧКИМ ЛЕЧЕЊЕМ
У БЕОГРАДУ У 2023. ГОДИНИ
(НИВО УСТАНОВЕ)**

Београд, 2024. година

Наручилац задатка:

Министарство здравља Републике Србије

Обрађивач:

Градски завод за јавно здравље, Београд

Директор Завода:

Мр сци.мед. др Гордана Тамбурковски

Помоћница директора:

Прим. мр сц. мед. др Светлана Младеновић-Јанковић

Носилац задатка:

Центар за анализу, планирање и организацију здравствене заштите

Анализу припремила:

др Катица Трипковић

САДРЖАЈ

Увод	4
Резултати	6
Стопа одговора и карактеристике испитаника	6
Услуге и организација здравствене заштите током болничког лечења	14
Сестринска нега болесника	34
Однос лекара према пацијенту	45
Коришћење клиничких путева током болничког лечења	59
Задовољство болничким лечењем у целини	61
Степен зависности посматраних варијабли	62
Рангирање болница према задовољству пацијената	65
Компарација болничких одељења	69
Коментари пацијената	72
Закључак	73

УВОД

Процена фактора који утичу на степен задовољства пацијента стационарним лечењем представља један од специфичних циљева везаних за унапређење квалитета болничке здравствене заштите.

Министарство здравља Републике Србије и Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, у сарадњи са мрежом института и завода за јавно здравље, од 2004. године организују испитивање задовољства корисника болничким лечењем. Испитивање се организује током пет узастопних радних дана у години, а анкетирају се пацијенти приликом отпуста са болничког лечења. Анкета је анонимна и добровољна.

Због епидемије заразне болести Ковид-19, од 2020. године промењена је методологија испитивања у више аспеката. Уместо јединственог термина у коме су све здравствене установе у Србији спроводиле анкету, од 2020. године су болнице изводиле анкету у децембру у термину који им организационо највише одговара, уз примену свих прописаних противеписидемијских мера. Такође, за разлику од претходних година, од 2020. године унос података су обављале здравствене установе (од 2021. године у базу података у Сервису јавног здравља), док је обраду података као и раније радио Градски завод за јавно здравље Београд.

Од 2020. године испитивање задовољства се обавља и у педијатријским и психијатријским болницама, тако да је у Београду било предвиђено да се анкета обави у 26 болница (све болнице осим Института за неонатологију). У 2020. години 7 болница се било изјаснило да због епидемиолошке ситуације нису у могућности да обаве анкету о задовољству својих корисника болничким услугама (Универзитетски клинички центар Србије, КБЦ „Звездара“, КБЦ „Земун“, КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“, Институт за реуматологију, Институт за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић“ и Завод за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф. др Цветко Брајовић“), а у 2021. години 3 установе (Специјална болница за интерне болести Младеновац, Институт за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић“ и Завод за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф. др Цветко Брајовић“). У 2022. години анкета је спроведена, уз примену свих противеписидемијских мера, у свим болницама, осим у Заводу за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф. др Цветко Брајовић“.

У 2023. години анкета је спроведена у периоду од 20. до 24. новембра 2023. године у трајању од укупно пет дана у свим болницама, осим у Заводу за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф. др Цветко Брајовић“ (стационар није радио током целе године због реновирања). У 2023. години у анализу су укључени и одговори испитаника (мајки пратиља) из Института за неонатологију којих је било свега четири.

Задовољство пацијената болничким лечењем је испитивано у оквиру шест медицинских делатности: интерна медицина (пулмологија, кардиологија, алергологија и имунологија, гастроентерологија, хематологија, инфективне болести, ендокринологија, нефрологија, реуматологија, неурологија, дерматовенерологија, пнеумофтизиологија и конзервативна онкологија); хирургија (општа хирургија, грудна хирургија, ортопедија, трауматологија, кардиоваскуларна хирургија, неурохирургија, урологија, офталмологија, ОРЛ, максилофацијална хирургија, оперативна онкологија и пластична и реконструктивна хирургија); гинекологија и акушерство, рехабилитација, психијатрија и педијатрија.

У дечјим болницама за децу млађу од 15 година упитник је попуњавао родитељ или пратилац детета, а деца старија од 15 година су сама попуњавала упитник.

Инструмент за процену задовољства

За испитивање задовољства корисника болничким лечењем у периоду од 2020. до 2022. године коришћен је измењен упитник Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут“, који је исти за све болничке установе у Србији. Стандардизовани упитник састојао се од 11 основних питања и 18 потпитања и био је знатно скраћен у односу на претходни период. У наведеном периоду два питања односила су се на коришћење болничке заштите везано за епидемију болести Ковид-19, а која су искључена из упитника, те је у 2023. години задовољство корисника болничким лечењем испитивано кроз 9 основних и 18 потпитања. Упитник је анониман и добровољан, а пацијенти су одговоре давали приликом отпуста са болничког лечења.

Упитник за процену задовољства корисника болничког лечења је обухватао неколико група питања:

- ✓ прва група се односила на основне социјално – економске одреднице здравља (пол, године старости, школска спрема и материјално стање);
- ✓ друга група обухватала је услуге и организацију здравствене заштите током болничког лечења (обавештења која су дата пацијентима приликом пријема, као и приликом отпуста из болнице, исхрана, смештај, хигијена, организација посета и организација и брзина пружања услуга дијагностике и терапије);
- ✓ трећа група питања била је везана за задовољство корисника услугама које пружа медицинско особље (услуге сестринске неге и услуге лекара);
- ✓ четврта група питања се односила на процену укупног задовољства пацијента лечењем које му је пружено у болничким условима.

Пацијентима је у посебној рубрици омогућено да укажу на предности или мане лечења, дају примедбе, савете или сугестије, као и да наведу да ли је у њиховом лечењу коришћен клинички пут.

Мерна скала коришћена у упитнику је петостепена скала са вредностима од 1 – веома лоше, до 5 – одлично.

Војномедицинска академија је за испитивање задовољства својих корисника користила неизмењен „стари“ упитник, па није могуће направити поређења за све аспекте задовољства са осталим болницама у Београду.

Аналитички метод рада за процену задовољства

За анализу задовољства пацијената болничким лечењем коришћен је аналитичко-дескриптивни метод рада тумачењем резултата добијених на основу статистичке обраде података из анкете. Од статистичких параметара коришћени су: дистрибуција фреквенције, просечне вредности (аритметичка средина), мере варијабилитета (стандардна девијација) и релативни бројеви. За утврђивање значајности разлика између обележја, коришћен је χ^2 тест, Kruskal-Wallis тест (H) и једнофакторска анализа варијансе (F). Сви статистички тестови су прихваћени ако је вероватноћа нулте хипотезе била једнака или мања од 5 посто.

У анализи су приказани подаци збирно за ниво свих болница, као и по појединачним болницама. Збирни подаци обухватају десетогодишњи период, од 2014. до 2023. године, док подаци по установама обухватају период од 2021. до 2023. године. Приликом тумачења приказаних резултата, треба имати у виду да резултати за 2020. годину нису упоредиви са другим годинама јер су из Истраживања изостале највеће здравствене установе у Београду, а у установама које су учествовале забележен је мали број испитаника.

Циљ процене задовољства

Циљ ове процене јесте утврђивање стручних и искуствених параметара за праћење квалитета рада болница кроз одговоре пацијената на питања садржана у стандардизованом упитнику, како би се обезбедила ефикасна, квалитетна и рационална здравствена заштита пацијента у оквиру одрживог развоја болничке здравствене заштите и у интересу корисника.

РЕЗУЛТАТИ

Резултати испитивања задовољства корисника болничким лечењем обухватају дистрибуцију фреквенција на укупном нивоу, појединачно по болницама, као и тестирање социјално-економских одредница здравља које су утицале на задовољство.

• Стопа одговора и карактеристике испитаника

У болницама у Београду које су учествовале у испитивању задовољства корисника, у време спровођења анкете, са болничког лечења отпуштено је 4.600 пацијената. Подељено је 4.020 анкетних упитника, а враћених попуњених упитника је било 3.183 (69,2% у односу на број отпуштених пацијената). Стопа одговора учесника у анкети (број анкетираних у односу на број пацијената којима су подељени упитници) била је 79,2% (Графикон 1).

На графикону 1. приказане су стопе одговора у периоду 2014-2023. године без ВМА, због тога што нема података потребних за рачунање стопе одговора у ВМА за све године посматраног периода. Десетогодишњи тренд оба показатеља је опадајући, без статистичке значајности ($p=0,413$ у односу на број испитаника који су узели упитник, и $p=0,091$ у односу на број отпуштених пацијената).

Графикон 1. Стопа одговора учесника у анкети (без ВМА) изражена у процентима

Посматрано по болницама, стопа одговора у односу на број подељених упитника од 100% је у 6 болница (Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Институту за ментално здравље, Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“, Специјалној болници за болести зависности, Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ и Институту за медицину рада Србије), али напомињемо да су наведене болнице, осим Института за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, са веома малим бројем испитаника. У КБЦ „Земун“, Институту за ортопедију „Бањица“ и Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику стопа одговора је била изнад 90%, док је најмања стопа одговора од 60% у Институту за онкологију и радиологију Србије и Институту за реуматологију (Табела 1). Највећи број анкетираних пацијената био је у УКЦС (1.032 или 32,4% од укупног

броја без ВМА, или 25,8% од укупног броја са ВМА) и ВМА (823 испитаника или 20,5% од укупног броја). Истиче се да је у чак 8 болница број испитаника био мањи од 20. Овако мали број испитаника онемогућава адекватну статистичку обраду података.

Табела 1. Дистрибуција испитаника и стопа одговора по болницама у 2023. години

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Број отпуштених пацијената	Број подељених упитника	Број испитаника (попуњених упитника)	Стопа одговора у односу на број подељених упитника (%)	Стопа одговора у односу на број отпуштених пацијената (%)
УКЦС	1365	1193	1032	86.5	75.6
КБЦ „Др Д. Мишовић- Дедиње“	343	313	254	81.2	74.1
КБЦ „Звездара“	533	530	342	64.5	64.2
КБЦ „Земун“	303	281	266	94.7	87.8
КБЦ „Бежанијска коса“	274	150	117	78.0	42.7
ИКВБ „Дедиње“	137	137	137	100.0	100.0
ГАК „Народни фронт“	203	203	153	75.4	75.4
УДК	111	100	64	64.0	57.7
Инс. за мајку и дете	198	80	56	70.0	28.3
Кл. за неур. и псих. за децу и омл.	24	12	10	83.3	41.7
ИОРС	459	457	276	60.4	60.1
Инс. за ментално здравље	30	28	28	100.0	93.3
Инс. за реуматологију	72	60	36	60.0	50.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	87	51	44	86.3	50.6
Кл. „Л. Лазаревић“	24	24	24	100.0	100.0
ИО „Бањица“	170	141	137	97.2	80.6
Инс. за неонатологију	5	5	4	80.0	80.0
СБ Младеновац	48	48	31	64.6	64.6
СБ за болести зависности	14	14	14	100.0	100.0
Инс. за рехабилитацију	122	122	93	76.2	76.2
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	24	18	18	100.0	75.0
СБ за цер. парализу	13	12	8	66.7	61.5
СБ за орт. протетику	14	14	13	92.9	92.9
СБ Лазаревац	9	9	8	88.9	88.9
Инс. за медицину рада	18	18	18	100.0	100.0
УКУПНО без ВМА	4600	4020	3183	79.2	69.2
ВМА	823	823	823	100.0	100.0
УКУПНО	5423	4843	4006	82.7	73.9

У односу на област/грану медицине, међу испитаницима најзаступљенији су били пацијенти са интернистичких (41%), хируршких (35,3%) и гинеколошких одељења (12,8%), а најмање заступљени пацијенти са одељења психијатрије (Графикон 2).

Графикон 2. Структура испитаника према болничком одељењу на коме су лечени (%)

Између различитих болница установљена је статистички високо значајна разлика у заступљености испитаника са различитих болничких одељења, што је и очекивано с обзиром на различиту делатност болница.

Табела 2. Дистрибуција испитаника према одељењима по болницама, 2023. година

Одељење	Интерни-стичко		Хируршко		Гинек. и акушерство		Рехаби-литација		Психијатрија		Педи-јатрија		УКУПНО	
ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Бр.	%	Бр	%	Бр.	%	Бр	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%
УКЦС	408	39.5	395	38.3	214	20.7	0	0.0	15	1.5	0	0.0	1032	100.0
КБЦ „Др. Д. Мишовић- Дедиње“	59	23.2	95	37.4	66	26.0	0	0.0	12	4.7	22	8.7	254	100.0
КБЦ „Звездара“	153	44.7	115	33.6	46	13.5	0	0.0	3	0.9	25	7.3	342	100.0
КБЦ „Земун“	110	41.4	95	35.7	32	12.0	0	0.0	0	0.0	29	10.9	266	100.0
КБЦ „Божанијска коса“	61	52.1	56	47.9	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	70	51.1	67	48.9	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	153	100.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	153	100.0
УДК	0	0.0	38	59.4	0	0.0	0	0.0	0	0.0	26	40.6	64	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	27	48.2	0	0.0	0	0.0	0	0.0	29	51.8	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	10	100.0	10	100.0
ИОРС	219	79.3	48	17.4	0	0.0	0	0.0	0	0.0	9	3.3	276	100.0
Инс. за ментално здравље	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	28	100.0	0	0.0	28	100.0
Инс. за реуматологију	36	100.0	0	0.0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	36	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	44	100.0	0	0.0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	24	100.0	0	0.0	24	100.0
ИО „Бањица“	20	14.6	117	85.4	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	137	100.0
Институт за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	31	100.0	0	0.0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	31	100.0
СБ за болести зависности	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	14	100.0	0	0.0	14	100.0
Инс. за рехабилитацију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	93	100.0	0	0.0	0	0.0	93	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	18	100.0	0	0.0	0	0.0	18	100.0
СБ за цер. парализу	0	0.0	0	0.0	0	0.0	8	100.0	0	0.0	0	0.0	8	100.0
СБ за орг. протетику	0	0.0	0	0.0	0	0.0	13	100.0	0	0.0	0	0.0	13	100.0
СБ Лазаревац	8	100.0	0	0.0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	8	100.0
Инс. за мед. рада	18	100.0	0	0.0	0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	18	100.0
ВМА	402	48.8	363	44.1	0	0.0	22	2.7	36	4.4	0	0.0	823	100.0
УКУПНО	1639	40.9	1416	35.3	511	12.8	154	3.8	132	3.3	154	3.8	4006	100.0

Напомена: Фишеров тест, $p < 0,001$

Од 4.006 испитаника, податке о полу нису навела 22 или 0,5%. Као и ранијих година, у анкети је учествовало више пацијената женског (56,6%), него мушког пола (43,4%), што се објашњава обухватом пацијенткиња са гинеколошких и акушерских одељења, као и мајки пратиља хоспитализоване деце (Табела 3). Методолошким упутством је предвиђено да пратиоци болесника млађег од 15 година, уписују пол и старост детета, али су неки родитељи уписивали своје податке.

У односу на пол анкетираних пацијената установљена је статистички високо значајна разлика између болница ($\chi^2=238,247$, $DF=25$, $p<0,001$).

Највећа заступљеност пацијената женског пола, уз ГАК „Народни фронт“, била је у Институту за реуматологију (80,6%), а затим у Универзитетској дечјој клиници (76,6%), док је највеће учешће мушкараца забележено у Специјалној болници за болести зависности (85,7%) и Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (65,7%).

Табела 3. Дистрибуција испитаника према полу по болницама, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Мушки пол		Женски пол		Укупно	
	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	416	40.3	616	59.7	1032	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	107	42.1	147	57.9	254	100.0
КБЦ „Звездара“	159	46.5	183	53.5	342	100.0
КБЦ „Земун“	106	39.8	160	60.2	266	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	60	51.3	57	48.7	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	90	65.7	47	34.3	137	100.0
ГАК „Народни фронт“			153	100.0	153	100.0
УДК	15	23.4	49	76.6	64	100.0
Инс. за мајку и дете	19	33.9	37	66.1	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	4	40.0	6	60.0	10	100.0
ИОРС	105	38.0	171	62.0	276	100.0
Инс. за ментално здравље	11	39.3	17	60.7	28	100.0
Инс. за реуматологију	7	19.4	29	80.6	36	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	19	43.2	25	56.8	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	13	54.2	11	45.8	24	100.0
ИО „Бањица“	75	54.7	62	45.3	137	100.0
Инс. за неонатологију	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	13	41.9	18	58.1	31	100.0
СБ за болести зависности	12	85.7	2	14.3	14	100.0
Инс. за рехабилитацију	37	39.8	56	60.2	93	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	7	38.9	11	61.1	18	100.0
СБ за цер. парализу	4	50.0	4	50.0	8	100.0
СБ за орт. протетику	5	38.5	8	61.5	13	100.0
СБ Лазаревац	3	37.5	5	62.5	8	100.0
Инс. за мед. рада	10	55.6	8	44.4	18	100.0
ВМА	431	53.8	370	46.2	801	100.0
УКУПНО	1728	43.4	2256	56.6	3984	100.0

Просечна старост анкетираних пацијената била је 51,9 година (претходне године 52,1). На ово питање није одговорило 147 испитаника (3,7% од укупног броја).

Као и претходних година, највише пацијената је било у добној групи од 60 до 69 година (21,5%), затим старијих од 70 (20,9%), (Графикон 3). Није могуће направити адекватно поређење са претходним годином с обзиром на разлике у броју и намени установа које су учествовале у истраживању од 2020. године, као ни са периодом пре 2020. године због значајних разлика у методологији.

Графикон 3. Структура испитаника према старости (%)

Установљена је статистички високо значајна разлика у просечној старости испитаника у различитим болницама ($p < 0,001$). Уколико се изузме Институт за неонатологију, најмлађи анкетирани испитаници били су у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (око 3 године) и Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије (око 7 година). У педијатријским установама поједини родитељи су попуњавали своју старост, док су други уписивали старост деце (како је и предвиђено методолошким упутством), те отуда и разлике у просечној старости у овим установама.

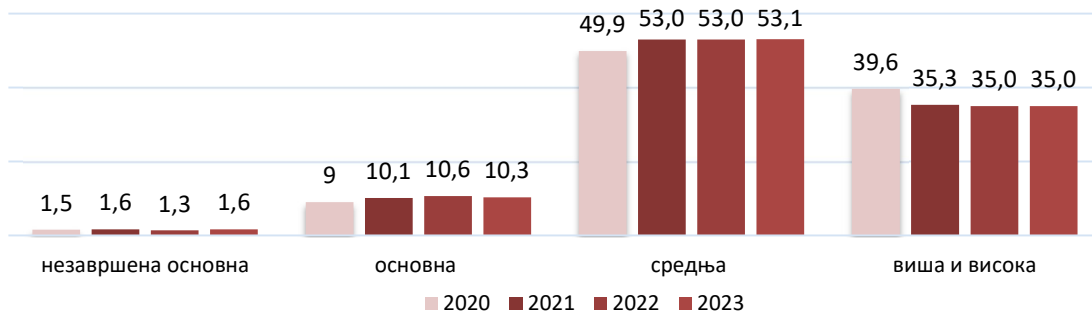
Највећа просечна старост пацијената забележена је у Специјалној болници за интерне болести Лазаревац (око 76 година), као и у Специјалној болници за интерне болести Младеновац (око 68 година) и Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“ и Институту за рехабилитацију (око 66 година), (Табела 4).

Када је у питању образовање испитаника, 53,1% је имало средњу стручну спрему, 35% вишу и високу, 10,3% је завршило само основну школу, а око 1,6% није имало завршено основно школско образовање, готово истоветно као и претходне две године (Графикон 4).

Табела 4. Просечна старост испитаника по здравственим установама

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2020. година		2021. година		2022. година		2023 година	
	Бр. испитаника	просек	Бр. испитаника	просек	Бр. испитаника	просек	Бр. испитаника	просек
УКЦС			807	53.56	604	55.41	1009	52.91
КБЦ „Др Д. Мишовић-Дедиње“			86	39.12	303	44.24	254	46.40
КБЦ „Звездара“			204	54.09	276	54.16	336	54.60
КБЦ „Земун“			226	54.19	259	52.38	243	52.68
КБЦ „Бежанијска коса“	58	55.55	39	61.82	111	60.84	117	58.88
ИКВБ „Дедиње“	55	64.78	108	63.79	98	65.92	137	62.14
ГАК „Народни фронт“	124	35.17	167	33.34	158	38.46	150	35.99
УДК	42	31.29	46	4.07	66	22.85	62	24.53
Инс. за мајку и дете	39	30.51	31	21.71	81	23.19	40	7.40
Кл. за неурол. и психиј.	7	40.14	16	29.56	8	26.63	10	17.50
ИОРС	244	56.70	283	56.16	284	56.72	257	57.19
Инс. за ментално здравље	8	31.88	15	36.40	11	38.09	28	34.46
Инс. за реуматологију			39	57.77	37	53.97	36	58.11
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	31	63.84	36	65.47	43	65.00	38	66.24
Кл. „Л. Лазаревић“	10	37.50	17	36.82	19	42.00	24	38.00
ИО „Бањица“	28	63.11	94	52.45	99	54.38	132	53.14
Инст. за неонатологију							4	1.00
СБ Младеновац					28	66.39	31	68.13
СБ за болести зависности	8	37.75	10	36.60	7	34.71	14	42.29
Инс. за рехабилитацију	35	65.34	24	68.33	69	65.52	90	64.52
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	5	15.60	17	44.76	16	58.50	18	63.56
СБ за цер. парализу	11	32.27	12	33.83	8	31.13	8	2.88
СБ за орт. протетику	6	68.00	13	69.38	7	64.57	13	54.31
СБ Лазаревац	4	76.75	11	74.09	7	80.29	7	76.14
Инс. за мед. рада					12	54.42	18	48.39
ВМА	794	53.98	722	53.79	888	52.84	783	52.61
УКУПНО	1524	52.34	3023	51.74	3499	52.07	3859	51.90

Графикон 4. Школска спрема испитаника (%)

Установљена је статистички високо значајна разлика у односу на школску спрему испитаника између различитих болница ($p < 0,001$). У Специјалној болници за интерне болести Младеновац сваки десети пацијент је са незавршеном основном школом. Ових пацијената није било у 9 болница (Табела 5).

Табела 5. Дистрибуција испитаника по болницама према школској спреми, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Незавшена основна школа		Основна школа		Средња школа		Виша и висока школа		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	13	1.3	108	10.5	529	51.7	374	36.5	1024	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	2	0.8	17	6.7	125	49.2	110	43.3	254	100.0
КБЦ „Звездара“	10	3.0	42	12.5	193	57.3	92	27.3	337	100.0
КБЦ „Земун“	3	1.2	28	10.9	140	54.7	85	33.2	256	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	1	0.9	12	10.3	61	52.6	42	36.2	116	100.0
ИКВБ „Дедиње“	3	2.2	19	13.9	80	58.4	35	25.5	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	2	1.3	6	3.9	70	45.8	75	49.0	153	100.0
УДК	2	3.3	8	13.3	29	48.3	21	35.0	60	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	3	6.4	26	55.3	18	38.3	47	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	1	10.0	2	20.0	4	40.0	3	30.0	10	100.0
ИОРС	5	1.9	24	8.9	143	53.2	97	36.1	269	100.0
Инс. за ментално здравље	1	3.6	5	17.9	12	42.9	10	35.7	28	100.0
Инс. за реуматологију	2	5.7	6	17.1	20	57.1	7	20.0	35	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	7	15.9	22	50.0	15	34.1	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	4	16.7	14	58.3	6	25.0	24	100.0
ИО „Бањица“	5	3.7	22	16.4	71	53.0	36	26.9	134	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	4	100.0	0	0.0	4	100.0
СБ Младеновац	3	9.7	13	41.9	13	41.9	2	6.5	31	100.0
СБ за болести зависности	1	7.1	0	0.0	12	85.7	1	7.1	14	100.0
Инс. за рехабилитацију	3	3.4	23	26.1	47	53.4	15	17.0	88	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	3	16.7	13	72.2	2	11.1	18	100.0
СБ за цер. парализу	0	0.0	1	12.5	6	75.0	1	12.5	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	1	7.7	9	69.2	3	23.1	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	5	62.5	3	37.5	0	0.0	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	6	33.3	9	50.0	3	16.7	18	100.0
ВМА	5	0.6	42	5.2	440	54.1	327	40.2	814	100.0
УКУПНО	62	1.6	407	10.3	2095	53.1	1380	35.0	3944	100.0

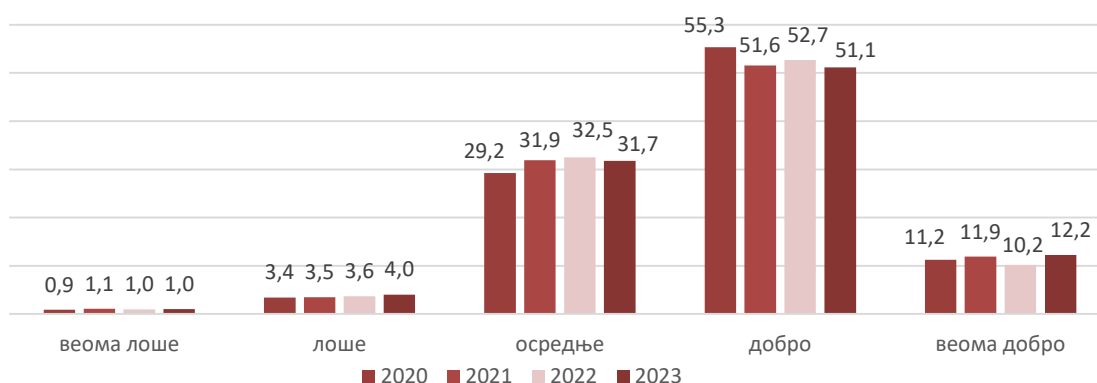
Највеће учешће пацијената који су завршили само основну школу је било у Специјалној болници за интерне болести Лазаревац (62,5%) и Специјалној болници за интерне болести Младеновац (41,9%), док ових пацијената није било у Специјалној болници за болести зависности. Пацијенти са средњим школским образовањем у скоро свим болницама представљају доминантну групу, а поред Института за неонатологију где су сви испитаници (мајке пратилге) са завршеном средњом школом, највише их је било у Специјалној болници за болести зависности (85,7%). Око половине пацијената је било са вишом и високом школом у ГАК „Народни фронт“ (49%) и нешто мање од половине у КБЦ

„Др Драгиша Мишовић- Дедиње“ (43,3%), док у Специјалној болници за интерне болести Лазаревац није било ниједног испитаника са вишом или високом школом.

У целини посматрано, најобразованији испитаници били су у ГАК „Народни фронт“, КБЦ „Др Драгиша Мишовић- Дедиње“ и ВМА, а најнижег степена образовања у Специјалној болници за интерне болести Лазаревац, Специјалној болници за интерне болести Младеновац и Институту за медицину рада Србије.

Највећи број испитаника је свој материјални положај оценио као добар (51,1%) и осредњи, 31,7%, док га је веома добрим оценило 12,2% испитаника. Укупно је 5% анкетираних оценило да је њихов материјални положај лош или веома лош, слично као и претходних година (Графикон 5).

Графикон 5. Материјални положај испитаника (%)

Установљена је статистички високо значајна разлика у дистрибуцији испитаника према материјалном положају по болницама ($p < 0,001$).

Највеће учешће испитаника који су свој материјални положај оценили као веома лош било је у Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“ (17,4%), а лош у Специјалној болници за болести зависности (15,4%). Највећи проценат испитаника са осредњим материјалним стањем био је у Институту за медицину рада Србије (66,7%) и Специјалној болници за интерне болести Младеновац (54,8%).

Пацијенти који су свој материјални положај оценили као веома добар или добар били су најзаступљенији у Специјалној болници за интерне болести Лазаревац (87,5%), Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину (8 од укупно 10 испитаника или 80%) и Универзитетској дечјој клиници (79,7%).

У целини посматрано, испитаници су своје материјално стање оценили најбоље у ГАК „Народни фронт“, Институту за ментално здравље, Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину и Универзитетској дечјој клиници, а најлошије у Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“, Специјалној болници за интерне болести Младеновац и Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“.

Табела 6. Дистрибуција испитаника према материјалном положају по болницама, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	9	0.9	49	4.8	325	32.1	513	50.7	115	11.4	1011	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	2	0.8	12	4.7	70	27.6	139	54.7	31	12.2	254	100.0
КБЦ „Звездара“	5	1.5	17	5.0	122	35.9	153	45.0	43	12.6	340	100.0
КБЦ „Земун“	0	0.0	6	2.3	83	32.4	136	53.1	31	12.1	256	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	0	0.0	3	2.7	38	34.2	43	38.7	27	24.3	111	100.0
ИКВБ „Дедиње“	6	4.4	5	3.6	51	37.2	58	42.3	17	12.4	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	2	1.3	30	19.7	85	55.9	35	23.0	152	100.0
УДК	0	0.0	2	3.1	11	17.2	44	68.8	7	10.9	64	100.0
Инс. за мајку и дете	1	2.0	3	5.9	11	21.6	29	56.9	7	13.7	51	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	0	0.0	1	10.0	1	10.0	6	60.0	2	20.0	10	100.0
ИОРС	3	1.1	10	3.7	98	36.7	134	50.2	22	8.2	267	100.0
Инс. за ментално здравље	0	0.0	0	0.0	9	32.1	12	42.9	7	25.0	28	100.0
Инс. за реуматологију	1	3.1	0	0.0	17	53.1	12	37.5	2	6.3	32	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	2	4.7	17	39.5	21	48.8	3	7.0	43	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	4	17.4	1	4.3	10	43.5	5	21.7	3	13.0	23	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	6	4.5	47	35.3	68	51.1	12	9.0	133	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	75.0	1	25.0	4	100.0
СБ Младеновац	2	6.5	3	9.7	17	54.8	8	25.8	1	3.2	31	100.0
СБ за болести зависности	0	0.0	2	15.4	4	30.8	6	46.2	1	7.7	13	100.0
Инс. за рехабилитацију	1	1.2	3	3.6	39	47.0	31	37.3	9	10.8	83	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	2	11.1	9	50.0	6	33.3	1	5.6	18	100.0
СБ за цер. парализу	0	0.0	0	0.0	2	25.0	6	75.0	0	0.0	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	1	7.7	6	46.2	5	38.5	1	7.7	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	1	12.5	0	0.0	7	87.5	0	0.0	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	1	5.6	12	66.7	3	16.7	2	11.1	18	100.0
ВМА	4	0.5	24	3.0	214	26.5	467	57.9	98	12.1	807	100.0
УКУПНО	28	1.0	156	4.0	1243	31.7	2000	51.1	478	12.2	3915	100.0

• Услуге и организација здравствене заштите током болничког лечења

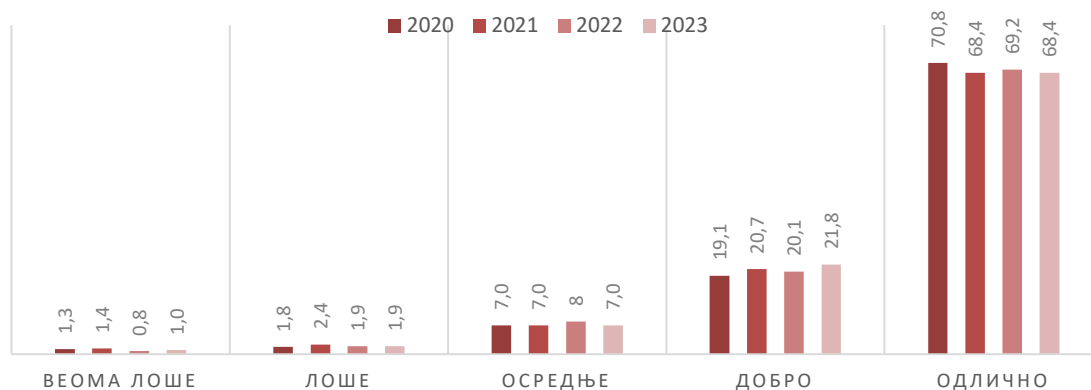
Пацијенти су имали прилику да изнесу своје ставове и оцене различите услуге и организацију здравствене заштите током болничког лечења (обавештења која су добили приликом пријема у болницу, организацију и брзину пружања услуга дијагностике и терапије, услуге исхране и смештаја, одржавање хигијене собе и тоалета, организација посета, објашњења која су добили приликом отпуста из болнице). Резултати за 2020. годину нису упоредиви са другим годинама јер су из Истраживања изостале највеће здравствене установе у Београду, а у установама које су учествовале забележен је мали број испитаника. Приликом тумачења поређења резултата између година посматрања,

треба имати у виду и да у 2021. години три установе нису успеле да спроведу истраживање због пандемије.

Обавештења која су добили приликом пријема у болницу, а која се односе на пацијентова права на сагласност на предложену процедуру, начин приговора и жалбе и дужности на одељењу, 68,4% испитаника је оценило као одлична, а још 21,8% као добра. Око 3% испитаника је наведена обавештења оценило као лоша или веома лоша (Графикон 6). На ово питање су одговорила 3.104 испитаника (77,5%), процентуално слично као и претходне године (2.824 испитаника, око 75%). У обе године, Војномедицинска академија је користила упитник који не садржи ово питање. У 2022. и 2023. години у односу на 2021. годину, располажемо подацима и из Специјалне болнице за интерне болести Младеновац и Института за медицину рада Србије, а у 2023. години укључени су и одговори на питања четири испитаника из Института за неонатологију.

За ово питање није могуће упоређивање добијених резултата са периодом пре 2020. године, с обзиром да су у ранијем упитнику постојала три одвојена питања везана за обавештења пацијената о правима и дужностима на болничком лечењу, док ни подаци из 2020. године нису упоредиви, с обзиром да највеће установе нису спровеле анкету (на питање су одговорила само 782 испитаника).

Графикон 6. Обавештења која су пацијенту дата приликом пријема у болницу (%)

У 4 болнице, сви пацијенти су оценили да су обавештења која су добили на пријему у болницу одлична или добра: у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институту за неонатологију и Специјалној болници за интерне болести Младеновац, док је најмањи, али и даље висок удео ових пацијената у Институту за ментално здравље (81,5%), Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“ (83,3%) и УКЦС, 84,9% (Табела 7).

Табела 7. Обавештења која су пацијенту дата приликом пријема у болницу по установама, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	20	2.0	40	3.9	94	9.2	238	23.4	626	61.5	1018	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	2	0.8	3	1.2	18	7.1	38	15.0	193	76.0	254	100.0
КБЦ „Звездара“	0	0.0	4	1.2	20	5.9	100	29.5	215	63.4	339	100.0
КБЦ „Земун“	5	2.1	4	1.7	25	10.7	51	21.8	149	63.7	234	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	0	0.0	1	0.9	4	3.4	37	31.6	75	64.1	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	8	5.8	129	94.2	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	14	9.2	29	19.1	109	71.7	152	100.0
УДК	0	0.0	0	0.0	5	7.9	6	9.5	52	82.5	63	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	1	1.8	22	39.3	33	58.9	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	11.1	8	88.9	9	100.0
ИОРС	1	0.4	2	0.8	13	5.0	61	23.4	184	70.5	261	100.0
Инс. за ментално здравље	0	0.0	1	3.7	4	14.8	5	18.5	17	63.0	27	100.0
Инс. за реуматологију	0	0.0	1	2.9	0	0.0	6	17.1	28	80.0	35	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	1	2.3	0	0.0	1	2.3	11	25.0	31	70.5	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	0	0.0	4	16.7	8	33.3	12	50.0	24	100.0
ИО „Бањица“	1	0.7	0	0.0	6	4.5	21	15.7	106	79.1	134	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	12.9	27	87.1	31	100.0
СБ за болести зависности	0	0.0	0	0.0	1	7.7	2	15.4	10	76.9	13	100.0
Инс. за рехабилитацију	2	2.2	0	0.0	3	3.4	15	16.9	69	77.5	89	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	0	0.0	1	6.3	5	31.3	10	62.5	16	100.0
СБ за цер. парализу	0	0.0	1	12.5	0	0.0	2	25.0	5	62.5	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	1	7.7	0	0.0	3	23.1	9	69.2	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	1	12.5	0	0.0	7	87.5	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	0	0.0	1	5.6	3	16.7	14	77.8	18	100.0
УКУПНО	32	1.0	58	1.9	216	7.0	676	21.8	2122	68.4	3104	100.0

Установљена је статистички високо значајна разлика у мишљењу испитаника о обавештењима која су им дата приликом болничког пријема по болницама ($p < 0,001$). Просечна вредност (на скали од 1 до 5) за обавештења која су им дата на пријему у болницу износи 4,55 за све болнице, као и претходне године. Посматрано појединачно по болницама, најнижа вредност је 4,33 у Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“. Просечну оцену 5 има Институт за неонатологију (Табела 8).

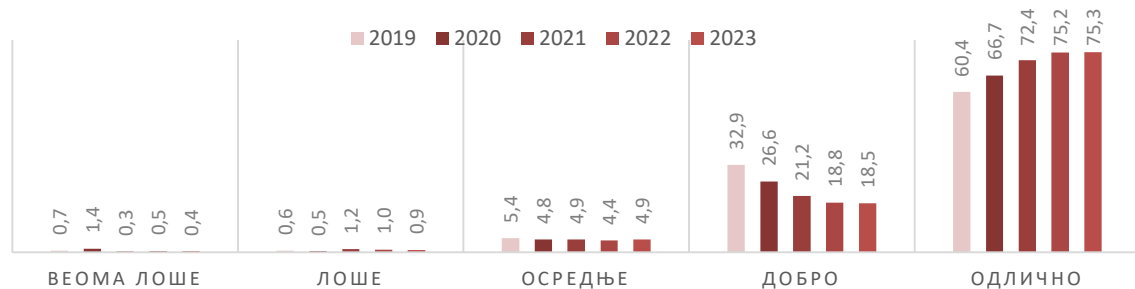
Табела 8. Обавештења која су пацијенту дата приликом пријема у болницу-просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. година	
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
УКЦС	888	4.46	0.889	681	4.44	0.889	4.39	0.945
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	90	4.60	0.872	300	4.74	0.590	4.64	0.734
КБЦ „Звездара“	240	4.58	0.704	311	4.61	0.672	4.55	0.661
КБЦ „Земун“	226	4.40	0.938	258	4.49	0.824	4.43	0.906
КБЦ „Бежанијска коса“	39	4.87	0.339	111	4.72	0.606	4.59	0.604
ИКВБ „Дедиње“	109	4.96	0.189	103	4.75	0.606	4.94	0.235
ГАК „Народни фронт“	179	4.13	1.201	165	4.29	1.000	4.63	0.649
УДК	46	4.59	0.777	69	4.48	0.833	4.75	0.595
Инс. за мајку и дете	36	4.72	0.566	97	4.56	0.661	4.57	0.535
Кл. за неурол. и психиј.	19	4.32	1.108	10	3.90	1.449	4.89	0.333
ИОРС	307	4.62	0.638	327	4.49	0.802	4.63	0.653
Инс. за ментално здравље	19	4.68	0.582	11	5.00	0.000	4.41	0.888
Инс. за реуматологију	39	4.51	0.556	37	4.51	0.731	4.74	0.611
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	36	4.69	0.525	44	4.66	0.805	4.61	0.754
Кл. „Л. Лазаревић“	22	4.27	0.985	19	4.11	1.286	4.33	0.761
ИО „Бањица“	103	4.70	0.712	113	4.78	0.530	4.72	0.618
Инст. за неонатологију							5.00	0.000
СБ Младеновац				28	4.71	0.763	4.87	0.341
СБ за болести зависности	11	4.64	0.505	9	4.89	0.333	4.69	0.630
Инс. за рехабилитацију	27	4.63	0.926	76	4.54	0.774	4.67	0.750
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	19	4.74	0.452	20	4.70	0.571	4.56	0.629
СБ за цер. парализу	13	4.85	0.376	9	4.89	0.333	4.38	1.061
СБ за орт. протетику	13	4.62	0.870	7	5.00	0.000	4.54	0.877
СБ Лазаревац	13	4.92	0.277	7	5.00	0.000	4.75	0.707
Инс. за мед. рада				12	4.67	0.492	4.72	0.575
УКУПНО	3254	4.52	0.824	2824	4.55	0.789	4.55	0.789

Када је реч о организацији и брзини пружања услуга дијагностике и терапије током боравка у болници (лабораторија, рендген, ултразвук, ЕКГ, итд.), 75,3% пацијената сматра да је одлична, а још 18,5% да је добра (Графикон 7). Свега 1,3% сматра да је лоша или веома лоша. На ово питање није одговорио 251 испитаник (6,3%).

Да су организација и брзина пружања услуга дијагностике и терапије у болници добри или одлични сматрају сви испитаници у 7 установа: Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Институту за реуматологију, Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“, Специјалној болници за интерне болести Младеновац, Институту за медицину рада Србије, као и у Институту за неонатологију и Специјалној болници за интерне болести Лазаревац, где сви пацијенти сматрају да је организацији и брзини пружања услуга дијагностике и терапије одлична. Најмањи удео ових пацијената је у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (6 од укупно 8 или 75%), (Табела 9).

Графикон 7. Организација и брзина пружања услуга дијагностике и терапије током боравка у болници (%)

Табела 9. Организација и брзина пружања услуга дијагностике и терапије током боравка у болници, по установама, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	7	0.7	22	2.2	77	7.6	194	19.1	716	70.5	1016	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	0	0.0	1	0.4	10	3.9	29	11.4	214	84.3	254	100.0
КБЦ „Звездара“	0	0.0	2	0.6	17	5.1	72	21.8	240	72.5	331	100.0
КБЦ „Земун“	1	0.4	3	1.3	16	6.9	31	13.3	182	78.1	233	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	0	0.0	0	0.0	2	1.7	23	19.8	91	78.4	116	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	2.2	134	97.8	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	4	2.6	19	12.5	129	84.9	152	100.0
УДК	0	0.0	0	0.0	3	4.7	2	3.1	59	92.2	64	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	2	3.6	18	32.1	36	64.3	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	0	0.0	0	0.0	2	22.2	0	0.0	7	77.8	9	100.0
ИОРС	3	1.1	1	0.4	11	4.2	46	17.6	200	76.6	261	100.0
Инс. за ментално здравље	0	0.0	1	3.8	2	7.7	4	15.4	19	73.1	26	100.0
Инс. за реуматологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	7	19.4	29	80.6	36	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	6	13.6	38	86.4	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	0	0.0	3	12.5	6	25.0	15	62.5	24	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	0	0.0	3	2.2	17	12.4	117	85.4	137	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	9.7	28	90.3	31	100.0
СБ за болести зависности	1	7.1	0	0.0	1	7.1	2	14.3	10	71.4	14	100.0
Инс. за рехабилитацију	0	0.0	0	0.0	4	4.5	12	13.5	73	82.0	89	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	1	5.9	0	0.0	0	0.0	6	35.3	10	58.8	17	100.0
СБ за цер. парализу	1	12.5	0	0.0	1	12.5	0	0.0	6	75.0	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	0	0.0	1	7.7	1	7.7	11	84.6	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	8	100.0	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	0	0.0	0	0.0	6	33.3	12	66.7	18	100.0
ВМА	1	0.2	3	0.5	26	4.0	189	28.8	438	66.7	657	100.0
УКУПНО	15	0.4	33	0.9	185	4.9	696	18.5	2826	75.3	3755	100.0

Установљена је статистички високо значајна разлика у мишљењу испитаника о организацији и брзини пружања услуга дијагностике и терапије по болницама ($p < 0,001$).

Услуге дијагностике у целини оцењене су просечном оценом 4,67 (Графикон 8). Десетогодишњи тренд је статистички значајно узлазни ($p = 0,002$).

Графикон 8. Услуге дијагностике у целини (просечна оцена)

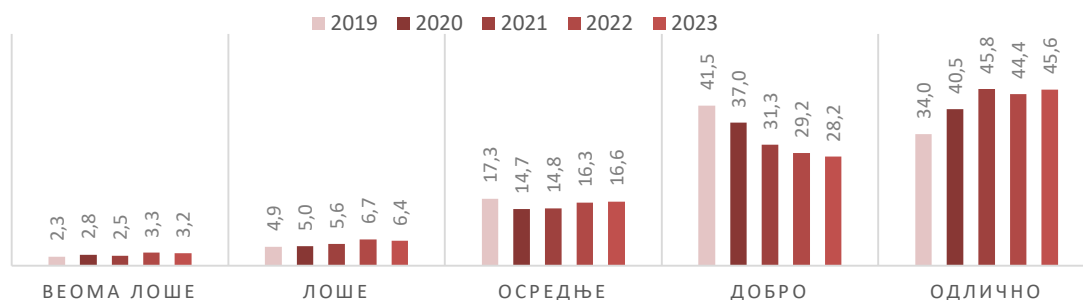
Посматрано по установама, просечна оцена креће се у распону од 4,25 (Специјална болница за церебралну парализу и развојну неурологију) до 5 (Институт за неонатологију и Специјална болница за интерне болести Лазаревац), (Табела 10).

Табела 10. Организација и брзина пружања услуга дијагностике - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. година		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	887	4.61	0.711	683	4.59	0.744	1016	4.56	0.781
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	90	4.87	0.373	302	4.84	0.433	254	4.80	0.516
КБЦ „Звездара“	241	4.78	0.478	315	4.74	0.542	331	4.66	0.603
КБЦ „Земун“	226	4.61	0.742	257	4.63	0.660	233	4.67	0.699
КБЦ „Бежанијска коса“	40	4.98	0.158	111	4.84	0.394	116	4.77	0.464
ИКВБ „Дедиње“	109	4.96	0.189	103	4.85	0.381	137	4.98	0.147
ГАК „Народни фронт“	178	4.47	0.865	165	4.43	0.885	152	4.82	0.447
УДК	620	4.52	0.664	70	4.73	0.588	64	4.88	0.454
Инс. за мајку и дете	46	4.87	0.400	97	4.72	0.535	56	4.61	0.562
Кл. за неурол. и психиј.	38	4.84	0.437	10	4.90	0.316	9	4.56	0.882
ИОРС	19	4.58	0.692	329	4.54	0.807	261	4.68	0.681
Инс. за ментално здравље	306	4.63	0.609	12	5.00	0.000	26	4.58	0.809
Инс. за реуматологију	18	4.67	0.594	37	4.68	0.580	36	4.81	0.401
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	39	4.59	0.637	44	4.86	0.409	44	4.86	0.347
Кл. „Л. Лазаревић“	36	4.83	0.447	19	4.68	0.582	24	4.50	0.722
ИО „Бањица“	21	4.38	1.071	114	4.95	0.261	137	4.83	0.430
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац	103	4.82	0.556	28	4.86	0.448	31	4.90	0.301
СБ за болести зависности				9	4.89	0.333	14	4.43	1.158
Инс. за рехабилитацију	11	4.91	0.302	76	4.70	0.674	89	4.78	0.517
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	26	4.88	0.431	18	4.56	0.616	17	4.41	1.004
СБ за цер. парализу	19	4.68	0.582	9	4.89	0.333	8	4.25	1.488
СБ за орт. протетику	13	4.77	0.439	7	5.00	0.000	13	4.77	0.599
СБ Лазаревац	13	4.62	0.650	8	5.00	0.000	8	5.00	0.000
Инс. за мед. рада	13	4.92	0.277	12	4.58	0.669	18	4.67	0.485
ВМА				697	4.63	0.694	657	4.61	0.602
УКУПНО	3112	4.64	0.657	3532	4.67	0.660	3755	4.67	0.647

У оквиру анкете, пацијенти су оцењивали и услуге исхране током боравка у болници (укус и разноврсност хране, одговарајући режим исхране). Готово сваки десети испитаник који је одговорио на ово питање је услуге исхране оценио лоше или веома лоше, а скоро три четвртине њих, добро и одлично (Графикон 9). На ово питање нису одговорила 132 испитаника (3,3% од укупног броја испитаника).

Графикон 9. Услуге исхране током боравка у болници (%)

У Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Институту за неонатологију, Специјалној болници за интерне болести Лазаревац и Институту за медицину рада Србије сви пацијенти су услуге исхране окарактерисали као добре или одличне (Табела 11).

Табела 11. Услуге исхране током боравка у болници по установама, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	52	5.2	86	8.5	189	18.8	250	24.8	430	42.7	1007	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	5	2.0	15	5.9	28	11.0	58	22.8	148	58.3	254	100.0
КБЦ „Звездара“	3	0.9	12	3.6	49	14.5	112	33.1	162	47.9	338	100.0
КБЦ „Земун“	27	11.6	38	16.4	51	22.0	48	20.7	68	29.3	232	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	1	0.9	3	2.6	18	15.4	37	31.6	58	49.6	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	6	4.4	131	95.6	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	19	12.7	42	28.0	89	59.3	150	100.0
УДК	1	1.6	1	1.6	7	11.1	14	22.2	40	63.5	63	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	12	21.4	28	50.0	16	28.6	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	0	0.0	1	14.3	2	28.6	1	14.3	3	42.9	7	100.0
ИОРС	9	3.5	22	8.5	41	15.9	81	31.4	105	40.7	258	100.0
Инс. за ментално здравље	2	7.4	2	7.4	7	25.9	6	22.2	10	37.0	27	100.0
Инс. за реуматологију	1	2.9	1	2.9	6	17.1	11	31.4	16	45.7	35	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	1	2.3	6	13.6	13	29.5	24	54.5	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	2	8.3	1	4.2	10	41.7	11	45.8	24	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	4	2.9	12	8.8	27	19.7	94	68.6	137	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	2	6.5	3	9.7	6	19.4	20	64.5	31	100.0
СБ за болести зависности	0	0.0	0	0.0	3	23.1	6	64.2	4	30.8	13	100.0
Инс. за рехабилитацију	2	2.2	9	10.0	9	10.0	11	12.2	59	65.6	90	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	0	0.0	4	22.2	8	44.4	6	33.3	18	100.0
СБ за цер. парализу	2	25.0	1	12.5	1	12.5	2	25.0	2	25.0	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	1	7.7	4	30.8	2	15.4	6	46.2	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	37.5	5	62.5	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	0	0.0	0	0.0	8	44.4	10	55.6	18	100.0
ВМА	20	2.5	47	6.0	171	21.8	303	38.6	244	31.1	785	100.0
УКУПНО	125	3.2	248	6.4	643	16.6	1093	28.2	1765	45.6	3874	100.0

Највећи удео пацијената који је услуге исхране оценио као веома лоше и лоше је у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (3 од укупно 8 пацијената или 37,5%) и у КБЦ „Земун“ (28%).

Просечна вредност (на скали од 1 до 5) за услуге исхране током боравка у болници износи 4,06. Десетогодишњи тренд је растући, без статистичке значајности ($p=0,316$), (Графикон 10).

Графикон 10. Болничка исхрана у целини- просечна оцена

Установљена је статистички високо значајна разлика у мишљењу испитаника о услугама исхране по болницама ($p<0,001$).

Просечна оцена за услуге исхране у болници је највећа у Институту за неонатологију (5) и Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,96), док је најмања у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (3,13), (Табела 12).

Табела 12. Услуге исхране у болници, по установама – просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. година		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	876	4.07	1.067	678	4.11	1.086	1007	3.91	1.190
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	88	4.23	1.047	292	4.08	1.140	254	4.30	1.012
КБЦ „Звездара“	240	4.23	0.944	310	4.23	0.902	338	4.24	0.890
КБЦ „Земун“	226	3.68	1.260	254	3.56	1.295	232	3.40	1.364
КБЦ „Бежанијска коса“	40	4.98	0.158	111	4.32	1.018	117	4.26	0.875
ИКВБ „Дедиње“	109	4.94	0.266	103	4.46	0.872	137	4.96	0.205
ГАК „Народни фронт“	170	4.02	1.063	166	4.07	1.059	150	4.47	0.711
УДК	747	4.02	0.891	70	4.14	1.040	63	4.44	0.876
Инс. за мајку и дете	46	4.22	1.094	95	3.48	1.157	56	4.07	0.710
Кл. за неурол. и психиј.	39	3.97	1.328	10	3.80	1.751	7	3.86	1.215
ИОРС	15	4.60	0.737	323	3.85	1.158	258	3.97	1.107
Инс. за ментално здравље	313	4.03	1.091	12	3.83	1.030	27	3.74	1.259
Инс. за реуматологију	19	4.16	0.765	37	3.89	1.265	35	4.14	1.004
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	39	4.26	0.880	44	4.39	0.813	44	4.36	0.810
Кл. „Л. Лазаревић“	36	4.44	0.773	19	4.05	1.268	24	4.25	0.897
ИО „Бањица“	22	4.27	0.985	115	4.61	0.845	137	4.54	0.777
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац	102	4.72	0.552	28	4.75	0.585	31	4.42	0.923
СБ за болести зависности				9	3.67	1.500	13	4.08	0.760
Инс. за рехабилитацију	12	4.50	0.522	78	4.15	1.152	90	4.29	1.134
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	28	4.64	0.731	20	3.80	1.105	18	4.11	0.758
СБ за цер. парализу	19	4.11	0.937	9	2.11	0.928	8	3.13	1.642
СБ за орт. протетику	12	3.33	1.073	7	4.14	1.215	13	4.00	1.080
СБ Лазаревац	13	3.92	1.188	8	5.00	0.000	8	4.63	0.518
Инс. за мед. рада	13	4.92	0.277	12	4.00	0.953	18	4.56	0.511
ВМА				856	4.01	0.956	785	3.90	0.994
УКУПНО	3224	4.12	1.022	3666	4.05	1.083	3874	4.06	1.079

Услуге смештаја током боравка у болници (опремљеност собе и удобност кревета), око 84,5% пацијената сматра одличним или добрим, а само 4,4% их сматра лошим или веома лошим (Графикон 11). На ово питање није одговорило 107 испитаника (2,7%).

Графикон 11. Услуге смештаја током боравка у болници (%)

Да су услови болничког смештаја одлични или добри сматрају сви испитаници у 4 установе: Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Институту за неонатологију, Специјалној болници за интерне болести Лазаревац и Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику (Табела 13).

Табела 13. Услуге смештаја током боравка у болници по установама, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКС	35	3.5	46	4.6	1	13.7	263	26.0	528	52.3	1010	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	1	0.4	5	2.0	17	6.7	43	17.0	187	73.9	253	100.0
КБЦ „Звездара“	2	0.6	6	1.8	55	16.1	104	30.5	174	51.0	341	100.0
КБЦ „Земун“	3	1.3	20	8.6	38	16.3	62	26.6	110	47.2	233	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	0	0.0	3	2.6	12	10.3	38	32.5	64	54.7	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	2.9	133	97.1	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	8	5.2	28	18.3	117	76.5	153	100.0
УДК	1	1.6	0	0.0	10	15.6	14	21.9	39	60.9	64	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	7	12.5	24	42.9	25	44.6	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	1	12.5	1	12.5	1	12.5	1	12.5	4	50.0	8	100.0
ИОРС	2	0.8	0	0.0	23	8.8	78	29.9	158	60.5	261	100.0
Инс. за ментално здравље	0	0.0	1	3.7	1	3.7	13	48.1	12	44.4	27	100.0
Инс. за реуматологију	0	0.0	0	0.0	4	11.1	7	19.4	25	69.4	36	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	0	0.0	4	9.1	7	15.9	33	75.0	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	3	12.5	3	12.5	5	20.8	13	54.2	24	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	0	0.0	9	6.6	28	20.6	99	72.8	136	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	4	12.9	3	9.7	4	12.9	20	64.5	31	100.0
СБ за болести зависности	0	0.0	0	0.0	1	7.7	2	15.4	10	76.9	13	100.0
Инс. за рехабилитацију	0	0.0	1	1.1	9	10.1	26	29.2	53	59.6	89	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	1	5.9	1	5.9	8	47.1	7	41.2	17	100.0
СБ за цер. парализу	0	0.0	2	25.0	2	25.0	1	12.5	3	37.5	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	7.7	12	92.3	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	25.0	6	75.0	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	1	5.6	2	11.1	5	27.8	10	55.6	18	100.0
ВМА	7	0.9	25	3.1	86	10.8	347	43.5	333	41.7	798	100.0
УКУПНО	52	1.3	119	3.1	434	11.1	1115	28.6	2179	55.9	3899	100.0

Најмањи удео ових пацијената је у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (50%), Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину (62,5%) и КБЦ „Земун“ (73,8%).

Просечна оцена (на скали од 1 до 5) за услове болничког смештаја износи 4,35 (Графикон 12) и образује статистички значајан растући тренд ($p=0,002$).

Графикон 12. Болнички смештај у целини- просечна оцена

Установљена је статистички високо значајна разлика у мишљењу испитаника о условима болничког смештаја по болницама ($p<0,001$).

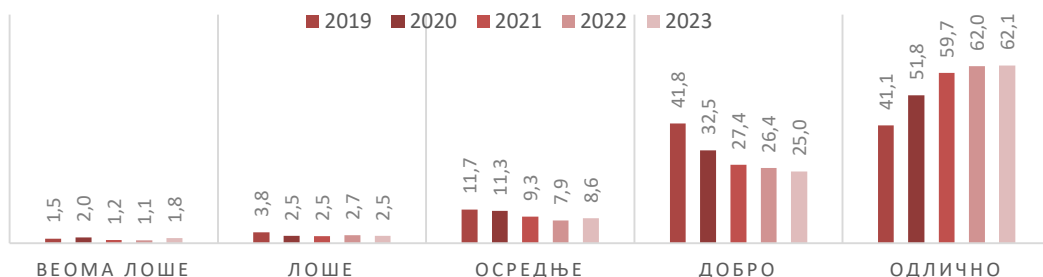
Просечна оцена за услове болничког смештаја је највећа у Институту за неонатологију (сва 4 испитаника дали су оцену 5), Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,97) и Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику (4,92), а најмања у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (3,63), Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину (3,75) и КБЦ „Земун“ (4,1), (Табела 14).

Табела 14. Услуге смештаја током боравка у болници - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. година		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	875	4.37	0.832	681	4.36	0.915	1010	4.19	1.057
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	91	4.66	0.703	298	4.62	0.729	253	4.62	0.733
КБЦ „Звездара“	242	4.44	0.829	314	4.44	0.845	341	4.30	0.842
КБЦ „Земун“	225	4.12	1.032	256	4.22	1.082	233	4.10	1.044
КБЦ „Бежанијска коса“	40	4.95	0.221	111	4.49	0.923	117	4.39	0.776
ИКВБ „Дедиње“	109	4.95	0.210	103	4.76	0.551	137	4.97	0.169
ГАК „Народни фронт“	174	4.52	0.750	163	4.42	0.808	153	4.71	0.558
УДК	747	4.10	0.790	70	4.23	1.066	64	4.41	0.868
Инс. за мајку и дете	46	4.20	1.185	96	4.06	0.982	56	4.32	0.690
Кл. за неурол. и психиј.	39	4.28	0.999	10	4.20	1.033	8	3.75	1.581
ИОРС	18	4.28	0.958	321	4.22	0.998	261	4.49	0.721
Инс. за ментално здравље	311	4.37	0.884	12	4.58	0.515	27	4.33	0.734
Инс. за реуматологију	19	4.63	0.597	37	4.54	0.836	36	4.58	0.692
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	39	4.46	0.854	43	4.67	0.644	44	4.66	0.645
Кл. „Л. Лазаревић“	36	4.64	0.723	19	3.89	0.994	24	4.17	1.090
ИО „Бањица“	22	4.18	0.853	113	4.78	0.513	136	4.66	0.599
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац	101	4.78	0.482	27	4.89	0.424	31	4.29	1.101
СБ за болести зависности				9	4.56	0.726	13	4.69	0.630
Инс. за рехабилитацију	12	4.67	0.492	78	4.41	0.999	89	4.47	0.724
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	28	4.79	0.499	20	3.95	1.146	17	4.24	0.831
СБ за цер. парализу	19	4.53	0.612	9	3.78	1.093	8	3.63	1.302
СБ за орт. протетику	13	4.23	0.725	7	4.57	0.535	13	4.92	0.277
СБ Лазаревац	13	4.69	0.480	8	5.00	0.000	8	4.75	0.463
Инс. за мед. рада	13	4.69	0.855	12	4.25	0.754	18	4.33	0.907
ВМА				869	4.23	0.781	798	4.22	0.826
УКУПНО	3232	4.36	0.838	3686	4.36	0.880	3899	4.35	0.890

Када је у питању одржавање хигијене болесничке собе, 4,3% испитаника сматра да је лоше или веома лоше, 8,6% нема став по овом питању, док 87,1% сматра да је добро или одлично (Графикон 13). На ово питање нису одговорили 93 испитаника (2,3%).

Графикон 13. Задовољство испитаника одржавањем хигијене (чистоћом) болесничке собе

Табела 15. Задовољство испитаника одржавањем хигијене (чистоћом) болесничке собе, по установама, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКС	59	5.8	54	5.3	131	12.9	207	20.4	565	55.6	1016	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић_Дедиње“	1	0.4	3	1.2	21	8.3	41	16.1	188	74.0	254	100.0
КБЦ „Звездара“	0	0.0	2	0.6	31	9.3	111	33.2	190	56.9	334	100.0
КБЦ „Земун“	3	1.3	7	3.0	23	9.7	54	22.8	150	63.3	237	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	0	0.0	1	0.9	8	6.8	39	33.3	69	59.0	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	2.9	133	97.1	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	2	1.3	21	13.8	129	84.9	152	100.0
УДК	0	0.0	1	1.6	3	4.7	10	15.6	50	78.1	64	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	9	16.1	30	53.6	17	30.4	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	1	11.1	0	0.0	2	22.2	3	33.3	3	33.3	9	100.0
ИОРС	1	0.4	3	1.1	16	6.0	57	21.4	189	71.1	266	100.0
Инс. за ментално здравље	0	0.0	1	3.7	3	11.1	5	18.5	18	66.7	27	100.0
Инс. за реуматологију	0	0.0	2	5.6	2	5.6	9	25.0	23	63.9	36	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	7	15.9	37	84.1	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	0	0.0	2	8.3	3	12.5	19	79.2	24	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	2	1.5	3	2.2	9	6.6	123	89.8	137	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	1	3.2	2	6.5	1	3.2	27	87.5	31	100.0
СБ за болести зависности	1	7.1	0	0.0	0	0.0	1	7.1	12	85.7	14	100.0
Инс. за рехабилитацију	1	1.1	1	1.1	7	7.5	12	12.9	72	77.4	93	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	0	0.0	2	11.1	4	22.2	12	66.7	18	100.0
СБ за цер. парализу	0	0.0	0	0.0	2	25.0	3	37.5	3	3.75	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	0	0.0	1	7.7	3	23.1	9	69.2	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	1	12.5	0	0.0	0	0.0	7	87.5	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	22.2	14	77.8	18	100.0
ВМА	5	0.6	17	2.1	66	8.3	341	42.8	367	46.1	796	100.0
УКУПНО	72	1.8	96	2.5	336	8.6	979	25.0	2430	62.1	3913	100.0

Сви пацијенти у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“, Институту за неонатологију и Институту за медицину рада сматрају да је одржавање хигијене болесничких соба одлично или добро (Табела 15). Најмањи удео ових испитаника забележен је у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (41,2%), а затим у Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину (66,6%).

Просечна вредност (на скали од 1 до 5) за одржавање хигијене болесничке собе износи 4,43, што је на нивоу вредности из 2021. и 2022. и више у односу на претходне године (Графикон 14), образујући статистички значајан растући тренд ($p=0,002$).

Графикон 14. Одржавање хигијене (чистоћа) болесничке собе- просечна оцена

Табела 16. Одржавање хигијене (чистоћа) болесничке собе - просечна оцена

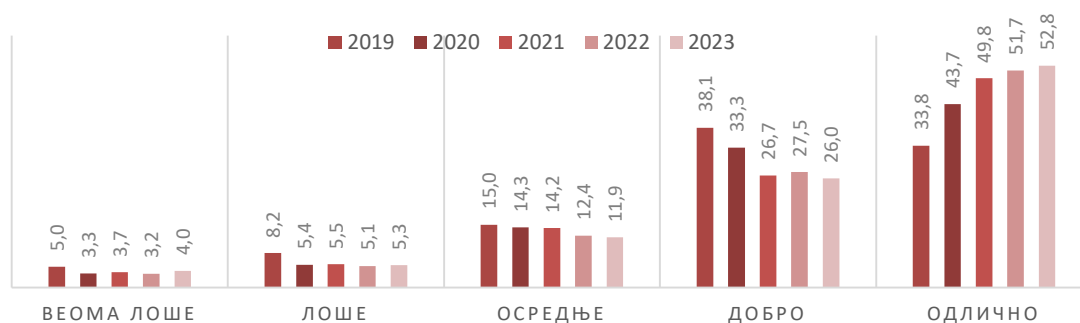
ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. година		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	886	4.32	0.957	680	4.32	0.983	1016	4.15	1.183
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	91	4.64	0.753	300	4.61	0.775	254	4.62	0.722
КБЦ „Звездара“	242	4.65	0.614	313	4.58	0.675	334	4.46	0.687
КБЦ „Земун“	226	4.36	0.919	259	4.50	0.882	237	4.44	0.879
КБЦ „Бежанијска коса“	40	4.90	0.304	111	4.44	1.006	117	4.50	0.665
ИКВБ „Дедиње“	109	4.98	0.135	105	4.84	0.463	137	4.97	0.169
ГАК „Народни фронт“	174	4.56	0.763	167	4.64	0.696	152	4.84	0.406
УДК	749	4.16	0.835	68	4.47	0.837	64	4.70	0.634
Инс. за мајку и дете	46	4.39	1.043	97	4.31	0.906	56	4.14	0.672
Кл. за неурол. и психиј.	38	4.55	0.724	10	3.50	1.080	9	3.78	1.302
ИОРС	19	4.32	0.946	328	4.44	0.872	266	4.62	0.686
Инс. за ментално здравље	312	4.47	0.773	12	4.17	0.835	27	4.48	0.849
Инс. за реуматологију	19	4.32	0.885	37	4.35	0.919	36	4.47	0.845
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	38	4.39	0.823	43	4.86	0.351	44	4.84	0.370
Кл. „Л. Лазаревић“	36	4.83	0.447	19	4.58	0.692	24	4.71	0.624
ИО „Бањица“	22	4.64	1.049	114	4.93	0.289	137	4.85	0.513
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац	103	4.91	0.373	28	4.75	0.645	31	4.74	0.729
СБ за болести зависности				9	4.67	0.707	14	4.64	1.082
Инс. за рехабилитацију	12	4.58	1.165	78	4.40	1.049	93	4.65	0.761
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	28	4.82	0.390	20	4.30	0.733	18	4.56	0.705
СБ за цер. парализу	19	4.58	0.692	9	4.00	0.866	8	4.13	0.835
СБ за орт. протетику	12	4.42	0.669	7	4.86	0.378	13	4.62	0.650
СБ Лазаревац	13	4.69	0.480	8	5.00	0.000	8	4.63	1.061
Инс. за мед. рада	13	4.92	0.277	12	4.25	0.866	18	4.78	0.428
ВМА				868	4.32	0.753	796	4.32	0.766
УКУПНО	3247	4.42	0.847	3702	4.45	0.834	3913	4.43	0.886

Установљена је статистички високо значајна разлика у мишљењу испитаника о одржавању хигијене болесничких соба по болницама ($p < 0,001$).

У Институту за неонатологију сва четири испитаника су хигијену собе оценила оценом 5, док је просечна оцена у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ 4,97. Најмања оцена је у Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину (3,78), Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (4,13) и Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије (4,14), (Табела 16).

Одржавање хигијене тоалета у болници 9,3% пацијената сматра лошим или веома лошим, 11,9% ни добрим ни лошим, а 78,8% сматра одличним или добрим (Графикон 15). У Војномедицинској академији су укључени одговори на питање о задовољству чистоћом тоалета. На ово питање нису одговорила 124 испитаника (3,1%).

Графикон 15. Одржавање хигијене (чистоћа) тоалета у болници (%)

Одржавање хигијене тоалета у болници, сви испитаници у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Специјалној болници за интерне болести Лазаревац, Институту за неонатологију и Институту за медицину рада сматрају добрим или одличним. Такође, у ГАК „Народни фронт“, Специјалној болници за интерне болести Младеновац и Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ није било испитаника који су означили као лоше или веома лоше одржавање хигијене болничког тоалета (Табела 17). Највећи удео испитаника који су хигијену тоалета оценили лоше и веома лоше било је у УКЦС (21,3%), Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (1 од укупно 8 испитаника или 12,5%) и Институту за ментално здравље (1 од укупно 9 испитаника или 11,1%).

Табела 17. Задовољство испитаника одржавањем хигијене болничких тоалета, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	110	10.9	105	10.4	143	14.1	187	18.5	467	46.1	1012	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	6	2.4	13	5.1	29	11.4	64	25.2	142	55.9	254	100.0
КБЦ „Звездара“	3	0.9	9	2.7	46	13.7	114	33.9	164	48.8	336	100.0
КБЦ „Земун“	8	3.5	14	6.1	31	13.4	59	25.5	119	51.5	231	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	0	0.0	2	1.7	20	17.1	33	28.2	62	53.0	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	0.7	136	99.3	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	14	9.4	31	20.8	104	69.8	149	100.0
УДК	5	8.1	1	1.6	5	8.1	9	14.5	42	67.7	62	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	1	1.8	12	21.4	29	51.8	14	25.0	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	1	11.1	0	0.0	1	11.1	3	33.3	4	4.44	9	100.0
ИОРС	5	2.0	17	6.7	39	15.4	69	27.2	124	48.8	254	100.0
Инс. за ментално здравље	1	3.7	2	7.4	9	33.3	5	18.5	10	37.0	27	100.0
Инс. за реуматологију	1	2.8	1	2.8	5	13.9	7	19.4	22	61.1	36	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	2	4.5	1	2.3	9	20.5	32	72.7	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	1	4.2	0	0.0	5	20.8	5	20.8	13	54.2	24	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	3	2.2	4	3.0	19	14.1	109	80.7	135	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	0	0.0	4	12.9	2	6.5	25	80.6	31	100.0
СБ за болести зависности	1	7.1	0	0.0	0	0.0	2	14.3	11	78.6	14	100.0
Инс. за рехабилитацију	1	1.1	3	3.3	3	3.3	15	16.5	69	75.8	91	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	0	0.0	2	11.1	5	27.8	11	61.1	18	100.0
СБ за цер. парализу	1	12.5	0	0.0	0	0.0	5	62.5	2	25.0	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	1	7.7	1	7.7	3	23.1	8	61.5	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	14.3	6	85.7	7	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	0	0.0	0	0.0	5	27.8	13	72.2	18	100.0
ВМА	12	1.5	32	4.0	88	11.1	327	41.1	336	42.3	795	100.0
УКУПНО	156	4.0	206	5.3	462	11.9	1009	26.0	2049	52.8	3882	100.0

Одржавање хигијене тоалета оцењено је просечном оценом 4,18 (Графикон 16). Тренд од 2014. године је статистички значајно растући ($p < 0,001$).

Графикон 16. Одржавање хигијене (чистоћа) тоалета- просечна оцена

Установљена је статистички високо значајна разлика у мишљењу испитаника о одржавању хигијене тоалета по болницама ($p < 0,001$).

После Института за неонатологију где су сва четири испитаника одржавање хигијене тоалета оценили оценом 5, највиша оцена је у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,99), а затим у Специјалној болници за интерне болести Лазаревац (4,86). Најмања оцена је у Институту за ментално здравље (3,78), УКЦС (3,79) и Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (3,88), (Табела 18)

Табела 18. Одржавање хигијене (чистоћа) тоалета - просечна оцена

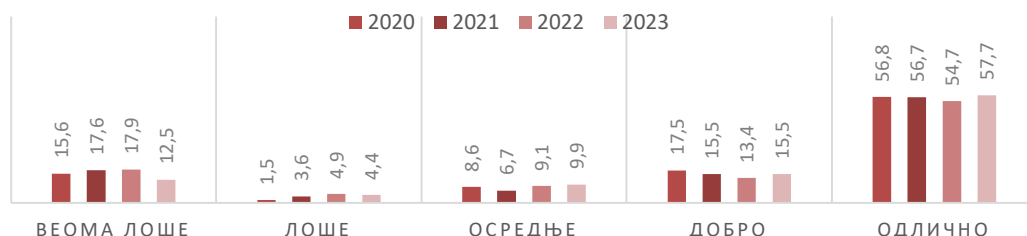
ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. година		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	880	3.97	1.213	679	3.99	1.213	1012	3.79	1.397
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	91	4.46	1.047	298	4.33	1.069	254	4.27	1.010
КБЦ „Звездара“	240	4.50	0.771	312	4.40	0.835	336	4.27	0.861
КБЦ „Земун“	225	4.19	1.006	259	4.38	0.970	231	4.16	1.088
КБЦ „Бежанијска коса“	40	4.85	0.362	111	4.23	1.165	117	4.32	0.818
ИКВБ „Дедиње“	109	4.98	0.135	102	4.71	0.752	137	4.99	0.085
ГАК „Народни фронт“	177	4.04	1.184	163	4.32	0.973	149	4.60	0.656
УДК	747	3.93	1.003	69	4.04	1.242	62	4.32	1.212
Инс. за мајку и дете	46	4.26	1.144	95	3.98	1.111	56	4.00	0.739
Кл. за неурол. и психиј.	39	4.21	1.105	10	3.10	1.197	9	4.00	1.323
ИОРС	19	3.89	1.329	323	3.92	1.191	254	4.14	1.035
Инс. за ментално здравље	302	3.88	1.157	12	3.92	1.084	27	3.78	1.155
Инс. за реуматологију	19	4.11	0.937	37	4.16	1.280	36	4.33	1.014
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	39	4.28	1.025	38	4.71	0.768	44	4.61	0.754
Кл. „Л. Лазаревић“	36	4.72	0.566	18	3.89	1.278	24	4.21	1.062
ИО „Бањица“	22	4.27	1.202	114	4.91	0.366	135	4.73	0.625
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац	101	4.85	0.555	28	4.43	0.879	31	4.68	0.702
СБ за болести зависности				9	4.56	0.882	14	4.57	1.089
Инс. за рехабилитацију	12	4.25	1.288	74	4.32	1.061	91	4.63	0.798
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	28	4.79	0.499	19	4.16	1.068	18	4.50	0.707
СБ за цер. парализу	19	4.37	0.761	9	3.78	0.833	8	3.88	1.246
СБ за орт. протетику	11	3.82	1.079	7	4.86	0.378	13	4.38	0.961
СБ Лазаревац	13	4.54	0.660	8	4.38	1.188	7	4.86	0.378
Инс. за мед. рада	13	4.92	0.277	12	4.42	0.669	18	4.72	0.461
ВМА	3228	4.14	1.084	868	4.11	0.895	795	4.19	0.892
УКУПНО	880	3.97	1.213	3674	4.19	1.049	3882	4.18	1.090

Када је у питању организација посета, 12,5% испитаника сматра да је веома лоша, а још 4,4% да је лоша, 9,9% нема став по овом питању, док 73,2% испитаника сматра да је организација посета добра или одлична (Графикон 17). Војномедицинска академија је користила упитник који не садржи ово питање. Укупан број испитаника који су одговорили на ово питање износи 2.695 (67,3% од укупног броја).

Такође, за ово питање није могуће упоређивање добијених резултата са периодом пре епидемије Ковид 19, с обзиром да су у ранијем упитнику постојала 3 одвојена питања везана за организацију посета (број посета, време за посете и дужина посета).

Нешто већи удео веома незадовољних испитаника организацијом посета у 2020. 2021. и 2022. години је очекиван, с обзиром да су у време спровођења анкете, пацијентима у болницама посете биле забрањене због епидемиолошке ситуације.

Графикон 17. Организација посета (%)

Организацију посета ниједан испитаник у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију није оценио као одличну, док су то учинили сви испитаници из Института за неонатологију. Као и увек, приликом тумачења резултата треба имати на уму узорак из сваке болнице (7 испитаника из Специјалне болнице за церебралну парализу и развојну неурологију и 4 из Института за неонатологију).

Табела 19. Организација посета, по установама, 2023. година

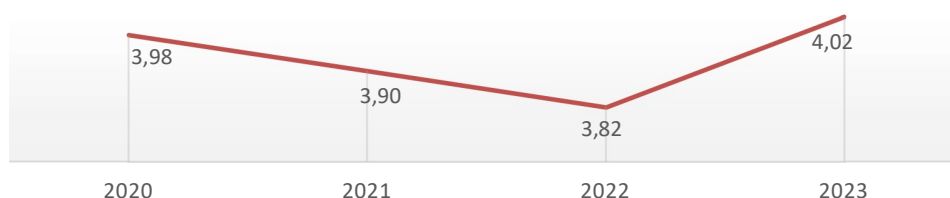
ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	163	19.2	57	6.7	99	11.7	125	14.7	405	47.7	849	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	68	26.8	12	4.7	16	6.3	22	8.7	136	53.5	254	100.0
КБЦ „Звездара“	11	3.6	20	6.5	55	17.8	80	25.9	143	46.3	309	100.0
КБЦ „Земун“	35	20.0	11	6.3	18	10.3	25	14.3	86	49.1	175	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	8	6.9	2	1.7	6	5.2	11	9.5	89	76.7	116	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	0.7	136	99.3	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	1	0.7	0	0.0	26	18.6	26	18.6	87	62.1	140	100.0
УДК	15	29.4	1	2.0	6	11.8	5	9.8	24	47.1	51	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	2	3.6	17	30.4	37	66.1	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	2	33.3	0	0.0	0	0.0	1	16.7	3	50.0	6	100.0
ИОРС	19	11.8	8	5.0	12	7.5	30	18.6	92	57.1	161	100.0
Инс. за ментално здравље	7	35.0	0	0.0	2	10.0	2	10.0	9	45.0	20	100.0
Инс. за реуматологију	0	0.0	2	6.3	4	12.5	5	15.6	21	65.6	32	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	2	4.5	3	6.8	13	29.5	26	59.1	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	2	8.3	1	4.2	6	25.0	15	62.5	24	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	1	0.8	6	4.6	16	12.3	107	82.3	130	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	0	0.0	4	12.9	2	6.5	25	80.6	31	100.0
СБ за болести зависности	1	9.1	0	0.0	0	0.0	3	27.3	7	63.6	11	100.0
Инс. за рехабилитацију	1	1.2	0	0.0	0	0.0	11	13.1	72	85.7	84	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	1	5.9	0	0.0	1	5.9	6	35.3	9	52.9	17	100.0
СБ за цер. парализу	4	57.1	0	0.0	0	0.0	3	42.9	0	0.0	7	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	0	0.0	3	23.1	3	23.1	7	53.8	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	1	16.7	1	16.7	4	66.7	6	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	1	5.6	2	11.1	3	16.7	12	66.7	18	100.0
УКУПНО	336	12.5	119	4.4	267	9.9	417	15.5	1556	57.7	2695	100.0

Преко 90% задовољних је било и у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (100%), Институту за рехабилитацију (98,8%), Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије (96,5%), Институту за ортопедију „Бањица“ (94,6%) и Специјалној болници за болести зависности, 90,9% (Табела 19).

Установљена је статистички високо значајна разлика у мишљењу испитаника о организацији посета по болницама ($p < 0,001$).

Организација посета је оцењена просечном оценом 4,02, што је више од претходне три године (Графикон 18).

Графикон 18. Организација посета - просечна оцена

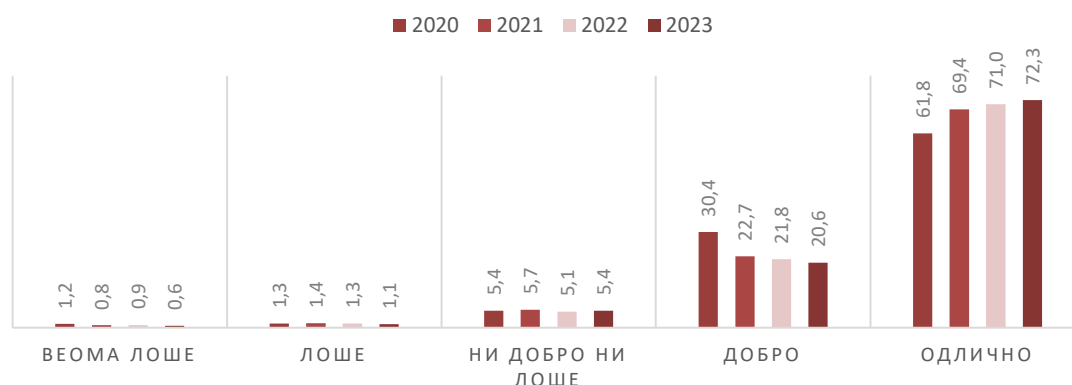
Највећа оцена је у Институту за неонатологију (5,0), Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,99) и Институту за рехабилитацију (4,82), док је најнижа у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (2,29) и Институту за ментално здравље (3,30), (Табела 20).

Табела 20. Организација посета - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. година		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	694	3.62	1.652	564	3.72	1.577	849	3.65	1.572
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	63	4.27	1.310	225	3.88	1.609	254	3.57	1.740
КБЦ „Звездара“	190	4.30	1.108	267	3.92	1.436	309	4.05	1.105
КБЦ „Земун“	226	3.54	1.671	205	3.86	1.544	175	3.66	1.596
КБЦ „Бежанијска коса“	35	4.77	0.843	111	3.07	1.842	116	4.47	1.138
ИКВБ „Дедиње“	109	4.92	0.308	67	4.60	1.088	137	4.99	0.085
ГАК „Народни фронт“	128	3.06	1.738	143	3.17	1.691	140	4.41	0.840
УДК	46	3.87	1.614	50	3.08	1.724	51	3.43	1.746
Инс. за мајку и дете	32	4.06	1.390	72	3.47	1.695	56	4.63	0.558
Кл. за неурол. и психиј.	15	4.53	0.834	9	2.56	1.590	6	3.50	1.975
ИОРС	185	3.98	1.431	221	3.78	1.467	161	4.04	1.385
Инс. за ментално здравље	15	3.13	1.959	6	4.83	0.408	20	3.30	1.838
Инс. за реуматологију	39	4.21	1.128	37	4.19	1.221	32	4.41	0.946
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	36	4.58	1.025	21	4.43	1.434	44	4.43	0.818
Кл. „П. Лазаревић“	22	4.00	1.414	17	4.18	1.185	24	4.42	0.929
ИО „Бањица“	79	4.73	0.828	100	4.75	0.783	130	4.76	0.568
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац				28	4.64	0.989	31	4.68	0.702
СБ за болести зависности	11	4.73	0.467	9	4.33	1.414	11	4.36	1.206
Инс. за рехабилитацију	21	4.86	0.359	65	4.55	0.884	84	4.82	0.541
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	17	3.53	1.700	19	4.11	1.370	17	4.29	1.047
СБ за цер. парализу	9	3.33	2.000	5	1.40	0.894	7	2.29	1.604
СБ за орт. протетику	11	3.00	1.844	7	4.14	0.900	13	4.31	0.855
СБ Лазаревац	13	4.92	0.277	7	4.43	1.512	6	4.50	0.837
Инс. за мед. рада				12	4.25	0.866	18	4.44	0.922
УКУПНО	1996	3.90	1.533	2267	3.82	1.554	2695	4.02	1.406

Када су у питању обавештења која су пацијенту дата приликом отпуста из болнице, (обављена едукација пацијента и његове породице – упутство о режиму исхране, личној хигијени, начину живота, издато упутство о доласку на контроле, издата отпусна листа), свега 1,7% испитаника сматра да су била веома лоша или лоша, 5,4% нема став по овом питању, док 92,9% испитаника сматра да су била добра или одлична (Графикон 19). На ово питање није одговорило 388 испитаника (9,7%). Војномедицинска академија је користила упитник који не садржи ово питање, већ су у анализу укључени одговори о општем задовољству процедуром болничког отпуста.

Графикон 19. Обавештења дата пацијенту приликом отпуста из болнице (%)

Такође, за ово питање није могуће упоређивање добијених резултата са резултатима из претходних година, с обзиром да се у ранијем упитнику питање односило на задовољство процедуром болничког отпуста.

Обавештења дата пацијенту приликом отпуста из болнице су сви испитаници из чак 9 болница оценили као добра или одлична: у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“, Специјалној болници за интерне болести Младеновац, Специјалној болници за болести зависности, Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“, Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику, Институту за медицину рада Србије, као и Специјалној болници за интерне болести Лазаревац и Институту за неонатологију где су сви испитаници овај аспект оценили највишом оценом.

И у сви осталим болницама се бележи висок удео испитаника који су задовољни датим обавештењима приликом отпуста из болнице (преко 80%). Најмањи удео ових испитаника забележен је у Институту за ментално здравље (83,3%), Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију и Клиници за неурологију и психијатрију за цеду и омладину (по 87,5%), (Табела 21).

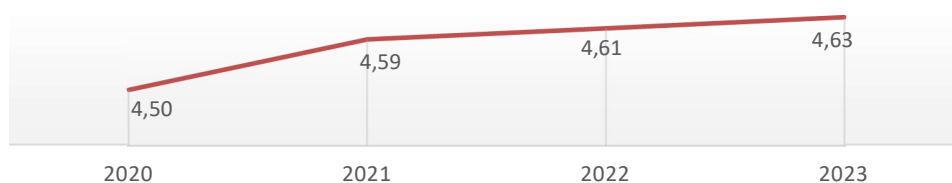
Установљена је статистички високо значајна разлика у мишљењу испитаника о обавештењима приликом отпуста ($p < 0,001$).

Табела 21. Обавештења дата пацијенту приликом отпуста из болнице, по установама, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	9	1.0	19	2.0	79	8.5	186	20.1	634	68.4	927	100.0
КБЦ „Др Д. Мишовић-Дедиње“	0	0.0	4	1.6	14	5.5	30	11.8	206	81.1	254	100.0
КБЦ „Звездара“	0	0.0	3	0.9	9	2.8	77	23.7	236	72.6	325	100.0
КБЦ „Земун“	4	1.9	2	0.9	19	9.0	41	19.4	145	68.7	211	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	0	0.0	0	0.0	2	1.7	18	15.4	98	82.9	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	1.5	135	98.5	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	5	3.6	29	21.0	104	75.4	138	100.0
УДК	0	0.0	0	0.0	1	1.7	5	8.3	54	90.0	60	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	4	7.1	10	17.9	42	75.0	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	0	0.0	1	12.5	0	0.0	1	12.5	6	75.0	8	100.0
ИОРС	1	0.4	4	1.6	11	4.4	35	13.9	201	79.8	252	100.0
Инс. за ментално здравље	0	0.0	0	0.0	4	16.7	2	8.3	18	75.0	24	100.0
Инс. за реуматологију	0	0.0	1	2.9	1	2.9	7	20.0	26	74.3	35	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	5	11.9	37	88.1	42	100.0
Кл. „П. Лазаревић“	0	0.0	0	0.0	1	4.2	5	20.8	18	75.0	24	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	0	0.0	4	3.1	15	11.6	110	85.3	129	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	12.9	27	87.1	31	100.0
СБ за болести зависности	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	25.0	9	75.0	12	100.0
Инс. за рехабилитацију	0	0.0	1	1.2	2	2.4	12	14.1	70	82.4	85	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	26.7	11	73.3	15	100.0
СБ за цер. парализу	0	0.0	0	0.0	1	12.5	1	12.5	6	75.0	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	7.7	12	92.3	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	6	100.0	6	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	11.1	16	88.9	18	100.0
ВМА	8	1.2	3	0.4	39	5.7	250	36.4	387	56.3	687	100.0
УКУПНО	22	0.6	38	1.1	196	5.4	745	20.6	2617	72.3	3618	100.0

Добијена обавештења приликом отпуста из болнице о контролама и режиму живота су оцењена просечном оценом 4,63, нешто више у односу на претходне године (Графикон 20).

Графикон 20. Обавештења приликом болничког отпуста - просечна оцена

Највећа оцена је у Институту за неонатологију (5,00), Специјалној болници за интерне болести Лазаревац (5,00) и Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,99), док је најнижа, али и даље висока оцена у ВМА (4,46) и Клиници за неурологију и психијатрију (4,50), (Табела 22).

Табела 22. Обавештења приликом болничког отпуста - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. година		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	760	4.55	0.782	601	4.54	0.782	927	4.53	0.812
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	84	4.79	0.539	278	4.78	0.551	254	4.72	0.637
КБЦ „Звездара“	217	4.81	0.415	291	4.69	0.653	325	4.68	0.574
КБЦ „Земун“	226	4.44	0.937	235	4.58	0.772	211	4.52	0.847
КБЦ „Бежанијска коса“	36	5.00	0.000	111	4.84	0.416	117	4.81	0.434
ИКВБ „Дедиње“	109	4.98	0.135	96	4.78	0.652	137	4.99	0.120
ГАК „Народни фронт“	141	4.33	0.990	148	4.23	1.161	138	4.72	0.527
УДК	46	4.80	0.542	56	4.82	0.508	60	4.88	0.372
Инс. за мајку и дете	34	4.88	0.327	82	4.72	0.614	56	4.68	0.606
Кл. за неурол. и психиј.	19	4.68	0.478	10	4.60	0.699	8	4.50	1.069
ИОРС	295	4.62	0.699	318	4.52	0.813	252	4.71	0.662
Инс. за ментално здравље	15	4.80	0.414	11	4.91	0.302	24	4.58	0.776
Инс. за реуматологију	39	4.67	0.701	37	4.81	0.462	35	4.66	0.684
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	36	4.72	0.659	42	4.88	0.328	42	4.88	0.328
Кл. „Л. Лазаревић“	22	4.45	0.963	19	4.74	0.653	24	4.71	0.550
ИО „Бањица“	103	4.81	0.486	108	4.94	0.314	129	4.82	0.458
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац				27	4.85	0.456	31	4.87	0.341
СБ за болести зависности	11	4.91	0.302	7	4.86	0.378	12	4.75	0.452
Инс. за рехабилитацију	22	4.77	0.869	66	4.64	0.648	85	4.78	0.543
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	19	4.89	0.315	19	4.79	0.535	15	4.73	0.458
СБ за цер. парализу	13	4.77	0.439	9	5.00	0.000	8	4.63	0.744
СБ за орт. протетику	13	4.69	0.630	7	4.86	0.378	13	4.92	0.277
СБ Лазаревац	12	4.83	0.389	8	4.88	0.354	6	5.00	0.000
Инс. за мед. рада				12	4.58	0.669	18	4.89	0.323
ВМА	664	4.42	0.724	755	4.49	0.694	687	4.46	0.727
УКУПНО	2936	4.59	0.732	3353	4.61	0.723	3618	4.63	0.691

Уколико се анализирају просечне оцене услуга и организације здравствене заштите током болничког лечења на скали од 1 до 5 (1= веома лоше, 5= одлично), пацијенти су најзадовољнији услугама дијагностике и терапије (просечна оцена 4,67) и обавештењима која су им дата приликом болничког отпуста (4,63), а најмање задовољни организацијом посета (просечна оцена 4,02), а затим болничком исхраном (4,06) и хигијеном тоалета (4,18), (Графикон 21).

Графикон 21. Задовољство услугама и организацијом здравствене заштите током болничког лечења – просечна оцена

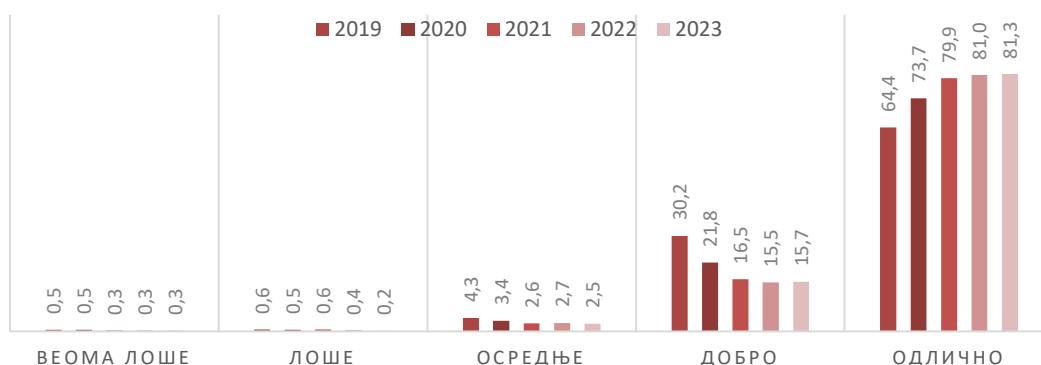

- Сестринска нега болесника**

Аспект сестринске неге је изузетно важан у процесу болничког лечења пацијента, и сходно томе је задовољство сестринском негом важан показатељ квалитета болничког лечења. Пацијенти су у анкети оцењивали 4 сегмента сестринског рада: поштовање и љубазност, време чекања на сестру код хитне потребе, објашњење процедура, тестова и третмана и опште задовољство сестринском негом.

Највећи број пацијената, 81,3% сматра да су љубазност и поштовање које су медицинске сестре показале према пацијентима, одлични, а још 15,7% да су добри (Графикон 22). Овај аспект сестринског рада само 11 пацијената или 0,3% сматра веома лошим, а још 8 или 0,2% лошим. На питање нису одговорила 103 испитаника.

Графикон 22. Љубазност медицинске сестре (%)

У чак 5 болница, сви пацијенти су оценили да је љубазност медицинских сестара одлична: Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институту за неонатологију, Специјалној болници за интерне болести Лазаревац, Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику и Институту за медицину рада Србије док још у 8 болница (Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Универзитетској дејој

клинци, Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије, Институту за реуматологију, Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“, Клиници за психијатријске болести „др Лаза Лазаревић“, Специјалној болници за интерне болести Младеновац и Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“) нико није забележио веома лоше, лоше или осредње оцене (Табела 23). Најмањи удео пацијената који сматрају да су поштовање и љубазност медицинских сестара одлични или добри, био је у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (7 од укупно 8 испитаника или 87,5%) и Институту за ментално здравље (24 од 26 испитаника или 92,3%).

Табела 23. Љубазност медицинске сестре, по болницама, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	2	0.2	4	0.4	48	4.8	167	16.7	781	77.9	1002	100.0
КБЦ „Др Д. Мишовић-Дедиње“	0	0.0	0	0.0	8	3.1	22	8.7	224	88.2	254	100.0
КБЦ „Звездара“	0	0.0	0	0.0	5	1.5	60	17.9	270	80.6	335	100.0
КБЦ „Земун“	2	0.8	2	0.8	4	1.7	29	12.0	204	84.6	241	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	0	0.0	0	0.0	3	2.6	32	27.4	82	70.1	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	0.7	136	99.3	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	4	2.6	16	10.5	132	86.8	152	100.0
УДК	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	3.3	59	96.7	61	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	0	0.0	10	17.9	46	82.1	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	10	100.0	10	100.0
ИОРС	0	0.0	1	0.4	3	1.1	24	9.2	233	89.3	261	100.0
Инс. за ментално здравље	1	3.8	0	0.0	1	3.8	6	23.1	18	69.2	26	100.0
Инс. за реуматологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	6.1	31	93.9	33	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	9.1	40	90.9	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	16.7	20	83.3	24	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	0	0.0	1	0.7	7	5.2	127	94.1	135	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	6.7	28	93.3	30	100.0
СБ за болести зависности	1	7.1	0	0.0	0	0.0	2	14.3	11	78.6	14	100.0
Инс. за рехабилитацију	1	1.1	0	0.0	2	2.2	4	4.3	86	92.5	93	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	11.1	16	88.9	18	100.0
СБ за цер. парализу	0	0.0	0	0.0	1	12.5	1	12.5	6	75.0	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	13	100.0	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	8	100.0	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	18	100.0	18	100.0
ВМА	4	0.5	1	0.1	18	2.2	216	26.7	570	70.5	809	100.0
УКУПНО	11	0.3	8	0.2	98	2.5	613	15.7	3173	81.3	3903	100.0

Поштовање и љубазност медицинских сестара оцењени су просечном оценом 4,78 (Графикон 23). То је највећа оцена у периоду 2014-2023. године, уз напомену о већ наведеним ограничењима оваквих поређења, а тренд је статистички значајно растући ($p=0,002$).

Графикон 23. Љубазност медицинске сестре (просечна оцена)

Постоји статистички високо значајна разлика у степену задовољства испитаника љубазношћу медицинских сестара између различитих болница у Београду ($p < 0,001$).

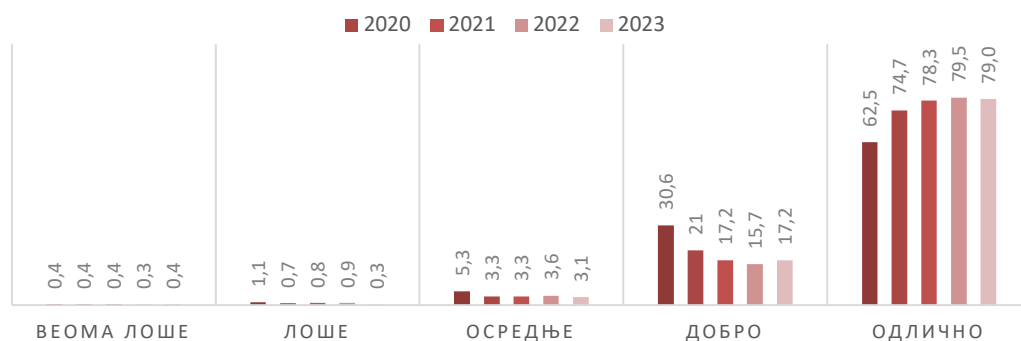
Просечна оцена за поштовање и љубазност медицинских сестара је висока у свим болницама и има вредности између 4,54, колико је у Институту за ментално здравље и 5, колико је у 5 болница - Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институту за неонатологију, Специјалној болници за интерне болести Лазаревац, Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику и Институту за медицину рада Србије (Табела 24).

Табела 24. Љубазност медицинске сестре - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. година		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	881	4.78	0.536	668	4.74	0.574	1002	4.72	0.589
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	90	4.87	0.429	297	4.87	0.382	254	4.85	0.437
КБЦ „Звездара“	240	4.85	0.451	311	4.84	0.422	335	4.79	0.442
КБЦ „Земун“	226	4.69	0.730	259	4.78	0.565	241	4.79	0.592
КБЦ „Бежанијска коса“	40	5.00	0.000	111	4.90	0.425	117	4.68	0.522
ИКВБ „Дедиње“	108	5.00	0.000	103	4.81	0.525	137	4.99	0.085
ГАК „Народни фронт“	176	4.64	0.751	166	4.58	0.749	152	4.84	0.432
УДК	46	4.96	0.206	69	4.80	0.502	61	4.97	0.180
Инс. за мајку и дете	39	5.00	0.000	95	4.84	0.468	56	4.82	0.386
Кл. за неурол. и психиј.	21	4.71	0.463	10	4.70	0.483	10	5.00	0.000
ИОРС	308	4.87	0.352	325	4.84	0.432	261	4.87	0.396
Инс. за ментално здравље	18	4.89	0.323	11	4.82	0.603	26	4.54	0.905
Инс. за реуматологију	39	4.87	0.409	37	4.84	0.442	33	4.94	0.242
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	35	4.89	0.404	44	4.89	0.387	44	4.91	0.291
Кл. „Л. Лазаревић“	21	4.67	0.730	19	4.79	0.419	24	4.83	0.381
ИО „Бањица“	102	4.91	0.348	112	4.88	0.349	135	4.93	0.279
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац				28	4.89	0.416	30	4.93	0.254
СБ за болести зависности	12	5.00	0.000	9	4.78	0.441	14	4.57	1.089
Инс. за рехабилитацију	25	5.00	0.000	76	4.84	0.434	93	4.87	0.536
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	19	4.95	0.229	17	4.82	0.393	18	4.89	0.323
СБ за цер. парализу	13	4.92	0.277	9	5.00	0.000	8	4.63	0.744
СБ за орт. протетику	13	4.46	1.198	7	5.00	0.000	13	5.00	0.000
СБ Лазаревац	12	4.92	0.289	8	5.00	0.000	8	5.00	0.000
Инс. за мед. рада				12	5.00	0.000	18	5.00	0.000
ВМА	761	4.54	0.650	880	4.64	0.640	809	4.67	0.578
УКУПНО	3245	4.75	0.563	3683	4.76	0.545	3903	4.78	0.520

Слично је и када је у питању чекање на интервенције медицинске сестре код хитне потребе. Највећи број пацијената, 79% сматра да је овај аспект рада медицинских сестара одличан, а још 17,2% да је добар. Само 0,4% (16 испитаника) сматра овај сегмент сестринског рада веома лошим, а још 0,3% (12 испитаника) лошим, (Графикон 24). На ово питање није одговорило 196 пацијената (скоро 5%).

Графикон 24. Чекање на медицинску сестру у случају хитне потребе (%)

Време чекања на медицинску сестру код хитне потребе сви испитаници су оценили оценом добар или одличан у 10 установа: у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институту за реуматологију, Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“, Институту за неонатологију, Специјалној болници за интерне болести Младеновац, Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију, Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику, Специјалној болници за интерне болести Лазаревац и Институту за медицину рада Србије.

Најмањи, али и даље веома висок, удео пацијената који су овај аспект оценили као добар/одличан био је у Специјалној болници за болести зависности (91,6%), КБЦ „Земун“ (93,3%) и Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“, 93,8% (Табела 25).

Међу болницама постоји статистички високо значајна разлика у степену задовољства испитаника временом чекања на медицинску сестру у случају хитне потребе ($p < 0,001$).

Уколико се посматра просечна вредност овог показатеља на нивоу свих болница, она износи 4,74 (Графикон 25). То је највећа оцена у посматраном периоду, и тренд је статистички значајно растући ($p = 0,001$), али се морају напоменути сва ограничења ових поређења због већ наведених разлика у методологији.

Табела 25. Време чекања на медицинску сестру код хитне потребе, по болницама, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	5	0.5	6	0.6	45	4.6	160	16.3	765	78.0	981	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	0	0.0	1	0.4	6	2.4	25	9.8	222	87.4	254	100.0
КБЦ „Звездара“	0	0.0	0	0.0	13	3.9	63	18.9	257	77.2	333	100.0
КБЦ „Земун“	4	1.7	3	1.3	9	3.8	35	14.8	186	78.5	237	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	1	0.9	0	0.0	0	0.0	38	32.5	78	66.7	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	5	3.6	132	96.4	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	3	2.1	14	9.6	129	88.4	146	100.0
УДК	1	1.7	0	0.0	0	0.0	0	0.0	59	98.3	60	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	1	1.8	30	53.6	25	44.6	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	12.5	7	87.5	8	100.0
ИОРС	1	0.4	0	0.0	5	2.0	39	16.0	199	81.6	244	100.0
Инс. за ментално здравље	0	0.0	0	0.0	1	4.2	4	16.7	19	79.2	24	100.0
Инс. за реуматологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	3.3	29	96.7	30	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	0	0.0	1	2.3	7	16.3	35	81.4	43	100.0
Кл. „П. Лазаревић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	4.3	22	95.7	23	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	0	0.0	5	3.7	16	11.9	113	84.3	134	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	6.7	28	93.3	30	100.0
СБ за болести зависности	1	8.3	0	0.0	0	0.0	1	8.3	10	83.3	12	100.0
Инс. за рехабилитацију	1	1.2	0	0.0	0	0.0	6	7.1	77	91.7	84	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	0	0.0	1	6.3	1	6.3	14	87.5	16	100.0
СБ за цер. парализу	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	7	100.0	7	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	13	100.0	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	8	100.0	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	18	100.0	18	100.0
ВМА	2	0.3	2	0.3	27	3.4	208	26.3	552	69.8	791	100.0
УКУПНО	16	0.4	12	0.3	117	3.1	657	17.2	3008	79.0	3810	100.0

Графикон 25. Време чекања на медицинску сестру код хитне потребе (просечна оцена)

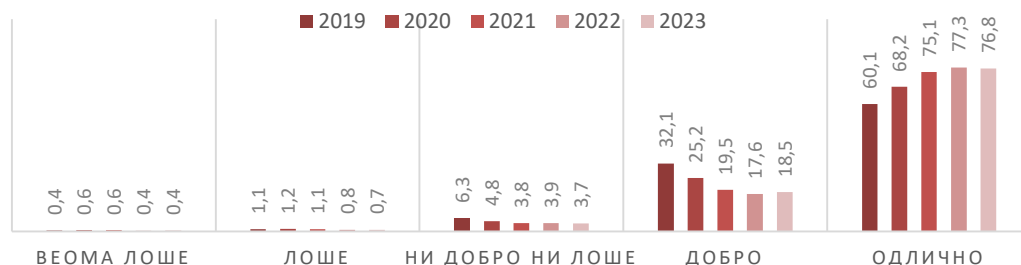
Најмања просечна оцена износи чак 4,43 (Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије), а просечну оцену 5,0 имају Институт за неонатологију, Специјална болница за церебралну парализу и развојну неурологију, Специјална болница за рехабилитацију и ортопедску протетику, Специјална болница за интерне болести Лазаревац и Институт за медицину рада Србије (Табела 26).

Табела 26. Време чекања на медицинску сестру код хитне потребе - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. године		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	861	4.76	0.577	659	4.70	0.652	981	4.71	0.630
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	89	4.76	0.622	292	4.81	0.554	254	4.84	0.452
КБЦ „Звездара“	239	4.83	0.473	309	4.83	0.443	333	4.73	0.524
КБЦ „Земун“	226	4.60	0.749	253	4.70	0.681	237	4.67	0.760
КБЦ „Бежанијска коса“	40	4.98	0.158	111	4.88	0.421	117	4.64	0.579
ИКВБ „Дедиње“	108	5.00	0.000	98	4.70	0.646	137	4.96	0.188
ГАК „Народни фронт“	175	4.58	0.847	166	4.62	0.710	146	4.86	0.401
УДК	46	4.91	0.354	66	4.80	0.503	60	4.93	0.516
Инс. за мајку и дете	39	4.97	0.160	94	4.88	0.411	56	4.43	0.535
Кл. за неурол. и психиј.	18	4.67	0.485	10	4.90	0.316	8	4.88	0.354
ИОРС	298	4.80	0.490	315	4.76	0.546	244	4.78	0.511
Инс. за ментално здравље	18	4.89	0.323	10	5.00	0.000	24	4.75	0.532
Инс. за реуматологију	39	4.92	0.270	36	4.97	0.167	30	4.97	0.183
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	36	4.81	0.525	44	4.70	0.632	43	4.79	0.466
Кл. „Л. Лазаревић“	21	4.76	0.539	19	4.95	0.229	23	4.96	0.209
ИО „Бањица“	102	4.76	0.600	111	4.85	0.451	134	4.81	0.482
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац				28	4.93	0.262	30	4.93	0.254
СБ за болести зависности	12	4.92	0.289	9	5.00	0.000	12	4.58	1.165
Инс. за рехабилитацију	25	5.00	0.000	70	4.74	0.557	84	4.88	0.501
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	19	4.95	0.229	17	4.71	0.588	16	4.81	0.544
СБ за цер. парализу	13	4.92	0.277	9	5.00	0.000	7	5.00	0.000
СБ за орт. протетику	13	4.54	1.127	7	4.86	0.378	13	5.00	0.000
СБ Лазаревац	12	4.67	0.888	8	4.88	0.354	8	5.00	0.000
Инс. за мед. рада				11	4.91	0.302	18	5.00	0.000
ВМА	754	4.55	0.652	862	4.63	0.667	791	4.65	0.584
УКУПНО	3203	4.72	0.604	3614	4.73	0.600	3810	4.74	0.569

Готово сви пацијенти (95,3%) позитивно оцењују објашњење процедура, тестова и третмана које добијају од сестара сматрајући да су одлична или добра, док само 1,1% пацијената сматра да су лоша или веома лоша (Графикон 26). Највећи број пацијената, 76,8% сматра да је овај аспект рада медицинских сестара одличан, а још скоро 18,5% да је добар. На ово питање није одговорило 159 пацијената (4%).

Графикон 26. Објашњења процедура, тестова и третмана, које медицинске сестре пружају пацијенту (%)

Објашњења тестова, процедура и третмана 100% испитаника је означило као добро или одлично у 12 болница.

Табела 27. Објашњења процедура, тестова и третмана, које медицинске сестре пружају пацијенту, по болницама, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	6	0.6	11	1.1	64	6.5	179	18.1	729	73.7	989	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	0	0.0	1	0.4	7	2.8	29	11.4	217	85.4	254	100.0
КБЦ „Звездара“	1	0.3	1	0.3	11	3.3	67	20.2	252	75.9	332	100.0
КБЦ „Земун“	4	1.7	2	0.8	12	5.0	36	14.9	187	77.6	241	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	0	0.0	0	0.0	2	1.7	35	29.9	80	68.4	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	0.7	136	99.3	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	3	2.0	20	13.3	127	84.7	150	100.0
УДК	0	0.0	1	1.6	1	1.6	1	1.6	58	95.1	61	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	0	0.0	15	26.8	41	73.2	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	20.0	8	80.0	10	100.0
ИОРС	0	0.0	1	0.4	5	2.0	33	13.3	209	84.3	248	100.0
Инс. за ментално здравље	0	0.0	0	0.0	2	8.0	3	12.0	20	80.0	25	100.0
Инс. за реуматологију	0	0.0	0	0.0	1	3.1	5	15.6	26	81.3	32	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	6	13.6	38	86.4	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	5	20.8	19	79.2	24	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	0	0.0	3	2.3	11	8.5	116	89.2	130	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	10.0	27	90.0	30	100.0
СБ за болести зависности	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	8.3	11	91.7	12	100.0
Инс. за рехабилитацију	1	1.1	0	0.0	2	2.2	4	4.4	83	92.2	90	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	12.5	14	87.5	16	100.0
СБ за цер. парализу	0	0.0	0	0.0	2	25.0	1	12.5	5	62.5	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	7.7	12	92.3	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	12.5	7	87.5	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	5.6	17	94.4	18	100.0
ВМА	2	0.3	9	1.1	29	3.6	248	31.1	510	63.9	798	100.0
УКУПНО	14	0.4	26	0.7	144	3.7	710	18.5	2953	76.8	3847	100.0

То су: Институт за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије, Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Специјална болница за цереброваскуларне болести „Свети Сава“, Клиника за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“, Институт за неонатологију, Специјална болница за интерне болести Младеновац, Специјална болница за болести зависности, Клиника за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“, Специјална болница за рехабилитацију

и ортопедску протетику, Специјална болница за интерне болести Лазаревац и Институт за медицину рада Србије. Најмањи укупан удео пацијената који су овај аспект оценили као добар или одличан забележен је у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (6 од укупно 8 испитаника или 75%), (Табела 27).

Уколико се посматра просечна вредност овог показатеља на нивоу свих болница, она износи 4,71, као и претходне године (Графикон 27). Десетогодишњи тренд је статистички значајно растући ($p < 0,001$).

Графикон 27. Објашњења процедура, тестова и третмана (просечна оцена)

Међу болницама постоји статистички високо значајна разлика у оцени објашњења која добијају од медицинских сестара ($p < 0,001$).

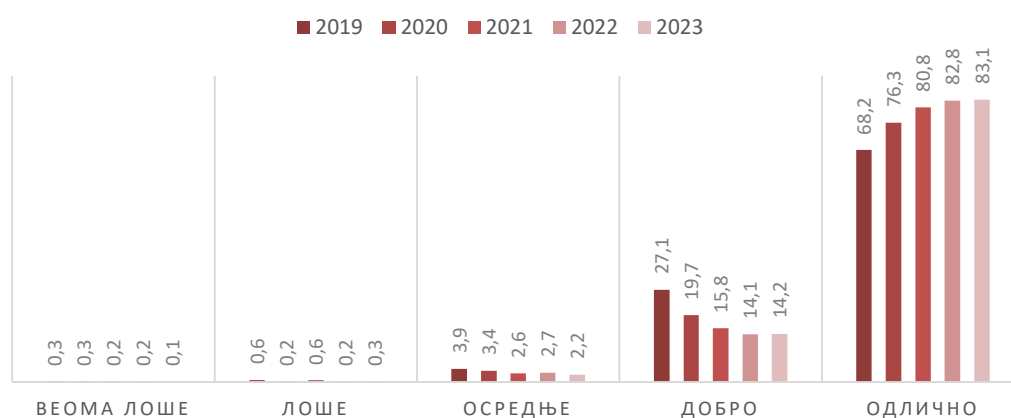
Табела 28. Сестринско објашњавање процедура - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. године		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	864	4.69	0.677	663	4.68	0.654	989	4.63	0.709
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	87	4.87	0.334	290	4.79	0.577	254	4.82	0.477
КБЦ „Звездара“	239	4.79	0.465	309	4.79	0.470	332	4.71	0.572
КБЦ „Земун“	226	4.54	0.778	252	4.70	0.705	241	4.66	0.759
КБЦ „Бежанијска коса“	40	4.98	0.158	111	4.86	0.457	117	4.67	0.509
ИКВБ „Дедиње“	108	4.97	0.165	102	4.74	0.612	137	4.99	0.085
ГАК „Народни фронт“	176	4.53	0.900	166	4.57	0.789	150	4.83	0.430
УДК	46	4.89	0.315	66	4.73	0.596	61	4.90	0.473
Инс. за мајку и дете	39	4.79	0.695	96	4.85	0.435	56	4.73	0.447
Кл. за неурол. и психиј.	21	4.86	0.359	10	4.60	0.699	10	4.80	0.422
ИОРС	296	4.79	0.502	317	4.76	0.568	248	4.81	0.465
Инс. за ментално здравље	18	4.78	0.428	11	5.00	0.000	25	4.72	0.614
Инс. за реуматологију	39	4.82	0.683	37	4.89	0.315	32	4.78	0.491
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	36	4.69	0.856	43	4.79	0.600	44	4.86	0.347
Кл. „Л. Лазаревић“	22	4.68	0.568	19	4.74	0.452	24	4.79	0.415
ИО „Бањица“	102	4.84	0.461	112	4.88	0.383	130	4.87	0.401
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац				28	4.79	0.418	30	4.90	0.305
СБ за болести зависности	12	5.00	0.000	9	4.89	0.333	12	4.92	0.289
Инс. за рехабилитацију	25	4.96	0.200	73	4.81	0.490	90	4.87	0.545
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	19	4.95	0.229	16	4.63	0.719	16	4.88	0.342
СБ за цер. парализу	13	4.85	0.376	9	5.00	0.000	8	4.38	0.916
СБ за орт. протетику	13	4.54	0.776	7	5.00	0.000	13	4.92	0.277
СБ Лазаревац	12	4.92	0.289	8	4.88	0.354	8	4.88	0.354
Инс. за мед. рада				11	4.82	0.405	18	4.94	0.236
ВМА	750	4.47	0.720	864	4.58	0.657	798	4.57	0.645
УКУПНО	3203	4.67	0.659	3629	4.71	0.613	3847	4.71	0.606

Најмања просечна оцена је 4,38, колико износи у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију. Највећа просечна оцена је 5 и она је забележена у Институту за неонатологију (Табела 28).

Опште задовољство сестринском негом је у истраживању оцењено као одлично код 83,1% болнички лечених пацијената, и још као добро код 14,2% испитаника (Графикон 28). Негу и рад медицинских сестара у целини само 18 пацијената или 0,4% сматра веома лошим или лошим. На ово питање није одговорило 135 пацијента (3,4%).

Графикон 28. Опште задовољство сестринском негом (%)

Рад медицинских сестара су сви испитаници оценили као одличан у Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институту за неонатологију и Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику, уз напомену о малом броју испитаника. У још 12 болница пацијенти су сестринску негу оценили као добру или одличну: Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Универзитетској дејој клиници, Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије, Институту за ментално здравље, Институту за реуматологију, Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“, Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“, Специјалној болници за интерне болести Младеновац, Специјалној болници за болести зависности, Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију, Специјалној болници за интерне болести Лазаревац и Институту за медицину рада Србије.

Најмањи, али и даље веома висок, удео пацијената који су опште задовољство сестринском негом оценили као добро или одлично забележен је у Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ (93,8%), КБЦ „Земун“ (95,1%) и Универзитетском клиничком центру Србије (95,3%). Веома мали број пацијената је овај аспект оценио као веома лош, свега 5 и то по 2 у Војномедицинској академији и КБЦ „Земун“ и 1 у Универзитетском клиничком центру Србије (Табела 29).

Међу болницама постоји статистички високо значајна разлика у мишљењу испитаника о сестринској нези у целини ($p < 0,001$).

Табела 29. Опште задовољство сестринском негом, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	1	0.1	2	0.2	44	4.4	150	15.2	792	80.1	989	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	0	0.0	1	0.4	5	2.0	15	5.9	233	91.7	254	100.0
КБЦ „Звездара“	0	0.0	0	0.0	5	1.5	52	15.5	279	83.0	336	100.0
КБЦ „Земун“	2	0.8	4	1.6	6	2.5	31	12.7	201	82.4	244	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	0	0.0	1	0.9	0	0.0	17	14.5	99	84.6	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	1.5	135	98.5	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	2	1.3	17	11.3	132	87.4	151	100.0
УДК	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	3.2	60	96.8	62	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	0	0.0	9	16.1	47	83.9	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	10	100.0	10	100.0
ИОРС	0	0.0	1	0.4	4	1.6	26	10.3	222	87.7	253	100.0
Инс. за ментално здравље	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	16.0	21	84.0	25	100.0
Инс. за реуматологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	9.1	30	90.9	33	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	6.8	41	93.2	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	4.2	23	95.8	24	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	0	0.0	2	1.5	11	8.3	120	90.2	133	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	10.0	27	90.0	30	100.0
СБ за болести зависности	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	8.3	11	91.7	12	100.0
Инс. за рехабилитацију	0	0.0	1	1.1	1	1.1	2	2.2	87	95.6	91	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	0	0.0	1	6.3	0	0.0	15	93.8	16	100.0
СБ за цер. парализу	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	25.0	6	75.0	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	13	100.0	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	12.5	7	87.5	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	5.6	17	94.4	18	100.0
ВМА	2	0.2	3	0.4	15	1.9	198	24.7	585	72.9	803	100.0
УКУПНО	5	0.1	13	0.3	85	2.2	551	14.2	3217	83.1	3871	100.0

Уколико се посматра просечна вредност овог показатеља на нивоу свих болница, она износи 4,80 (Графикон 29). Иако је у посматраном периоду ово највиша оцена, и образује статистички значајан растући тренд ($p=0,001$), морају се имати у виду сва ограничења ових поређења због већ наведених разлика у методологији.

Графикон 29. Опште задовољство сестринском негом (просечна оцена)

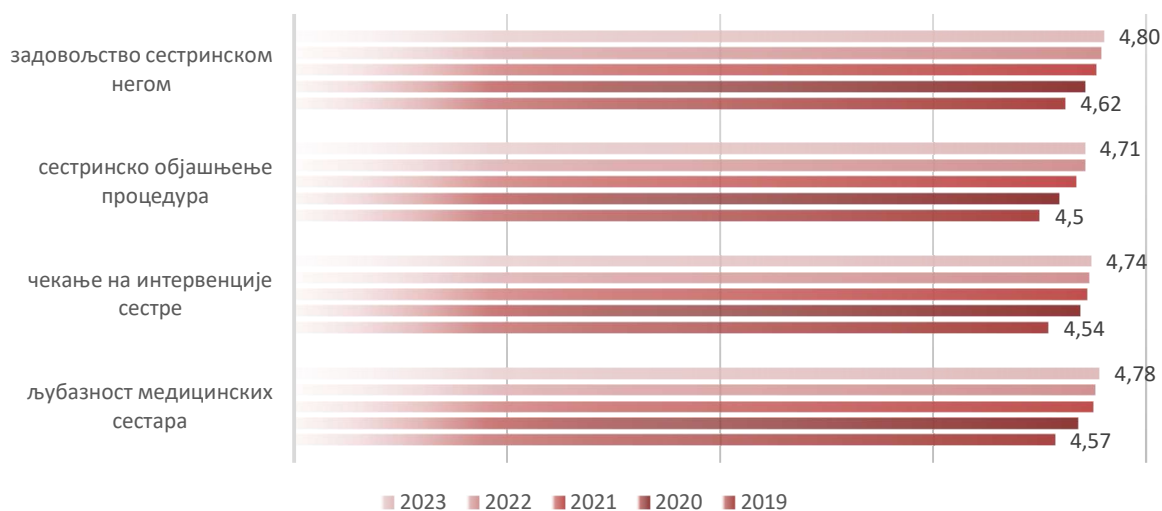
Посматрано по болницама просечна оцена задовољства сестринском негом у целини има најниже, али и даље веома високе вредности у Војномедицинској академији (4,69) и КБЦ „Земун“ (4,74), док је највиша оцена (5,0) забележена у Институту за неонатологију, Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину и Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику (Табела 30).

Табела 30. Опште задовољство сестринском негом - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. година		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	872	4.79	0.526	667	4.79	0.519	989	4.75	0.549
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	89	4.91	0.325	292	4.84	0.474	254	4.89	0.402
КБЦ „Звездара“	240	4.82	0.435	309	4.88	0.363	336	4.82	0.425
КБЦ „Земун“	225	4.72	0.659	256	4.79	0.562	244	4.74	0.663
КБЦ „Бежанијска коса“	39	4.97	0.160	111	4.88	0.375	117	4.83	0.441
ИКВБ „Дедиње“	108	5.00	0.000	102	4.83	0.424	137	4.99	0.120
ГАК „Народни фронт“	176	4.59	0.810	167	4.65	0.630	151	4.86	0.384
УДК	46	4.91	0.285	68	4.81	0.526	62	4.97	0.178
Инс. за мајку и дете	39	4.97	0.160	97	4.90	0.368	56	4.84	0.371
Кл. за неурол. и психиј.	21	4.86	0.359	10	4.80	0.422	10	5.00	0.000
ИОРС	303	4.87	0.364	322	4.83	0.463	253	4.85	0.425
Инс. за ментално здравље	18	4.89	0.323	11	4.82	0.603	25	4.84	0.374
Инс. за реуматологију	39	4.87	0.522	37	4.95	0.229	33	4.91	0.292
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	36	4.86	0.424	44	4.84	0.428	44	4.93	0.255
Кл. „Л. Лазаревић“	22	4.68	0.716	18	4.89	0.323	24	4.96	0.204
ИО „Бањица“	100	4.92	0.339	111	4.95	0.264	133	4.89	0.362
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац				28	4.86	0.448	30	4.90	0.305
СБ за болести зависности	12	5.00	0.000	9	4.89	0.333	12	4.92	0.289
Инс. за рехабилитацију	27	4.93	0.267	74	4.78	0.446	91	4.92	0.401
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	19	5.00	0.000	16	4.81	0.403	16	4.88	0.500
СБ за цер. парализу	13	4.85	0.376	9	5.00	0.000	8	4.75	0.463
СБ за орт. протетику	13	4.54	1.127	7	5.00	0.000	13	5.00	0.000
СБ Лазаревац	12	4.92	0.289	8	4.88	0.354	8	4.88	0.354
Инс. за мед. рада				11	4.91	0.302	18	4.94	0.236
ВМА	759	4.60	0.606	877	4.69	0.586	803	4.69	0.550
УКУПНО	3228	4.76	0.541	3661	4.79	0.507	3871	4.80	0.490

У поређењу са 2019. годином (период пре пандемије Ковид 19), сви аспекти сестринске неге, показују већу просечну оцену (Графикон 30).

Графикон 30. Просечна оцена задовољства услугама сестринске неге

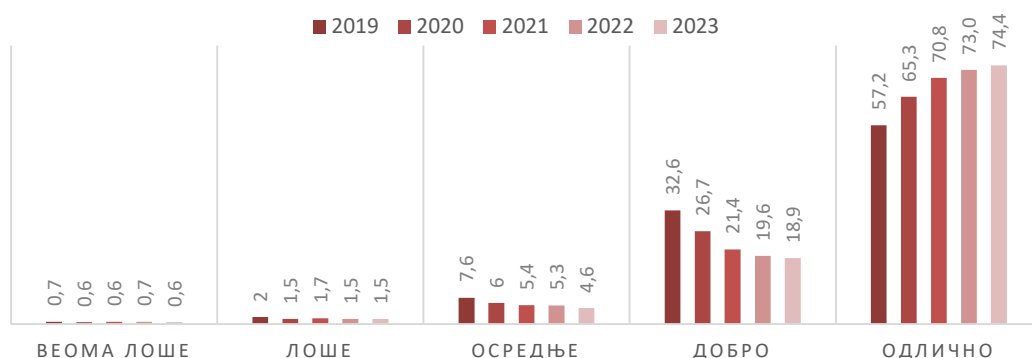

- **Однос лекара према пацијенту**

Код задовољства пацијената лекарским услугама, испитивани су аспекти лекарског рада, од спремности да дају одговоре на питања пацијента, објашњења процедура, тестова и третмана, љубазности, до способности дијагностиковања, успешности у лечењу, као и опште задовољство услугама лекара.

Спремност лекара да дају одговоре на питања својих пацијената, 93,3% пацијената је оценило као добру или одличну, док је нешто преко 2% оценило ову особину лекара као веома лошу и лошу (Графикон 31). На ово питање није одговорило 126 пацијената (3,1%).

Графикон 31. Спремност лекара да дају одговоре на питања (%)

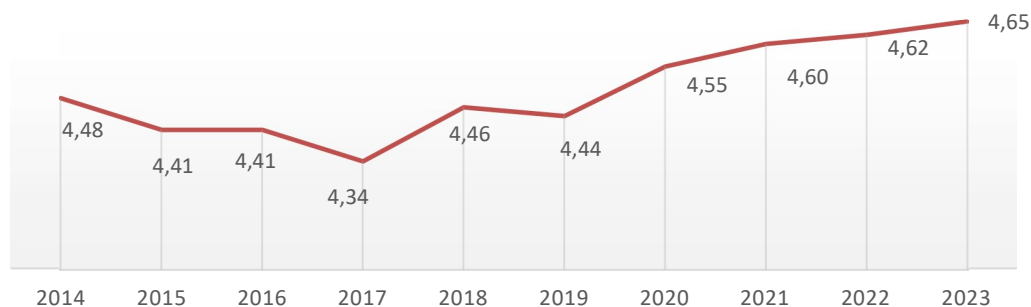
Спремност лекара да дају одговоре на питања пацијената је најбоље оцењена, односно сви испитаници су је оценили као добру или одличну у 8 установа: Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институту за реуматологију, Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“, Институту за неонатологију, Специјалној болници за болести зависности, Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ и Специјалној болници за интерне болести Лазаревац. Најмањи удео пацијената који су овај аспект оценили као добар/одличан забележен је у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (5 од укупно 8 испитаника или 62,5%) и Институту за ментално здравље (88,5%), (Табела 31).

Уколико се посматра просечна вредност овог показатеља на нивоу свих болница, она износи 4,65. Десетогодишњи тренд је статистички значајно растући узлазни ($p=0,005$), (Графикон 32).

Табела 31. Спремност лекара да дају одговоре на питања, по болницама, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	14	1.4	26	2.6	70	7.0	179	18.0	705	70.9	994	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	0	0.0	2	0.8	7	2.8	36	14.2	209	82.3	254	100.0
КБЦ „Звездара“	1	0.3	3	0.9	17	5.1	76	22.8	237	71.0	334	100.0
КБЦ „Земун“	3	1.2	4	1.7	13	5.4	45	18.7	176	73.0	241	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	0	0.0	0	0.0	2	1.7	27	23.1	88	75.2	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	2.9	133	97.1	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	9	6.0	31	20.5	111	73.5	151	100.0
УДК	0	0.0	0	0.0	1	1.6	3	4.9	57	93.4	61	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	1	1.8	18	32.1	37	66.1	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	10.0	9	90.0	10	100.0
ИОРС	0	0.0	6	2.3	7	2.7	30	11.7	213	83.2	256	100.0
Инс. за ментално здравље	1	3.8	1	3.8	1	3.8	6	23.1	17	65.4	26	100.0
Инс. за реуматологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	12.1	29	87.9	33	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	1	2.3	0	0.0	1	2.3	4	9.1	38	86.4	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	5	20.8	19	79.2	24	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	2	1.5	3	2.2	12	9.0	117	87.3	134	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	0	0.0	1	3.2	2	6.5	28	90.3	31	100.0
СБ за болести зависности	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	15.4	11	84.6	13	100.0
Инс. за рехабилитацију	0	0.0	2	2.2	3	3.2	6	6.5	82	88.2	93	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	11.8	15	88.2	17	100.0
СБ за цер. парализу	0	0.0	1	12.5	2	25.0	0	0.0	5	62.5	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	0	0.0	1	7.7	0	0.0	12	92.3	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	12.5	7	87.5	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	0	0.0	1	5.6	3	16.7	14	77.8	18	100.0
ВМА	5	0.6	12	1.5	39	4.9	235	29.3	512	63.8	803	100.0
УКУПНО	25	0.6	59	1.5	179	4.6	732	18.9	2885	74.4	3880	100.0

Графикон 32. Спремност лекара да дају одговоре на питања пацијената (просечна оцена)

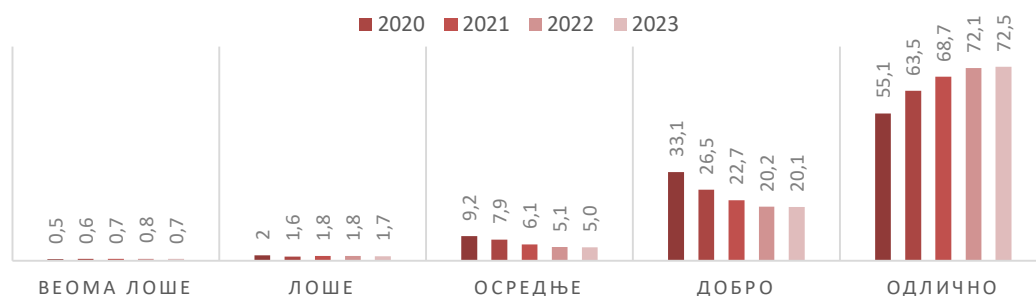
Међу болницама постоји статистички високо значајна разлика у оцини спремности лекара да одговарају на питања пацијената ($p < 0,001$). Просечна оцена за спремност лекара да дају одговоре на питања пацијената има најниже вредности у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (4,12), а највише у Институту за неонатологију где су сва четири испитаника дала оцену 5 и Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, 4,97 (Табела 32).

Табела 32. Спремност лекара да одговарају на питања - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. године		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	877	4.62	0.690	668	4.56	0.809	994	4.54	0.846
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	87	4.76	0.646	295	4.78	0.547	254	4.78	0.525
КБЦ „Звездара“	241	4.76	0.494	311	4.74	0.569	334	4.63	0.652
КБЦ „Земун“	226	4.54	0.806	261	4.68	0.646	241	4.61	0.773
КБЦ „Бежанијска коса“	40	5.00	0.000	111	4.84	0.416	117	4.74	0.481
ИКВБ „Дедиње“	109	4.95	0.210	100	4.76	0.571	137	4.97	0.169
ГАК „Народни фронт“	174	4.32	1.058	164	4.30	1.059	151	4.68	0.584
УДК	46	4.80	0.582	68	4.82	0.455	61	4.92	0.331
Инс. за мајку и дете	39	4.82	0.644	96	4.61	0.731	56	4.64	0.520
Кл. за неурол. и психиј.	18	4.94	0.236	10	4.50	0.850	10	4.90	0.316
ИОРС	306	4.66	0.679	327	4.53	0.805	256	4.76	0.617
Инс. за ментално здравље	18	4.78	0.428	11	4.82	0.603	26	4.42	1.027
Инс. за реуматологију	38	4.87	0.414	37	4.76	0.597	33	4.88	0.331
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	36	4.75	0.554	44	4.77	0.677	44	4.77	0.711
Кл. „Л. Лазаревић“	21	4.33	0.856	19	4.79	0.535	24	4.79	0.415
ИО „Бањица“	103	4.87	0.388	111	4.86	0.437	134	4.82	0.532
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац				28	4.79	0.686	31	4.87	0.428
СБ за болести зависности	12	4.50	0.798	9	4.56	0.726	13	4.85	0.376
Инс. за рехабилитацију	24	4.63	1.135	72	4.76	0.569	93	4.81	0.595
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	19	4.84	0.375	16	4.75	0.447	17	4.88	0.332
СБ за цер. парализу	13	4.92	0.277	9	4.89	0.333	8	4.12	1.246
СБ за орт. протетику	13	4.77	0.439	7	5.00	0.000	13	4.85	0.555
СБ Лазаревац	12	4.83	0.389	8	4.88	0.354	8	4.88	0.354
Инс. за мед. рада				12	4.67	0.492	18	4.72	0.575
ВМА	759	4.39	0.785	876	4.54	0.707	803	4.54	0.715
УКУПНО	3231	4.60	0.723	3670	4.63	0.712	3880	4.65	0.699

Слично је и са објашњењима тестова, процедура и третмана датим пацијентима од стране лекара. Само 2,4% испитаника сматра лекарска објашњења лошим и веома лошим, док их 92,6% сматра добрим или одличним (Графикон 33). На ово питање нису одговорила 152 испитаника или 3,8%.

Графикон 33. Лекарска објашњења процедура, тестова и третмана (%)

Лекарска објашњења процедура, тестова и третмана сви испитаници су оценили као добра или одлична у 9 болница: Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије, Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институту за реуматологију, Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“, Институту за неонатологију, Специјалној болници за болести зависности, Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ и Институту за медицину рада Србије (Табела 33).

Табела 33. Лекарска објашњења процедура, тестова и третмана, по болницама, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	15	1.5	29	2.9	73	7.4	174	17.6	695	70.5	986	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	2	0.8	1	0.4	9	3.5	40	15.7	202	79.5	254	100.0
КБЦ „Звездара“	1	0.3	4	1.2	17	5.1	82	24.7	228	68.7	332	100.0
КБЦ „Земун“	2	0.8	8	3.3	13	5.4	47	19.7	169	70.7	239	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	0	0.0	0	0.0	4	3.4	31	26.5	82	70.1	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	0.7	136	99.3	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	7	4.6	38	25.2	106	70.2	151	100.0
УДК	0	0.0	0	0.0	2	3.3	4	6.6	55	90.2	61	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	0	0.0	24	42.9	32	57.1	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	20.0	8	80.0	10	100.0
ИОРС	0	0.0	6	2.4	8	3.2	35	13.8	204	80.6	253	100.0
Инс. за ментално здравље	1	4.0	1	4.0	3	12.0	6	24.0	14	56.0	25	100.0
Инс. за реуматологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	5	14.7	29	85.3	34	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	1	2.3	0	0.0	0	0.0	4	9.1	39	88.6	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	5	20.8	19	79.2	24	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	2	1.5	6	4.5	12	9.0	114	85.1	134	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	0	0.0	1	3.2	1	3.2	29	92.5	31	100.0
СБ за болести зависности	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	16.7	10	83.3	12	100.0
Инс. за рехабилитацију	0	0.0	1	1.1	3	3.3	5	5.6	81	90.0	90	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	11.8	15	88.2	17	100.0
СБ за цер. парализу	0	0.0	0	0.0	1	14.3	3	42.9	3	42.9	7	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	0	0.0	1	7.7	0	0.0	12	92.3	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	1	12.5	0	0.0	7	87.5	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	0	0.0	0	0.0	5	27.8	13	72.2	18	100.0
ВМА	5	0.6	12	1.5	46	5.8	245	30.7	489	61.4	797	100.0
УКУПНО	27	0.7	64	1.7	195	5.1	773	20.1	2795	72.5	3854	100.0

Најмањи удео пацијената који су дали оцену добро/одлично био је у Институту за ментално здравље (80%) и Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (6 од 7 испитаника или 85,8%). Међу болницама постоји статистички високо значајна разлика у оцени лекарских објашњења ($p < 0,001$).

Уколико се посматра просечна вредност овог показатеља на нивоу свих болница, она износи 4,62, што је највиша вредност у приказаном периоду. Тренд показатеља је статистички значајно узлазни ($p = 0,002$), (графикон 34).

Графикон 34. Лекарска објашњења процедура, третмана и резултата (просечна оцена)

Табела 34. Лекарска објашњења процедура и третмана - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. година		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	866	4.57	0.751	661	4.51	0.861	986	4.53	0.870
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	87	4.75	0.595	289	4.78	0.575	254	4.73	0.623
КБЦ „Звездара“	240	4.71	0.546	308	4.71	0.640	332	4.60	0.672
КБЦ „Земун“	226	4.52	0.744	257	4.64	0.727	239	4.56	0.812
КБЦ „Бежанијска коса“	40	5.00	0.000	111	4.82	0.471	117	4.67	0.541
ИКВБ „Дедиње“	109	4.98	0.135	98	4.81	0.511	137	4.99	0.085
ГАК „Народни фронт“	172	4.35	1.079	167	4.31	1.069	151	4.66	0.566
УДК	46	4.83	0.486	67	4.81	0.468	61	4.87	0.427
Инс. за мајку и дете	38	4.82	0.563	96	4.58	0.790	56	4.57	0.499
Кл. за неурол. и психиј.	18	4.89	0.323	10	4.70	0.949	10	4.80	0.422
ИОРС	300	4.61	0.698	319	4.54	0.779	253	4.73	0.637
Инс. за ментално здравље	18	4.83	0.383	11	4.91	0.302	25	4.24	1.091
Инс. за реуматологију	38	4.82	0.609	37	4.78	0.584	34	4.85	0.359
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	36	4.64	0.683	43	4.81	0.627	44	4.82	0.657
Кл. „Л. Лазаревић“	21	4.67	0.856	18	4.78	0.428	24	4.79	0.415
ИО „Бањица“	103	4.79	0.498	108	4.92	0.338	134	4.78	0.596
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац				28	4.82	0.390	31	4.90	0.396
СБ за болести зависности	12	4.58	0.793	9	4.56	0.726	12	4.83	0.389
Инс. за рехабилитацију	26	4.62	1.098	74	4.72	0.652	90	4.84	0.517
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	18	4.89	0.323	16	4.63	0.719	17	4.88	0.332
СБ за цер. парализу	13	4.92	0.277	9	4.78	0.667	7	4.29	0.756
СБ за орт. протетику	13	4.85	0.376	7	5.00	0.000	13	4.85	0.555
СБ Лазаревац	12	4.83	0.389	8	4.88	0.354	8	4.75	0.707
Инс. за мед. рада				11	4.64	0.505	18	4.72	0.461
ВМА	754	4.36	0.802	865	4.52	0.710	797	4.51	0.729
УКУПНО	3206	4.57	0.746	3627	4.61	0.736	3854	4.62	0.721

Просечна оцена за лекарска објашњења процедура, тестова и третмана има најниже вредности у Институту за ментално здравље (4,24), па у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (4,29) и ВМА (4,51), а највише у Институту за неонатологију (5,00), Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,99) и Специјалној болници за интерне болести Младеновац (4,90), (Табела 34).

Љубазност лекара је скоро 95% пацијената оценило као одличну или добру, а само нешто преко 1% као лошу и веома лошу, исто као и прошле године (Графикон 35). На питање нису одговорили 134 испитаника (3,3%).

Графикон 35. Поштовање и љубазност лекара према пацијенту (%)

Љубазност лекара сви испитаници су оценили као одличну у 5 болница: Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институту за неонатологију, Специјалној болници за интерне болести Младеновац, Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику и Специјалној болници за интерне болести Лазаревац (Табела 35).

Табела 35. Љубазност и поштовање лекара према пацијенту, по болницама, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	5	0.5	23	2.3	68	6.9	137	13.9	756	76.4	989	100.0
КБЦ „Др Д. Мишовић-Дедиње“	0	0.0	3	1.2	4	1.6	27	10.6	220	86.6	254	100.0
КБЦ „Звездара“	0	0.0	0	0.0	14	4.2	62	18.6	258	77.2	334	100.0
КБЦ „Земун“	2	0.8	0	0.0	8	3.3	29	12.1	200	83.7	239	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	0	0.0	0	0.0	1	0.9	22	18.8	94	80.3	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	0.7	136	99.3	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	8	5.3	25	16.7	117	78.0	150	100.0
УДК	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	4.8	59	95.2	62	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	0	0.0	11	19.6	45	80.4	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	10	100.0	10	100.0
ИОРС	0	0.0	4	1.6	4	1.6	22	8.6	227	88.3	257	100.0
Инс. за ментално здравље	0	0.0	0	0.0	3	12.0	2	8.0	20	80.0	25	100.0
Инс. за реуматологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	8.8	31	91.2	34	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	6.8	41	93.2	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	12.5	21	87.5	24	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	1	0.7	5	3.7	7	5.2	122	90.4	135	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	30	100.0	30	100.0
СБ за болести зависности	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	7.7	12	92.3	13	100.0
Инс. за рехабилитацију	0	0.0	0	0.0	4	4.3	3	3.3	85	92.4	92	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	11.8	15	88.2	17	100.0
СБ за цер. парализу	1	12.5	0	0.0	0	0.0	2	25.0	5	62.5	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	13	100.0	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	8	100.0	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	16.7	15	83.3	18	100.0
ВМА	5	0.6	6	0.7	31	3.9	206	25.7	554	69.1	802	100.0
УКУПНО	13	0.3	37	1.0	150	3.9	574	14.8	3098	80.0	3872	100.0

Љубазност лекара као врло лошу оценило је 13 пацијената, по 5 из ВМА и УКЦС, 2 из КБЦ „Земун“ и 1 из Специјалне болнице за церебралну парализу и развојну неурологију. Оцену лоше дало је укупно 37 испитаника, од чега 23 из УКЦС (Табела 35).

Уколико се посматра просечна вредност овог показатеља на нивоу свих болница, она износи 4,73, што представља највишу вредност у посматраном периоду, и образује статистички значајно растући тренд ($p=0,005$), (Графикон 36).

У односу на задовољство љубазношћу медицинских сестара, степен задовољства пацијената љубазношћу лекара је незнатно нижи (4,73 за лекаре и 4,78 за сестре).

Графикон 36. Љубазност лекара (просечна оцена)

Међу болницама постоји статистички високо значајна разлика у оцени љубазности лекара ($p<0,001$).

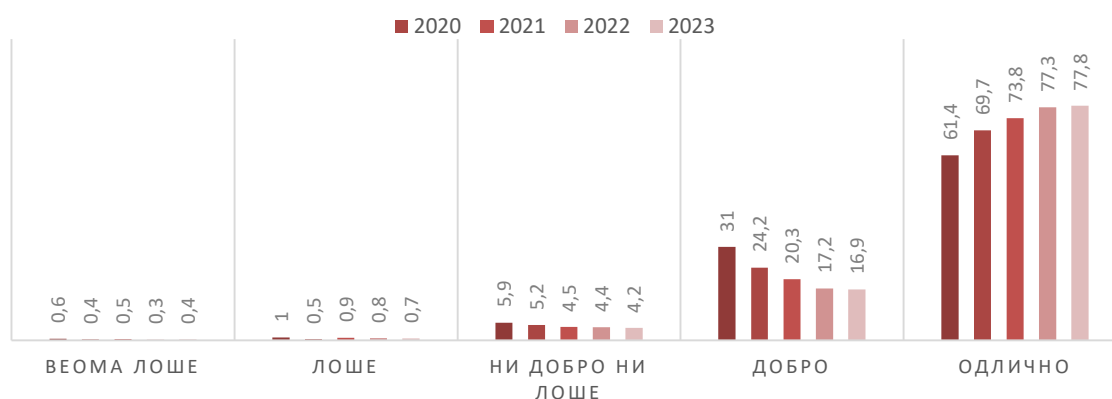
Табела 36. Љубазност лекара - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. година		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	865	4.74	0.599	666	4.68	0.670	989	4.63	0.755
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	85	4.84	0.553	292	4.87	0.419	254	4.83	0.497
КБЦ „Звездара“	240	4.84	0.412	310	4.82	0.491	334	4.73	0.531
КБЦ „Земун“	225	4.65	0.671	257	4.76	0.561	239	4.78	0.584
КБЦ „Бежанијска коса“	40	5.00	0.000	111	4.88	0.350	117	4.79	0.426
ИКВБ „Дедиње“	109	4.99	0.096	99	4.84	0.445	137	4.99	0.085
ГАК „Народни фронт“	172	4.45	0.939	167	4.43	0.853	150	4.73	0.554
УДК	46	4.85	0.420	68	4.87	0.383	62	4.95	0.216
Инс. за мајку и дете	39	4.87	0.522	96	4.71	0.614	56	4.80	0.401
Кл. за неурол. и психиј.	18	4.94	0.236	10	4.70	0.675	10	5.00	0.000
ИОРС	305	4.72	0.587	323	4.63	0.702	257	4.84	0.512
Инс. за ментално здравље	18	4.83	0.383	11	4.82	0.603	25	4.68	0.690
Инс. за реуматологију	39	4.90	0.307	37	4.84	0.442	34	4.91	0.288
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	36	4.69	0.749	44	4.84	0.479	44	4.93	0.255
Кл. „Л. Лазаревић“	21	4.76	0.700	17	4.82	0.393	24	4.87	0.338
ИО „Бањица“	103	4.86	0.372	110	4.89	0.414	135	4.85	0.497
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац				28	4.93	0.262	30	5.00	0.000
СБ за болести зависности	12	4.67	0.778	9	4.67	0.707	13	4.92	0.277
Инс. за рехабилитацију	26	4.73	0.962	75	4.79	0.599	92	4.88	0.441
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	19	4.89	0.315	16	4.63	0.885	17	4.88	0.332
СБ за цер. парализу	13	4.85	0.555	9	4.78	0.667	8	4.25	1.389
СБ за орт. протетику	13	4.85	0.376	7	5.00	0.000	13	5.00	0.000
СБ Лазаревац	12	4.83	0.389	8	5.00	0.000	8	5.00	0.000
Инс. за мед. рада				11	4.82	0.405	18	4.83	0.383
ВМА	763	4.49	0.699	872	4.64	0.632	802	4.62	0.658
УКУПНО	3219	4.69	0.632	3653	4.72	0.609	3872	4.73	0.609

Просечна оцена за љубазност лекара има најниже вредности у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (4,25), а затим у ВМА (4,62) и УКЦС (4,63), а највише (5,00) у пет болница: Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институту за неонатологију, Специјалној болници за интерне болести Младеновац, Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику и Специјалној болници за интерне болести Лазаревац (Табела 36).

Поверење у лекара је испитивано и кроз оцену способности лекара да дијагностикује болест као и његове успешности у лечењу пацијента. Само нешто преко 1% пацијената има непожељно мишљење о дијагностици, док 94,7% оцењује дијагностичке способности лекара као добре или одличне (Графикон 37).

Графикон 37. Лекарска способност дијагностиковања здравствених проблема пацијената (%)

Лекарску способност дијагностиковања здравствених проблема пацијената сви су оценили као добру/одличну у чак 11 установа (Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Универзитетској дечјој клиници, Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институту за реуматологију, Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“, Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“, Институту за неонатологију, Специјалној болници за интерне болести Младеновац, Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“, Специјалној болници за интерне болести Лазаревац и Институту за медицину рада Србије).

Најмањи удео наведених испитаника забележен је у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (6 од укупно 8 испитаника или 75%), а затим у Специјалној болници за болести зависности (11 од укупно 13 испитаника или 84,6%).

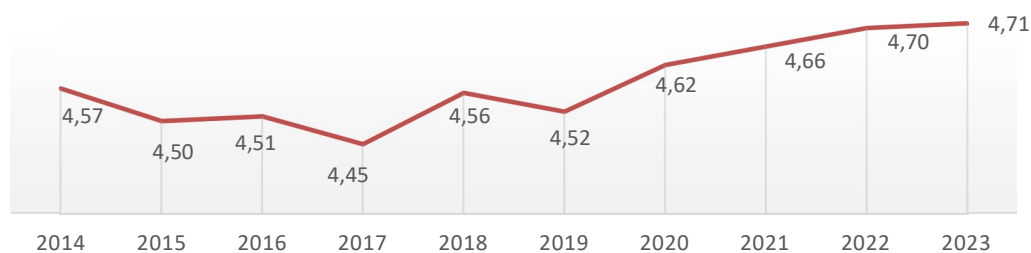
Број испитаника који су овај сегмент оценили као веома лош/лош износи укупно 40, и они се појављују у 7 установа: Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију, Институту за ментално здравље, УКЦС, ВМА, Институту за онкологију и радиологију Србије, КБЦ „Земун“ и КБЦ „Др Драгиша Мишовић- Дедиње“ (Табела 37). Међу болницама постоји статистички високо значајна разлика у оцени способности дијагностиковања лекара ($p < 0,001$).

Табела 37. Лекарска способност дијагностиковања здравствених проблема пацијената, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	7	0.7	14	1.4	67	6.9	155	15.9	733	75.1	976	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	0	0.0	1	0.4	5	2.0	28	11.0	220	86.6	254	100.0
КБЦ „Звездара“	0	0.0	0	0.0	14	4.2	78	23.5	240	72.3	332	100.0
КБЦ „Земун“	2	0.8	1	0.4	9	3.8	33	14.0	191	80.9	236	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	0	0.0	0	0.0	2	1.7	29	24.8	86	73.5	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	1.5	135	98.5	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	3	2.0	27	18.1	119	79.9	149	100.0
УДК	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	3.3	59	96.7	61	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	1	1.8	11	19.6	44	78.6	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	10.0	9	90.0	10	100.0
ИОРС	1	0.4	3	1.2	5	2.0	31	12.4	211	84.1	251	100.0
Инс. за ментално здравље	0	0.0	1	4.0	2	8.0	3	12.0	19	76.0	25	100.0
Инс. за реуматологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	9.1	30	90.9	33	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	9.1	40	90.9	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	17.4	19	82.6	23	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	0	0.0	4	3.0	8	5.9	123	91.1	135	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	9.7	28	90.3	31	100.0
СБ за болести зависности	0	0.0	0	0.0	2	15.4	1	7.7	10	76.9	13	100.0
Инс. за рехабилитацију	0	0.0	0	0.0	4	4.6	4	4.6	79	90.8	87	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	18.8	13	81.2	16	100.0
СБ за цер. парализу	1	12.5	0	0.0	1	12.5	1	12.5	5	62.5	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	0	0.0	1	7.7	0	0.0	12	92.3	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	8	100.0	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	0	0.0	0	0.0	5	27.8	13	72.2	18	100.0
ВМА	3	0.4	6	0.8	41	5.2	211	26.7	530	67.0	791	100.0
УКУПНО	14	0.4	26	0.7	161	4.2	647	16.9	2980	77.8	3828	100.0

Уколико се посматра просечна вредност овог показатеља на нивоу свих болница, она износи 4,71, и у приказаном периоду образује статистички значајно растући тренд ($p=0,006$), (Графикон 38).

Графикон 38. Лекарска способност дијагностиковања здравствених проблема пацијената - просечна оцена

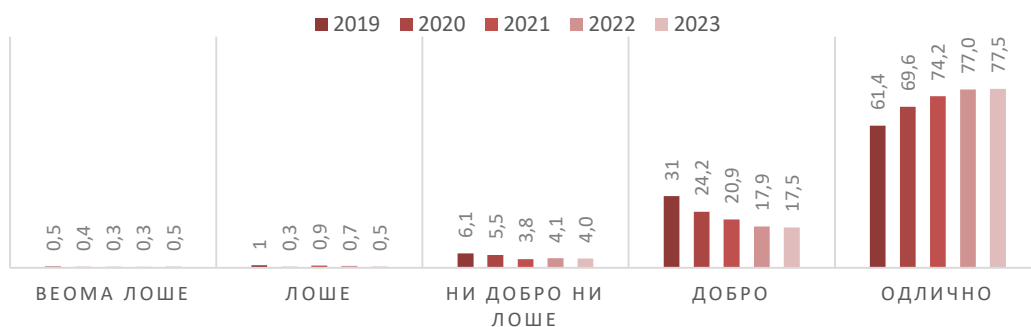
Просечна оцена за лекарску способност дијагностиковања здравствених проблема пацијената има вредности од 4,13 у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију до 5,00 у Институту за неонатологију и Специјалној болници за интерне болести Лазаревац (Табела 38).

Табела 38. Лекарска способност дијагностиковања здравствених проблема пацијената - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. година		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	865	4.68	0.674	665	4.65	0.678	976	4.63	0.737
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	84	4.83	0.487	291	4.91	0.324	254	4.84	0.446
КБЦ „Звездара“	240	4.76	0.515	306	4.78	0.598	332	4.68	0.550
КБЦ „Земун“	226	4.60	0.713	249	4.74	0.524	236	4.74	0.631
КБЦ „Бежанијска коса“	40	5.00	0.000	111	4.80	0.464	117	4.72	0.489
ИКВБ „Дедиње“	109	4.99	0.096	96	4.84	0.443	137	4.99	0.120
ГАК „Народни фронт“	170	4.57	0.791	165	4.56	0.829	149	4.78	0.463
УДК	46	4.89	0.315	67	4.84	0.447	61	4.97	0.180
Инс. за мајку и дете	38	4.84	0.679	94	4.76	0.581	56	4.77	0.467
Кл. за неурол. и психиј.	18	5.00	0.000	10	4.70	0.675	10	4.90	0.316
ИОРС	294	4.68	0.600	320	4.58	0.734	251	4.78	0.574
Инс. за ментално здравље	17	4.82	0.393	11	4.82	0.603	25	4.60	0.816
Инс. за реуматологију	39	4.87	0.469	36	4.83	0.507	33	4.91	0.292
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	36	4.69	0.624	43	4.88	0.391	44	4.91	0.291
Кл. „П. Лазаревић“	21	4.43	0.676	19	4.68	0.582	23	4.83	0.388
ИО „Бањица“	103	4.83	0.452	106	4.95	0.254	135	4.88	0.406
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац				28	4.82	0.390	31	4.90	0.301
СБ за болести зависности	12	4.50	0.798	9	4.67	0.500	13	4.62	0.768
Инс. за рехабилитацију	25	4.68	0.988	71	4.75	0.603	87	4.86	0.462
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	19	4.79	0.535	16	4.63	0.806	16	4.81	0.403
СБ за цер. парализу	13	4.85	0.376	9	4.78	0.441	8	4.13	1.458
СБ за орт. протетику	13	4.85	0.376	7	5.00	0.000	13	4.85	0.555
СБ Лазаревац	12	4.83	0.389	8	4.88	0.354	8	5.00	0.000
Инс. за мед. рада				11	4.82	0.405	18	4.72	0.461
ВМА	753	4.48	0.714	856	4.61	0.652	791	4.59	0.661
УКУПНО	3193	4.66	0.654	3604	4.70	0.618	3828	4.71	0.612

Када је у питању успешност лекара у лечењу пацијената, само 1% пацијената има непожељно мишљење, док је 95% оцењује као добру или одличну (Графикон 39). На ово питање није одговорило 247 испитаника (6,2%).

Графикон 39. Задовољство пацијената успешношћу лекара у лечењу (%)

Успешност лекара у лечењу сви испитаници су оценили са добро/одлично у 9 установа (Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институту за реуматологију, Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“, Институту за неонатологију, Специјалној болници за интерне болести Младеновац, Специјалној болници за интерне болести Лазаревац, Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику и Институту за медицину рада Србије). Најмањи удео пацијената који су дали оцену добро/одлично забележен је у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (6 од 8 испитаника или 75%) и Клиници за рехабилитацију „Др М. Зотовић“ (88,2%), (Табела 39). Међу болницама постоји статистички високо значајна разлика у оцени успешности лекара у лечењу ($p < 0,001$).

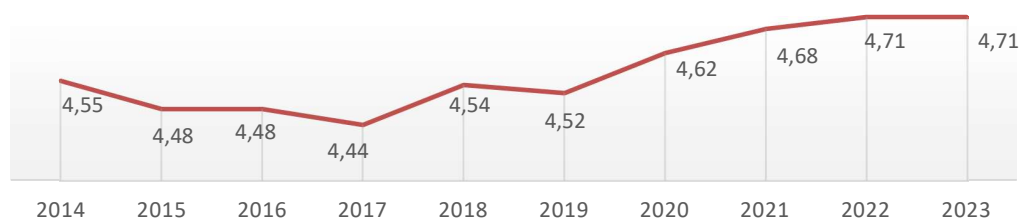
Табела 39. Успешност лекара у лечењу, по болницама, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	8	0.8	5	0.5	73	7.6	168	17.5	706	73.5	960	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	1	0.4	2	0.8	7	2.8	28	11.0	216	85.0	254	100.0
КБЦ „Звездара“	0	0.0	0	0.0	11	3.4	79	24.1	238	72.6	328	100.0
КБЦ „Земун“	1	0.4	2	0.9	6	2.6	40	17.0	186	79.1	235	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	0	0.0	0	0.0	2	1.7	19	16.2	96	82.1	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	0.7	136	99.3	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	4	2.7	24	16.3	119	81.0	147	100.0
УДК	0	0.0	0	0.0	1	1.7	2	3.4	56	94.9	59	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	1	1.8	11	19.6	44	78.6	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	9	100.0	9	100.0
ИОРС	1	0.4	4	1.7	5	2.1	23	9.6	206	86.2	239	100.0
Инс. за ментално здравље	0	0.0	0	0.0	2	8.7	5	21.7	16	69.6	23	100.0
Инс. за реуматологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	7	21.2	26	78.8	33	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	0	0.0	1	2.3	4	9.1	39	88.6	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	13.6	19	86.4	22	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	0	0.0	2	1.5	10	7.5	122	91.0	134	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	12.9	27	87.1	31	100.0
СБ за болести зависности	0	0.0	0	0.0	1	8.3	0	0.0	11	91.7	12	100.0
Инс. за рехабилитацију	0	0.0	1	1.1	3	3.4	11	12.4	74	83.1	89	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	0	0.0	2	11.8	4	23.5	11	64.7	17	100.0
СБ за цер. парализу	0	0.0	0	0.0	2	25.0	2	25.0	4	50.0	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	15.4	11	84.6	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	8	100.0	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	0	0.0	0	0.0	5	27.8	13	72.2	18	100.0
ВМА	6	0.8	6	0.8	29	3.8	206	27.0	515	67.6	762	100.0
УКУПНО	17	0.5	20	0.5	152	4.0	658	17.5	2912	77.5	3795	100.0

Оцену веома лоше дало је укупно 17 испитаника, и то 8 у УКЦС, 6 у ВМА и по 1 у КБЦ „Др Драгиша Мишовић- Дедиње“, КБЦ „Земун“ и Институту за онкологију и радиологију Србије. Укупно 20 испитаника дало је оцену лоше, и то 6 у ВМА, 5 у УКЦС, 4 у Институту за онкологију и радиологију Србије, по 2 у КБЦ „Др Драгиша Мишовић- Дедиње“ и КБЦ „Земун“ и 1 у Институту за рехабилитацију.

Уколико се посматра просечна вредност овог показатеља на нивоу свих болница, она износи 4,71, као и претходне године (Графикон 40). Растући тренд је статистички значајан ($p=0,003$).

Графикон 40. Успешност лекара у лечењу - просечна оцена

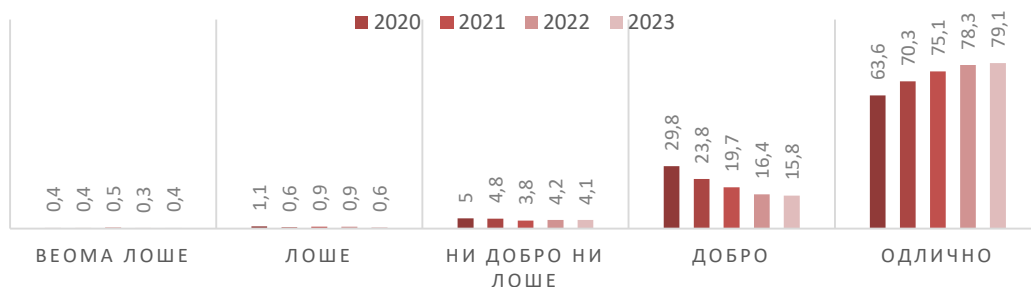
Просечна оцена за успешност лекара у лечењу има најнижу вредност у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (4,25), а највишу (5,00) у Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институту за неонатологију и Специјалној болници за интерне болести Лазаревац (Табела 40).

Табела 40. Успешност лекара у лечењу - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. година		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	857	4.73	0.625	655	4.69	0.616	960	4.62	0.720
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	83	4.81	0.614	291	4.90	0.343	254	4.80	0.560
КБЦ „Звездара“	235	4.79	0.478	308	4.77	0.548	328	4.69	0.530
КБЦ „Земун“	226	4.59	0.733	245	4.74	0.546	235	4.74	0.591
КБЦ „Бежанијска коса“	40	5.00	0.000	111	4.78	0.494	117	4.80	0.440
ИКВБ „Дедиње“	109	4.97	0.164	96	4.84	0.466	137	4.99	0.085
ГАК „Народни фронт“	170	4.61	0.731	164	4.63	0.761	147	4.78	0.476
УДК	46	4.87	0.400	65	4.85	0.404	59	4.93	0.314
Инс. за мајку и дете	37	4.95	0.229	94	4.76	0.562	56	4.77	0.467
Кл. за неурол. и психиј.	16	4.81	0.544	10	4.90	0.316	9	5.00	0.000
ИОРС	284	4.64	0.592	300	4.58	0.716	239	4.79	0.597
Инс. за ментално здравље	17	4.71	0.470	11	4.82	0.603	23	4.61	0.656
Инс. за реуматологију	39	4.77	0.627	37	4.78	0.417	33	4.79	0.415
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	36	4.61	0.766	42	4.74	0.627	44	4.86	0.409
Кл. „Л. Лазаревић“	21	4.62	0.740	19	4.79	0.419	22	4.86	0.351
ИО „Бањица“	103	4.88	0.322	108	4.91	0.322	134	4.90	0.353
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац				28	4.79	0.418	31	4.87	0.341
СБ за болести зависности	11	4.55	0.688	9	4.78	0.441	12	4.83	0.577
Инс. за рехабилитацију	26	4.69	0.736	71	4.66	0.608	89	4.78	0.559
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	19	4.89	0.315	16	4.63	0.806	17	4.53	0.717
СБ за цер. парализу	13	4.77	0.439	9	4.78	0.441	8	4.25	0.886
СБ за орт. протетику	13	4.62	0.650	7	5.00	0.000	13	4.85	0.376
СБ Лазаревац	12	4.83	0.389	8	4.75	0.463	8	5.00	0.000
Инс. за мед. рада				11	4.64	0.674	18	4.72	0.461
ВМА	733	4.49	0.667	835	4.61	0.664	762	4.60	0.677
УКУПНО	3146	4.68	0.623	3550	4.71	0.600	3759	4.71	0.611

Када је реч о општем задовољству услугама лекара, укупно је око 95% пацијената навело да је добро или одлично, а 1% лоше и веома лоше, исто као и прошле године. На ово питање нису одговорила 163 испитаника (4,1%), (Графикон 41).

Графикон 41. Опште задовољство услугама лекара (%)

Опште задовољство услугама лекара је у чак 10 болница оцењено само оценама одличан или добар: Институт за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Универзитетска дечја клиника, Клиника за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институт за реуматологију, Клиника за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“, Институт за неонатологију, Специјална болница за болести зависности, Специјална болница за рехабилитацију и ортопедску протетику, Специјална болница за интерне болести Лазаревац и Институт за медицину рада Србије (Табела 41).

Табела 41. Опште задовољство услугама лекара, по болницама, 2023. година

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Веома лоше		Лоше		Осредње		Добро		Одлично		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	9	0.9	11	1.1	68	6.9	146	14.9	748	76.2	982	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	0	0.0	1	0.4	9	3.5	27	10.6	217	85.4	254	100.0
КБЦ „Звездара“	0	0.0	0	0.0	12	3.6	73	21.9	248	74.5	333	100.0
КБЦ „Земун“	2	0.8	2	0.8	6	2.5	38	15.7	194	80.2	242	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	1	0.9	0	0.0	4	3.4	14	12.0	98	83.8	117	100.0
ИКВБ „Дедиње“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	1.5	135	98.5	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	0	0.0	0	0.0	5	3.4	25	16.8	119	79.9	149	100.0
УДК	0	0.0	0	0.0	0	0.0	3	4.9	58	95.1	61	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	0	0.0	1	1.8	10	17.9	45	80.4	56	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	9	100.0	9	100.0
ИОРС	0	0.0	5	2.0	5	2.0	21	8.2	225	87.9	256	100.0
Инс. за ментално здравље	0	0.0	0	0.0	3	12.0	2	8.0	20	80.0	25	100.0
Инс. за реуматологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	5	15.2	28	84.8	33	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	0	0.0	0	0.0	1	2.3	4	9.1	39	88.6	44	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	8.7	21	91.3	23	100.0
ИО „Бањица“	0	0.0	0	0.0	4	3.0	9	6.8	120	90.2	133	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	0	0.0	0	0.0	1	3.2	2	6.5	28	90.3	31	100.0
СБ за болести зависности	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	7.7	12	92.3	13	100.0
Инс. за рехабилитацију	0	0.0	0	0.0	4	4.3	5	5.4	83	90.2	92	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	0	0.0	0	0.0	2	11.1	3	16.7	13	72.2	18	100.0
СБ за цер. парализу	0	0.0	0	0.0	1	12.5	1	12.5	6	75.0	8	100.0
СБ за орт. протетику	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	7.7	12	92.3	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	8	100.0	8	100.0
Инс. за мед. рада	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	11.1	16	88.9	18	100.0
ВМА	4	0.5	4	0.5	30	3.8	213	27.2	533	68.0	784	100.0
УКУПНО	16	0.4	23	0.6	156	4.1	609	15.8	3039	79.1	3843	100.0

Најмањи укупан удео пацијената који су дали оцену добар/одличан забележен је у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (7 од 8 испитаника или 87,5%). Укупно 16 пацијената је опште задовољство услугама лекара оценило као веома лоше, и то у 4 установе: 9 у УКЦС, 4 у ВМА, 2 пацијента у КБЦ „Земун“ и 1 у КБЦ „Бежанијска коса“, док су још 23 пацијента дала оцену лоше, и то у 5 установа (УКЦС, ВМА, КБЦ „Земун“, КБЦ „Др Драгиша Мишовић- Дедиње“ и Институт за онкологију и радиологију Србије).

Уколико се посматра просечна вредност овог показатеља на нивоу свих болница, она износи 4,73, незнатно мање него претходне године (Графикон 42). Од 2014. године, примећује се статистички значајан узлазни тренд ($p=0,007$). При оваквим поређењима морају се имати у виду напред наведене разлике у методологији.

Нешто је мања просечна оцена задовољства радом лекара (4,73), него медицинских сестара у целини (4,80).

Графикон 42. Опште задовољство услугама лекара - просечна оцена

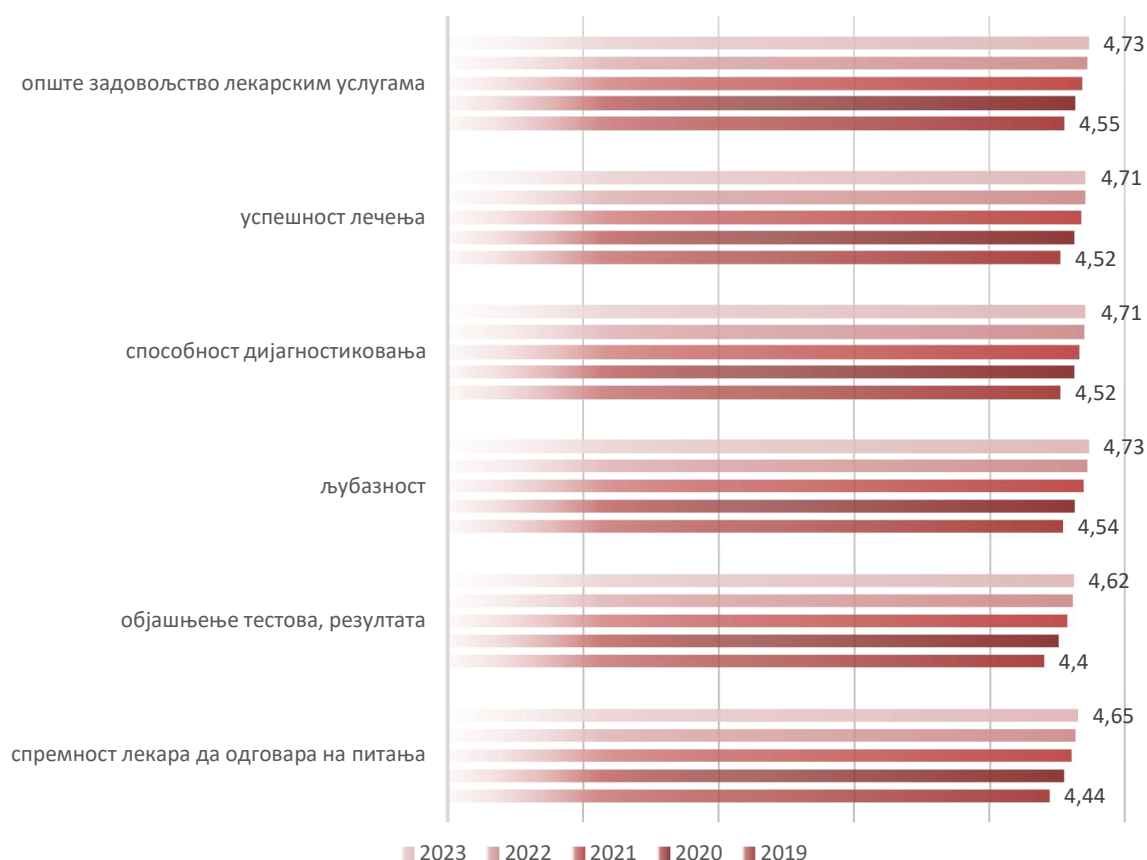
Табела 42. Опште задовољство услугама лекара - просечна оцена

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2021. година			2022. година			2023. година		
	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
УКЦС	868	4.70	0.627	668	4.69	0.669	982	4.64	0.739
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	87	4.80	0.502	294	4.87	0.371	254	4.81	0.499
КБЦ „Звездара“	241	4.81	0.453	309	4.78	0.551	333	4.71	0.529
КБЦ „Земун“	226	4.63	0.676	252	4.73	0.586	242	4.74	0.628
КБЦ „Бежанијска коса“	40	5.00	0.000	111	4.80	0.501	117	4.78	0.589
ИКВБ „Дедиње“	108	4.98	0.135	100	4.85	0.411	137	4.99	0.120
ГАК „Народни фронт“	172	4.52	0.868	166	4.53	0.858	149	4.77	0.499
УДК	46	4.85	0.515	67	4.90	0.354	61	4.95	0.218
Инс. за мајку и дете	39	4.85	0.540	95	4.71	0.599	56	4.79	0.456
Кл. за неурол. и психиј.	19	4.79	0.713	10	4.70	0.675	9	5.00	0.000
ИОРС	303	4.73	0.568	322	4.65	0.660	256	4.82	0.552
Инс. за ментално здравље	18	4.83	0.383	11	4.91	0.302	25	4.68	0.690
Инс. за реуматологију	39	4.82	0.506	37	4.86	0.347	33	4.85	0.364
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	36	4.64	0.867	43	4.81	0.500	44	4.86	0.409
Кл. „Л. Лазаревић“	21	4.71	0.784	19	4.79	0.419	23	4.91	0.288
ИО „Бањица“	99	4.89	0.316	109	4.96	0.189	133	4.87	0.416
Инст. за неонатологију							4	5.00	0.000
СБ Младеновац				28	4.82	0.476	31	4.87	0.428
СБ за болести зависности	12	4.50	0.798	9	4.78	0.441	13	4.92	0.277
Инс. за рехабилитацију	27	4.63	1.006	75	4.77	0.559	92	4.86	0.459
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	19	4.89	0.315	16	4.69	0.602	18	4.61	0.698
СБ за цер. парализу	13	4.85	0.376	9	4.89	0.333	8	4.63	0.744
СБ за орт. протетику	13	4.92	0.277	7	5.00	0.000	13	4.92	0.277
СБ Лазаревац	12	4.83	0.389	8	4.88	0.354	8	5.00	0.000
Инс. за мед. рада				11	4.64	0.674	18	4.89	0.323
ВМА	753	4.51	0.698	860	4.62	0.659	784	4.62	0.637
УКУПНО	3211	4.68	0.636	3636	4.72	0.609	3843	4.73	0.605

Просечна оцена за опште задовољство услугама лекара има вредности од 4,61 у Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“, до 5,00 у Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институту за неонатологију и Специјалној болници за интерне болести Лазаревац (Табела 42).

Просечна оцена задовољства услугама лекара током боравка у болници је висока и креће се од 4,62 за лекарска објашњења и 4,65 за спремност лекара да одговори на питање, до 4,73 за љубазност лекарског особља. У односу на период пре пандемије, повећано је задовољство свим испитиваним аспектима рада лекара (Графикон 43).

Графикон 43. Просечна оцена задовољства услугама лекара

- **Коришћење клиничких путева током болничког лечења**

Клинички путеви су алати за унапређење квалитета и ефикасности здравствене заштите, чија је примена започела 80-тих година XX века у САД. У Србији је развој клиничких путева почео 2010. године у оквиру пројекта Министарства здравља „Развој здравства Србије“ и ДИЛС („Пружање унапређених услуга на локалном нивоу), који су имали подпројекат „Изградња капацитета у области развоја и примене клиничких путева“. За болничке установе развијени су клинички путеви за: акутни мождани удар, карцином колоне, акутни коронарни синдром, нормални порођај, астму код деце и клинички пут за

елективну холецистектомију¹. Развој клиничких путева је настављен у оквиру Другог пројекта развоја здравства Србије.

Клинички пут је пацијентов лични документ у виду протокола, који приказује редослед стандардних клиничких процедура у обради његовог здравственог проблема или стања од почетка до краја епизоде. Клинички пут омогућава евидентирање свих релевантних процедура или упис разлога, због којег процедура није извршена. Садржај клиничког пута ослања се на клинички водич и локалну праксу здравствене установе. Због тога садржај клиничког пута не може битно одступати између здравствених установа у истој земљи, ако се примењује исти (национални) клинички водич. Међутим, у извођењу клиничког пута могу постојати разлике, па је коначни садржај клиничког пута јединствен за сваку институцију¹.

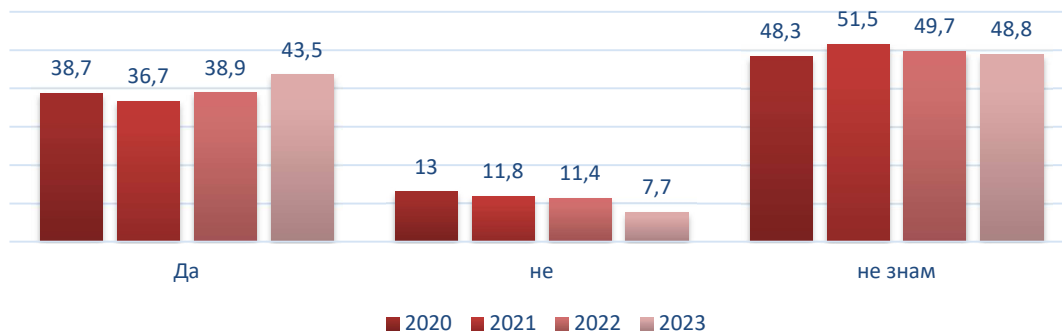
Примена клиничких путева омогућава бољу координацију рада лекара, односно смањује непотребна кашњења, дуплирање услуга, нема непотребних услуга, нема пропуштања потребних услуга, тимски рад је бољи и омогућено је повезивање примарног и секундарног нивоа здравствене заштите¹.

С обзиром да се клинички путеви развијају у оквиру пројекта Министарства здравља и примењују у одређеним болницама, односно још увек нису уведени на националном нивоу, пацијенти су недовољно упознати са њиховом применом.

На питање о коришћењу клиничког пута у њиховом болничком лечењу одговорило је 2.755 испитаника у анкети (68,8%). Војномедицинска академија није у анкетном упитнику користила ово питање.

Сваки други пацијент је навео да не зна да ли је у његовом лечењу коришћен клинички пут, док је 1.199 пацијената (43,5%) дало потврдан одговор (Графикон 44). Негативан одговор дало је 213 испитаника (7,7%).

Графикон 44. Коришћење клиничког пута током болничког лечења (%)

Половина или више пацијената сматра да је клинички пут коришћен у њиховом лечењу у 6 установа: Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (94,9%), Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину (4 од укупно 8 испитаника или 50%), Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“ (54,2%), Специјалној болници за болести зависности (83,3%), Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику (76,9%) и Институту за медицину рада Србије (77,8%). Највећи удео пацијената који су одговорили негативно је у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (3 од 6 испитаника или 50%), Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије (43,5%) и Институту за рехабилитацију (29,9%).

¹ Подаци преузети из брошуре „Клинички путеви“ Министарства здравља РС.

У чак 13 установа је половина или више испитаника одговорило да не знају, од тога у две установе сви испитаници, Институту за неонатологију и Специјалној болници за интерне болести Лазаревац (Табела 43).

Табела 43. Коришћење клиничког пута током болничког лечења, по болницама (%)

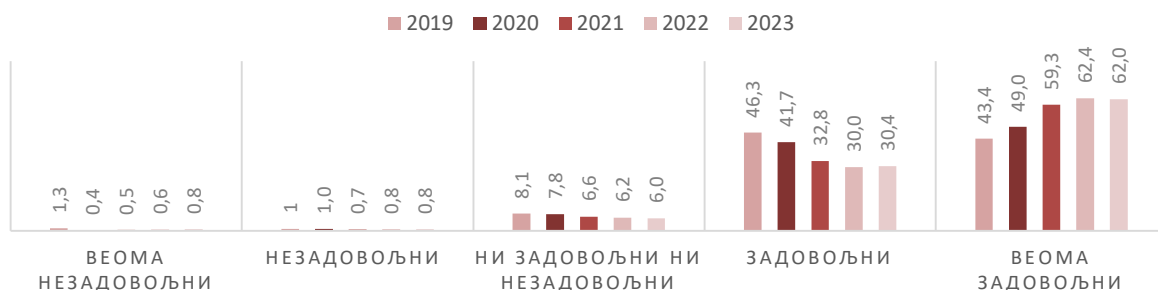
ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	Да		Не		Не знам		УКУПНО	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
УКЦС	403	46.4	50	5.8	416	47.9	869	100.0
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	82	32.3	18	7.1	154	60.6	254	100.0
КБЦ „Звездара“	135	45.3	16	5.4	147	49.3	298	100.0
КБЦ „Земун“	69	33.0	15	7.2	125	59.8	209	100.0
КБЦ „Бежанијска коса“	47	40.5	9	7.8	60	51.7	116	100.0
ИКВБ „Дедиње“	130	94.9	6	0.0	7	5.1	137	100.0
ГАК „Народни фронт“	41	29.9	15	10.9	81	59.1	137	100.0
УДК	16	34.0	2	4.3	29	61.7	47	100.0
Инс. за мајку и дете	0	0.0	10	43.5	13	56.5	23	100.0
Кл. за неурол. и психиј.	4	50.0	0	0.0	4	50.0	8	100.0
ИОРС	107	46.3	19	8.2	105	45.5	231	100.0
Инс. за ментално здравље	8	30.8	1	3.8	17	65.4	26	100.0
Инс. за реуматологију	8	27.6	2	6.9	19	65.5	29	100.0
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	16	40.0	2	5.0	22	55.0	40	100.0
Кл. „Л. Лазаревић“	13	54.2	1	4.2	10	41.7	24	100.0
ИО „Бањица“	50	44.6	16	14.3	46	41.1	112	100.0
Инст. за неонатологију	0	0.0	0	0.0	4	100.0	4	100.0
СБ Младеновац	14	45.2	5	16.1	12	38.7	31	100.0
СБ за болести зависности	10	83.3	0	0.0	2	16.7	12	100.0
Инс. за рехабилитацију	15	17.2	26	29.9	46	52.9	87	100.0
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	6	37.5	3	18.8	7	43.8	16	100.0
СБ за цер. парализу	1	16.7	3	50.0	2	33.3	6	100.0
СБ за орт. протетику	10	76.9	0	0.0	3	23.1	13	100.0
СБ Лазаревац	0	0.0	0	0.0	8	100.0	8	100.0
Инс. за мед. рада	14	77.8	0	0.0	4	22.2	18	100.0
УКУПНО	1199	43.5	213	7.7	1343	48.7	2755	100.0

• Задовољство болничким лечењем у целини

Од 4.006 пацијената који су учествовали у анкети, 167 пацијената (4,2%) није дало одговор на питање какво је у целини њихово задовољство болничким лечењем, узимајући све напред наведене факторе који се тичу болничког лечења. Мали број је био незадовољан или веома незадовољан (само 62 пацијента или 1,6%). Неопредељених (ни задовољни ни незадовољни) је било 230 односно 6%, док је 3.547 односно 92,4% пацијената било задовољно или веома задовољно болничким лечењем које им је пружено (Графикон 47).

У односу на 2019. годину (период пре епидемије Ковид 19), удео пацијената који су се изјаснили као веома незадовољни/незадовољни смањен је за око 1%, удео неодлучних за 2%, док је укупан удео оних који су задовољни/веома задовољни повећан за близу 3%. У оквиру укупног удела оних који су задовољни/веома задовољни, смањен је удео оних који су се изјаснили као задовољни, а повећан удео оних који су се изјаснили као веома задовољни. Морамо имати у виду разлике у методологији и посматрати ова поређења са резервом.

Графикон 47. Задовољство корисника болничким лечењем у целини у болницама у Београду

Просечна оцена задовољства укупним болничким лечењем за све болнице је 4,52, слично као и претходне године и више од сви осталих година посматрања (Графикон 48). У десетогодишњем периоду, тренд је статистички значајно узлазан ($p=0,004$). Треба имати у виду да у 2016. и 2017. години, у анализу није био укључен ВМА.

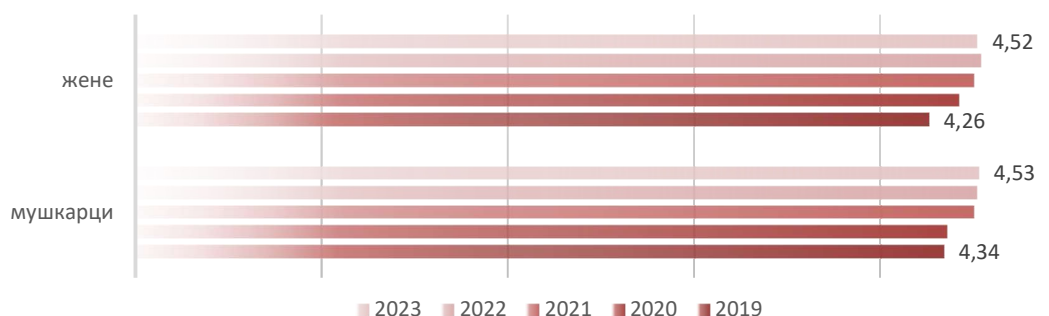
Графикон 48. Задовољство корисника болничким лечењем у целини у здравственим установама у Београду од 2014. до 2023. године (просечна оцена)

- Степен зависности посматраних варијабли**

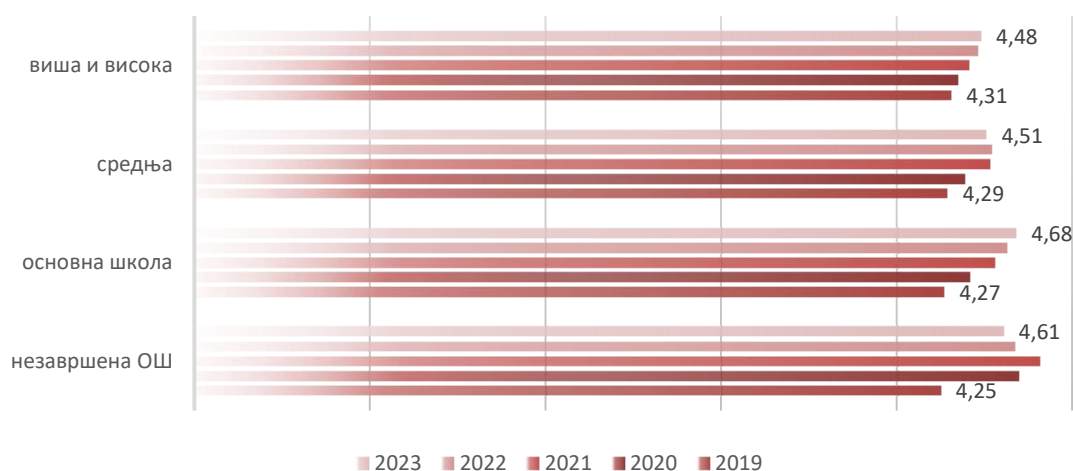
У односу на опште задовољство корисника болничком здравственом заштитом нису уочене разлике у односу на пол пацијената и за оба пола просечна оцена задовољства износи 4,5 (Графикон 49).

Графикон 49. Просечна оцена задовољства у односу на пол испитаника

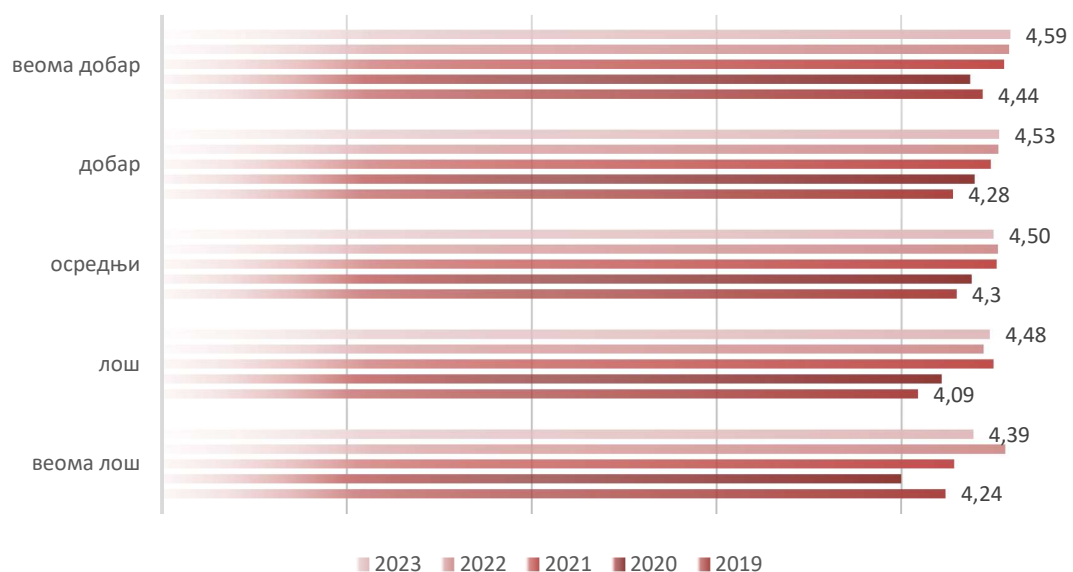
У односу на школску спрему корисника, установљена је статистички значајна разлика у погледу степена задовољства болничком здравственом заштитом ($p < 0,001$). Исто као и претходне године, највише оцене су дали пацијенти са завршеном основном школом (просечна оцена 4,68), док су најмање задовољни пацијенти са вишим и високим нивоом школске спреме (Графикон 50).

Графикон 50. Просечна оцена задовољства у односу на школску спрему испитаника

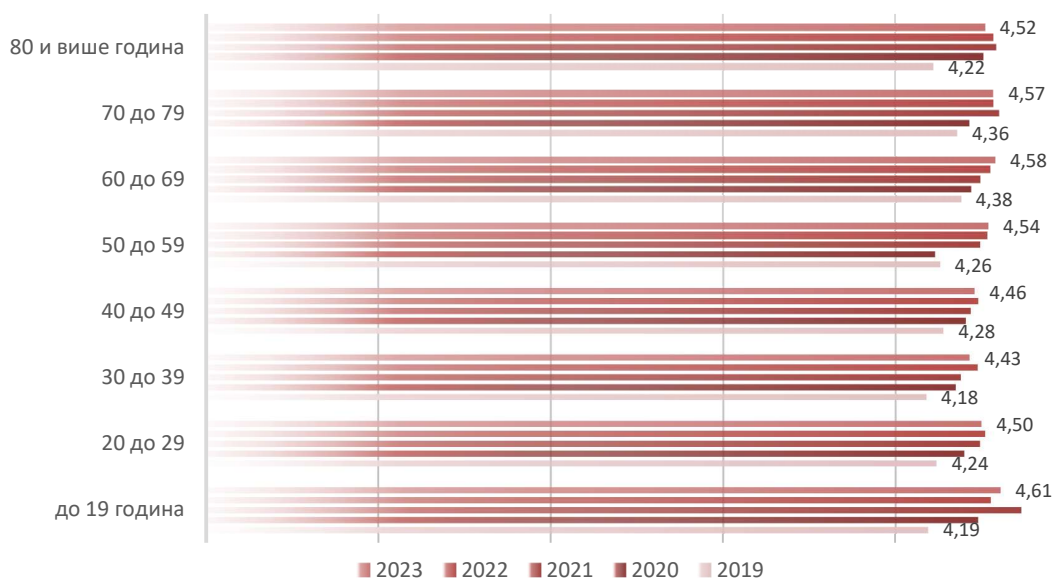
У односу на материјално стање корисника, уочава се да су болничком здравственом заштитом најзадовољнији пацијенти који своје материјално стање процењују као одлично (4,59), а најмање задовољни они који га процењују као веома лоше (4,39), (Графикон 51). Међутим, не постоји статистички значајна разлика у погледу степена задовољства испитаника у односу на материјално стање ($p = 0,138$).

Графикон 51. Просечна оцена задовољства болничким лечењем у односу на материјални положај испитаника

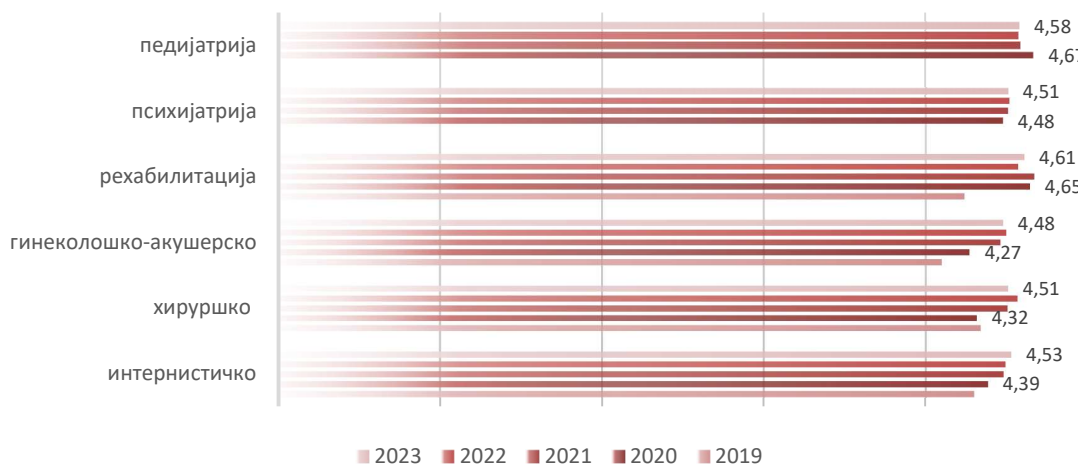
Животна доб у 2023. години је била статистички значајно повезана са задовољством пацијената болничким лечењем ($p=0,001$). Најмање задовољни су пацијенти старости 30 до 39 година (4,43), док су најзадовољнији најмлађи пацијенти, прецизније млађи од 20 година (4,61), (Графикон 52).

Графикон 52. Просечна оцена задовољства у односу на старост испитаника

Од 2020. године се акета спроводи и на психијатријским и на педијатријским одељењима. Болничким лечењем су у 2023. години најзадовољнији били пацијенти лечени на одељењима рехабилитације (4,61), а најмање задовољни пацијенти са гинеколошко-акушерских одељења (4,48), (Графикон 53). Нема статистички значајне разлике у задовољству између пацијената лечених на различитим болничким одељењима ($p=0,384$).

Графикон 53. Просечна оцена задовољства у односу на болничко одељење на коме је пацијент лечен

- **Рангирање болница према задовољству пацијената**

У табели 47 рангиране су болнице према просечној оцени на питање о укупном задовољству болничким лечењем. Између болница у Београду постоји статистички високо значајна разлика у степену задовољства испитаника болничким лечењем ($p < 0,001$), и на укупном нивоу, и по сваком критеријуму појединачно: пол, старост, ниво школске спреме, материјални положај, обавештења која су добили приликом пријема у болницу, организацију и брзину пружања услуга дијагностике и терапије, услуге исхране, услуге смештаја, одржавање хигијене собе, одржавање хигијене собе тоалета, организација посета, објашњења која су добили приликом отпуста из болнице, поштовање и љубазност од стране медицинске сестре, време чекања на сестру код хитне потребе, објашњење процедура, тестова и третмана од стране медицинске сестре, опште задовољство сестринском негом, спремност лекара да даје одговоре на питања пацијента, лекарска објашњења процедура, тестова и третмана, лекарско поштовање и љубазност, способност дијагностиковања од стране лекара, успешност лекара у лечењу, опште задовољство услугама лекара, као и одговорима на питање да ли је у њиховом лечењу коришћен клинички пут.

Највиша просечна оцена забележена је у Институту за неонатологију где је било свега 4 испитаника и Специјалној болници за интерне болести Лазаревац, а затим у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,99) и Специјалној болници за интерне болести Младеновац (4,87). Уочава се да је просечна оцена висока у свим болницама и само у 5 болница има вредност мању од 4,5 (Табела 47).

Табела 47. Задовољство корисника болничким лечењем у Београду

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	р
Инст. за неонатологију										5.00	
СБ Лазаревац	4.67	4.86	4.88	4.93	4.86	4.94	4.75	5.00	5.00	5.00	▲ 0.031
ИКВБ „Дедиње“	4.55	4.62	4.30	4.56	4.86	4.87	4.96	5.00	4.81	4.99	▲ 0.007
СБ Младеновац	4.51	4.34	3.89	4.02	4.27	4.49	4.67		4.86	4.87	
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	4.68	4.71	4.61	4.60	4.54	4.66	4.84	4.78	4.77	4.84	▲ 0.051
ИО „Бањица“	4.37	4.33	4.30	4.31	4.39	4.33	4.69	4.79	4.87	4.81	▲ 0.001
СБ за болести зависности							4.86	4.67	4.56	4.77	
СБ за орт. протетику	4.83	4.42	4.50	4.69	4.69	4.67	5.00	4.69	4.86	4.77	▲ 0.161
УДК							4.69	4.72	4.59	4.77	
КБЦ „Бежанијска коса“	4.26	4.45	4.36	4.34	4.35	4.58	4.97	4.92	4.72	4.73	▲ 0.006
Инс. за мед. рада									4.50	4.72	
Инс. за рехабилитацију	4.34	4.57	4.54	4.26	4.49	4.1	4.57	4.68	4.59	4.71	▲ 0.196
ГАК „Народни фронт“	4.22	4.20	4.17	3.94	4.24	4.2	4.43	4.35	4.39	4.71	▲ 0.016
Инс. за реуматологију	4.51	4.31	4.60	4.35	4.57	4.56		4.82	4.72	4.71	
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	4.54	4.45	4.49	4.46	4.4	4.51		4.74	4.78	4.69	
Инс. за мајку и дете							4.72	4.65	4.57	4.68	
КБЦ „Звездара“	4.37	4.26	4.31	4.38	4.38	4.34		4.71	4.65	4.65	
ИОРС	4.26	4.31	4.37	4.19	4.49	4.37	4.69	4.56	4.52	4.64	▲ 0.006
Кл. „П. Лазаревић“							4.50	4.50	4.53	4.54	
КБЦ „Земун“	4.37	4.20	4.20	4.20	4.18	4.32		4.39	4.56	4.51	
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	4.66	3.83	4.53	4.42	4.32	4.36	4.80	4.79	4.53	4.50	▲ 0.265
Кл. за неурол. и психиј.							4.43	4.40	4.25	4.44	
УКЦС	4.21	4.19	4.18	4.19	4.24	4.19		4.54	4.53	4.42	
Инс. за ментално здравље							4.75	4.72	4.82	4.23	
ВМА	4.31	4.34			4.25	4.21	4.11	4.17	4.26	4.20	
СБ за цер. парализу							4.62	4.46	4.56	4.13	
УКУПНО	4.32	4.31	4.29	4.25	4.31	4.29	4.38	4.50	4.53	4.52	▲ 0.004

Израчунати су десетогодишњи трендови за све установе за које имамо непрекинут низ података, и примећује се да су сви узлазни, уз статистичку значајност у Специјалној болници за интерне болести Лазаревац, Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Институту за ортопедију „Бањица“, КБЦ „Бежанијска коса“, Институту за онкологију и радиологију Србије и ГАК „Народни фронт“. Такође, на укупном нивоу, задовољство корисника болничким лечењем у Београду образује статистички значајан растући тренд ($p=0,004$).

У односу на период пре епидемије Ковид-19, односно 2019. годину, просечна оцена задовољства болничким лечењем је повећана или остала на истом нивоу у свим установама. Незнатно смањење бележи се само у ВМА.

У односу на 2022. годину највеће смањење забележено у Институту за ментално здравље (за 0,59) и Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (за 0,43).

Посматрано по гранама медицине, постоје значајне разлике у степену задовољства између болница. У оквиру интернистичких одељења (Табела 48), најзадовољнији су пацијенти у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (5,00) и Специјалној болници за интерне болести Лазаревац (5,00 уз напомену о малом броју испитаника) и КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (4,90), а најмање задовољни, али са високом просечном оценом, су у ВМА (4,24) и КБЦ „Земун“ (4,47). Десетогодишњи трендови су узлазни за свих 5 установа за које је могуће анализирати их, са статистичком значајношћу у свим болницама осим Специјалне болнице за интерне болести Лазаревац, док је на укупном нивоу статистички значајна разлика у задовољству пацијената болничким лечењем између интернистичких одељења различитих болница ($p=0,002$).

Табела 48. Задовољство корисника лечењем на интернистичким одељењима у болницама у Београду

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	p
ВМА	4.30			4.24	4.17	4.13	4.13	4.27	4.24	
ИОРС	4.20	4.30	3.99	4.19	4.27	4.62	4.54	4.46	4.57	▲ 0.019
Инс. за мед. рада								4.50	4.72	
КБЦ „Земун“	4.24	3.96	4.15	3.96	4.17		4.28	4.52	4.47	
УКЦС	4.25	4.31	4.23	4.25	4.23		4.54	4.54	4.49	
КБЦ „Звездара“	4.21	4.39	4.45	4.48	4.40		4.75	4.62	4.60	
КБЦ „Бежанијска коса“	4.40	4.32	4.34	4.30	4.53	4.97	4.92	4.62	4.69	▲ 0.037
Инс. за реуматологију	4.31	4.60	4.35	4.57	4.56		4.82	4.72	4.71	
СБ за ЦВБ „Свети Сава“	4.71	4.61	4.6	4.54	4.66	4.84	4.78	4.77	4.84	▲ 0.038
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	4.36	4.49	4.36	4.27	4.40		4.57	4.81	4.90	
ИКВБ „Дедиње“	4.47	4.26	4.49	4.87	4.85	4.94	5.00	4.84	5.00	▲ 0.005
СБ Младеновац	4.34	3.89	4.02	4.27	4.49	4.67		4.86	4.87	
СБ Лазаревац	4.86	4.88	4.93	4.86	4.94	4.75	5.00	5.00	5.00	▲ 0.157
ИО Бањица									4.85	
УКУПНО	4.31	4.32	4.28	4.30	4.30	4.39	4.48	4.49	4.53	▲ 0.002

У оквиру хируршких одељења (Табела 49) најзадовољнији су пацијенти у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,97) и Институту за онкологију и радиологију Србије (4,89), а најмање задовољни, али са високом просечном оценом, су у ВМА (4,13) и КБЦ „Земун“ (4,46). Постоји статистички високо значајна разлика у задовољству пацијената болничким лечењем између хируршких одељења различитих болница ($p<0,001$). Трендови

за Институт за ортопедију „Бањица“ и Институт за онкологију и радиологију Србије, као и укупно за лечење на хируршким одељењима у болницама у Београду, су статистички значајно узлазни.

Табела 49. Задовољство корисника лечењем на хируршким одељењима у болницама у Београду

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	р
ВМА	4.37			4.27	4.25	4.06	4.20	4.24	4.13	
УКЦС	4.20	4.17	4.23	4.35	4.25		4.59	4.52	4.47	
УДК						4.79	4.81	4.68	4.83	
КБЦ „Земун“	4.14	4.39	4.26	4.34	4.50		4.35	4.70	4.46	
КБЦ „Звездара“	4.34	4.42	4.40	4.31	4.42		4.71	4.72	4.73	
ИКВБ „Дедиње“		4.34	4.63	4.86	4.89	5.00	5.00	4.79	4.97	
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	4.47	4.54	4.56	4.43	4.49		4.86	4.80	4.66	
КБЦ „Бежанијска коса“	4.51	4.41	4.32	4.42	4.68	4.97		4.84	4.77	
ИО Бањица	4.33	4.30	4.31	4.39	4.33	4.69	4.79	4.87	4.80	▲ 0.001
ИОРС	4.56	4.46	4.56	4.50	4.60	4.93	4.64	4.95	4.89	▲ 0.010
Инс. за мајку и дете						4.70			4.81	
УКУПНО	4.34	4.31	4.34	4.37	4.34	4.32	4.51	4.57	4.51	▲ 0.009

У оквиру гинеколошко-акушерских одељења (Табела 50), у КБЦ „Земун“, просечна оцена задовољства је износила 4,77, док је у највећим гинеколошким установама (ГАК „Народни фронт“ и Клиници за гинекологију и акушерство УКЦС) била нижа, али и даље висока, и износила је 4,71 и 4,19, редом. Разлика у задовољству пацијената између гинеколошко-акушерских одељења је статистички значајна ($p < 0,001$), а увиђа се и статистичка значајност тренда укупне просечне оцене задовољства корисника лечењем на гинеколошко-акушерским одељењима ($p = 0,005$).

Табела 50. Задовољство корисника лечењем на гинеколошко-акушерским одељењима у болницама у Београду

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	р
ГАК „Народни фронт“	4.20	4.17	3.94	4.24	4.20	4.43	4.35	4.39	4.71	▲ 0.011
КБЦ „Земун“	4.19	4.38	4.20	4.34	4.21		4.74	4.44	4.77	
УКЦС	4.07	4.01	3.99	3.91	3.96		4.41	4.48	4.19	
КБЦ „Звездара“	4.17	3.86	4.15	4.25	3.83		4.67	4.50	4.73	
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“	4.50	4.40	4.31	4.49	4.76		4.73	4.74	4.58	
УКУПНО	4.18	4.11	4.00	4.13	4.11	4.43	4.46	4.50	4.48	▲ 0.005

У оквиру одељења за рехабилитацију, као и у већини посматраног периода, пацијенти су најзадовољнији у Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику (4,77). Најмање задовољни су у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (4,13), (Табела 51). Установљена је статистички значајна разлика у задовољству пацијената између одељења рехабилитације у различитим болницама ($p = 0,011$), као и статистички значајан растући тренд просечне оцене задовољства у Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику.

Табела 51. Задовољство корисника лечењем на одељењима за рехабилитацију у болницама у Београду

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	р
ВМА	4.60			4.00	4.57	4.75		4.45	4.33	
Кл. за рехаб. „М. Зотовић“	3.83	4.53	4.42	4.32	4.36	4.80	4.79	4.53	4.50	▲ 0.076
СБ за цер. парализу						4.62	4.46	4.56	4.13	
Инс. за рехабилитацију	4.67	4.54	4.26	4.49	4.10	4.57	4.68	4.59	4.71	▲ 0.476
СБ за орт. протетику	4.42	4.50	4.69	4.69	4.67	5.00	4.69	4.86	4.77	▲ 0.024
УКУПНО	4.39	4.53	4.36	4.41	4.24	4.65	4.67	4.57	4.61	▲ 0.107

У оквиру психијатријских одељења, пацијенти су најзадовољнији у КБЦ „Звездара“ (5,00), а најмање задовољни у Институту за ментално здравље (4,23), (Табела 52). Није установљена статистички значајна разлика у задовољству пацијената између психијатријских одељења у различитим болницама ($p=0,135$).

Табела 52. Задовољство корисника лечењем на психијатријским одељењима у болницама у Београду

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2020	2021	2022	2023
ВМА	4.35	4.25	4.26	4.44
Кл. „Л. Лазаревић“	4.50	4.50	4.53	4.54
СБ за болести зависности	4.86	4.67	4.56	4.77
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“			4.60	4.50
УКЦС		4.75	4.64	4.80
Инс. за ментално здравље	4.75	4.72	4.82	4.23
КБЦ „Звездара“			4.91	5.00
УКУПНО	4.48	4.51	4.52	4.51

У оквиру педијатријских одељења, највиша просечна оцена је 5,00 на основу одговора 4 испитаника у Институту за неонатологију. Следи Институт за онкологију и радиологију Србије (4,89) и КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“ (4,73). Највеће педијатријске установе, Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије и Универзитетска дечја клиника, се налазе у средини, са просечним оценама 4,55 и 4,68, редом (Табела 53). Није установљена статистички значајна разлика у задовољству пацијената између педијатријских одељења у различитим болницама ($p=0,069$).

Табела 53. Задовољство корисника лечењем на педијатријским одељењима у болницама у Београду

ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА	2020	2021	2022	2023
Кл. за неурол. и психиј.	4.43	4.40	4.25	4.44
КБЦ „Земун“		4.52	4.43	4.48
УДК	4.53	4.64	4.51	4.68
Инс. за мајку и дете	4.73	4.65	4.57	4.55
КБЦ „Звездара“		4.57	4.59	4.33
ИОРС	4.90		4.67	4.89
КБЦ „Др Д.Мишовић-Дедиње“		4.40	4.84	4.73
Инст. за неонатологију				5.00
УКУПНО	4.67	4.57	4.57	4.58

У 2021. и 2022. години одговори пацијената са одељења дечје хирургије Универзитетске дечје клинике су обрађени у склопу хируршких одељења, док су хируршки пацијенти са Института били обрађени заједно са педијатријским. У 2023. години у обе установе одговори хируршких и педијатријских пацијената су обрађени у склопу одговарајућих одељења.

- **Компарација болничких одељења**

У овом поглављу приказани су резултати анкете по болничким одељењима. Обавештењима која су им дата приликом пријема у болницу (о правима и дужностима пацијента током болничког боравка) најзадовољнији су пацијенти на одељењима рехабилитације, а најмање су задовољне пацијенткиње са гинеколошко-акушерских одељења. Услугама дијагностике и терапије су најзадовољнији пацијенти са интернистичких одељења, а најмање задовољни су пацијенти са психијатријских одељења. Услугама болничке исхране су најмање задовољни педијатријски пацијенти, а најзадовољнији су пацијенти на одељењима рехабилитације.

Табела 54. Просечна оцена задовољства услугама и организацијом здравствене заштите по болничким одељењима

Сегмент задовољства	Интерна		Хирургија		Гинеколо-гија		Рехабилитација		Психијатрија		Педијатрија		Укупно	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Обавештења на пријему	4.49	4.57	4.68	4.59	4.44	4.40	4.63	4.63	4.61	4.58	4.45	4.48	4.55	4.55
Услуге дијаг. и терапије	4.62	4.69	4.75	4.68	4.59	4.64	4.69	4.67	4.63	4.60	4.72	4.67	4.67	4.67
Услуге исхране	4.01	4.04	4.17	4.12	4.00	4.00	4.01	4.14	3.99	4.06	3.74	3.93	4.05	4.06
Услуге смештаја	4.33	4.40	4.43	4.33	4.34	4.21	4.31	4.41	4.42	4.40	4.26	4.30	4.36	4.35
Одржавање хигијене собе	4.40	4.51	4.54	4.44	4.42	4.11	4.39	4.57	4.52	4.54	4.44	4.39	4.45	4.43
Одржавање хиг. тоалета	4.12	4.27	4.32	4.19	4.10	3.75	4.27	4.50	4.17	4.28	4.13	4.18	4.19	4.18
Организација посета	3.80	4.06	4.08	4.17	3.25	3.53	4.27	4.55	4.14	4.21	3.64	3.70	3.82	4.02
Обавештења на отпуста	4.57	4.62	4.68	4.65	4.47	4.58	4.66	4.73	4.67	4.68	4.66	4.63	4.61	4.63

Условима болничког смештаја (опремљеност собе и удобност кревета), као и одржавањем хигијене болесничке собе и тоалета су најмање задовољне пацијенткиње на гинеколошким одељењима, а најзадовољнији пацијенти на одељењима рехабилитације. Исто је и када су у питању организација посета и обавештењима дата приликом отпуста из болнице.

На свим одељењима, пацијенти су најзадовољнији услугама дијагностике и терапије. На одељењима гинекологије и педијатрије, најмање су задовољни организацијом посета, а на осталим одељењима услугама исхране (Табела 54).

Радам медицинских сестара у целини су најзадовољнији пацијенти на одељењима психијатрије (4,89) и рехабилитације (4,88), а најмање задовољне су пацијенткиње са гинеколошко-акушерских и хируршких одељења (просечна оцена 4,78).

На свим одељењима пацијенти су у 2023. години, најмање задовољни објашњењима процедура, тестова и третмана, осим на одељењима психијатрије (где су најлошије оцењени поштовање и љубазност) и педијатрије (најлошије је оцењено време чекања код хитне потребе). Време чекања на сестру код хитне потребе има највишу оцену на одељењима рехабилитације, док су поштовање и љубазност сестре испитаници најбоље оценили на одељењима рехабилитације и интерне медицине (Табела 55).

Табела 55. Просечна оцена задовољства радом медицинских сестара по болничким одељењима

Рад медицинских сестара	Интерна		Хирургија		Гинекологија		Рехабилитација		Психијатрија		Педијатрија		Укупно	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Поштовање и љубазност	4.77	4.82	4.78	4.73	4.66	4.76	4.82	4.82	4.73	4.72	4.80	4.76	4.76	4.78
Време чекања код хитне потребе	4.72	4.75	4.73	4.72	4.68	4.75	4.73	4.82	4.82	4.78	4.83	4.70	4.73	4.74
Објашњења процедура, тестова	4.70	4.72	4.72	4.67	4.65	4.70	4.77	4.79	4.69	4.76	4.76	4.71	4.71	4.71
ОПШТЕ ЗАДОВОЉСТВО	4.80	4.81	4.80	4.78	4.70	4.78	4.78	4.88	4.78	4.89	4.83	4.80	4.79	4.80

Оцена за опште задовољство радом лекара је највиша код пацијената на одељењима рехабилитације (4,80) и психијатрије (4,79), а најмање задовољни су пацијенти са гинеколошко-акушерских одељења (4,69).

На свим одељењима пацијенти су најмање задовољни објашњењима лекара о тестовима и третманима којима су подвргнути, осим на одељењима рехабилитације и психијатрије где су најнезадовољнији успешношћу лечења. На већини одељења најбоље су оцењени љубазност лекара (интерна, рехабилитација, психијатрија и педијатрија), односно успешност у лечењу (хирургија, гинекологија и акушерство и педијатрија), (Табела 56).

Табела 56. Просечна оцена задовољства лекарским услугама по болничким одељењима

Рад лекара	Интерна		Хирургија		Гинекологија		Рехабилитација		Психијатрија		Педијатрија		Укупно	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Спремност да одговарају на питања	4.60	4.68	4.68	4.61	4.48	4.61	4.74	4.76	4.68	4.67	4.66	4.67	4.63	4.65
Објаш. тестова и третмана	4.59	4.66	4.66	4.58	4.48	4.56	4.70	4.76	4.64	4.63	4.66	4.61	4.61	4.62
Љубазност	4.70	4.78	4.77	4.70	4.59	4.65	4.75	4.81	4.76	4.80	4.77	4.74	4.72	4.73
Способност дијагност.	4.65	4.72	4.77	4.70	4.69	4.70	4.69	4.76	4.63	4.69	4.80	4.71	4.70	4.71
Успешност у лечењу	4.63	4.70	4.78	4.72	4.75	4.73	4.64	4.67	4.63	4.67	4.79	4.74	4.71	4.71
ОПШТЕ ЗАДОВОЉСТВО	4.68	4.74	4.77	4.71	4.68	4.69	4.74	4.80	4.77	4.79	4.74	4.70	4.72	4.73

Оцењујући болничко лечење у целини, најмање су задовољне пацијенткиње са гинеколошких одељења (просечна оцена 4,48). Најзадовољнији су пацијенти лечени на одељењима за рехабилитацију, 4,61 (Табела 57).

Табела 57. Просечна оцена задовољства болничким лечењем у целини по болничким одељењима

Болничко лечење у целини	Интерна		Хирургија		Гинеколо- гија		Рехабилитација		Психијатрија		Педијатрија		Укупно	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Оцена	4.49	4.53	4.57	4.51	4.50	4.48	4.57	4.61	4.52	4.51	4.57	4.58	4.53	4.52

- **Коментари пацијената**

Пацијенти су имали могућност да у упитник упишу своје примедбе, похвале на рад и предлоге за унапређење квалитета. Свој коментар је дало 590 испитаника (14,7% од укупног броја анкетираних), из 23 установе. Универзитетски клинички центар Србије и Војномедицинска академија су болнице са највећим бројем анкетираних (46% свих испитаника), али нису унеле у базу коментаре својих пацијената. Ни у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ ниједан од 137 испитаника није дао свој коментар. Највише текстуалних коментара су написали пацијенти из КБЦ „Земун“ (95), КБЦ „Звездара“ (92) и Института за онкологију (87), док је у 10 болница број коментара био мањи од 10.

Највећи број коментара биле су похвале и искази захвалности особљу, чак 369 (64% свих коментара).

„Немам примедби, сестре су вредне ко пчелице, пријатне, доктори приступачни у опхођењу уливају поверење, осећате се сигурно.“ (Институт за онкологију и радиологију Србије).

„Сво особље клинике је предивно, љубазно, насмејано, приступачно у сваком тренутку. Хвала сто сте ми ове дане боравка у болници улепшали. Хвала за све.“ (КБЦ „Др Драгиша Мишовић- Дедиње“).

„Сестре су љубазне и веома предусретљиве, имају предиван приступ према детету. Докторке су стручне и љубазне са предивним осећајем за мамин страх и дивним начином да приђу детету.“ (КБЦ „Земун“).

„Пошто је моје дете веома тежак и компликован случај, све похвале за њеног доктора јер је уложио све да детету помогне и олакша. Такође и остали доктори и сестре су увек биле ту са љубазношћу и стрпљењем.“ (Универзитетска дечја клиника).

„Посвећеност сестара у интензивној нези - за сваку похвалу. Јако сам задовољна односом лекарке која ме је оперисала - хумани приступ.“ (КБЦ „Звездара“).

„Захвална сам лекарима, сестрама и особљу, првенствено на љубазности, стручности и организацији. Осећај да сам у сигурним рукама. Све похвале.“ (Специјална болница за ЦВБ „Свети Сава“).

Остале коментаре чине примедбе на хигијену тоалета, болничку храну, просторне капацитете и опремљеност соба. Пацијенти наводе да им недостаје телевизор у болесничкој соби, приступ интернету, да је недовољно тоалета, да је у болесничким собама превелики број кревета, да је потребно кречење и реновирање болница, удобнији кревети. Коментари се односе и на неадекватну организацију посета и комуникацију са породицом, недостатак кадра, као и недовољна објашњења од стране здравствених радника.

„Неудобан кревет, ормарићи у лошем стању, зарђале полице и фиоке“ (Специјална болница за интерне болести Младеновац).

„На оволики број пацијената и мајки пратиља потребно је да болница обезбеди већи број запослених (и терапеута и помоћних радника на одржавању хигијене). Тако би се растеретиле мајке пратиље.“ (Специјална болница за церебралну парализу и развојну неурологију).

„Храна за апартмане је ужасног избора. Веома мале количине за мајке које треба да доје у апартманима. ТВ који не ради. Хигијена осим испражњених канти и брисања пода нула!!! Прашине на све стране, за четири дана боравка ни једном избрисана!!! Тоалет се чисти као и канта, ужас!!!“ (КБЦ „Земун“).

„Ради унапређења, уградити један ТВ, да опусте пацијенте“ (КБЦ „Звездара“).

„Повећати број сестара. Телефон за информације породици не функционише. Моја породица ниједанпут није добила било какву информацију и никад се нико није јавио на телефон“ (КБЦ „Др Драгиша Мишовић-Дедиње“).

ЗАКЉУЧАК

Потребно је још једном напоменути да је од 2020. године промењена методологија испитивања задовољства корисника болничким лечењем. Поред промена у инструменту истраживања, односно упитнику, од 2020. године су у истраживање укључене и педијатријске и психијатријске болнице. У складу са тим, било је предвиђено да се анкета обави у 26 болница (све болнице сем Института за неонатологију). Док се у 2020. години 7 болница било изјаснило да због епидемиолошке ситуације није у могућности да обави анкету о задовољству својих корисника болничким услугама (Универзитетски клинички центар Србије, КБЦ „Звездара“, КБЦ „Земун“, КБЦ „Др Драгиша Мишовић“, Институт за реуматологију, Институт за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић“ и Завод за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф. др Цветко Брајовић“), а у 2021. години 3 установе (Специјална болница за интерне болести Младеновац, Институт за медицину рада Србије „Др Драгомир Карајовић“ и Завод за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф. др Цветко Брајовић“), у 2022. и 2023. години испитивање задовољства је обављено у свим болницама, сем Завода за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију „Проф. др Цветко Брајовић“, где анкета није спроведена због реновирања стационара. Анализа за 2023. годину обухватила је и одговоре 4 испитаника у Институту за неонатологију. За разлику од претходне три године, у 2023. години није испитивана доступност и квалитет болничког лечења у време пандемије заразне болести Ковид-19. Када је у питању ВМА, мора се напоменути да је за анкету коришћен „стари“ упитник, па добијени одговори нису у потпуности упоредиви са добијеним резултатима из других болница у Београду.

У истраживању је учествовало 4.006 испитаника у 26 болница. Резултати су показали висок степен задовољства болничким лечењем (преко 92% испитаника се изјаснило да су задовољни или веома задовољни болничким лечењем), а просечна оцена задовољства је 4,52 (после 2022. године највиша вредност у десетогодишњем периоду, уз статистички значајно растући тренд, $p=0,004$).

Пацијенти су најмање задовољни организацијом посета, исхраном и хигијеном тоалета у болници. У време спровођења анкете у 2023. години, посете су биле забрањене из епидемиолошких разлога. Ипак, 73% испитаника је оценило организацију посета као одличну или добру, а 17% као лошу и веома лошу. Највећа оцена за посете је у Институту за неонатологију (5,0), Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,99) и Институту за рехабилитацију (4,82), док је најнижа у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (2,29) и Институту за ментално здравље (3,30).

Услуге исхране током боравка у болници (укус и разноврсност хране, одговарајући режим исхране) су биле одличне или добре за 74%, а лоше и веома лоше за 10% пацијената, што је у складу са резултатима из 2022. године. Просечна оцена за услуге исхране је 4,06 за све болнице, највећа у Институту за неонатологију (5) и Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,96), док је најмања у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (3,13).

Болнички смештај (опремљеност собе и удобност кревета) 84,5% пацијената сматра одличним или добрим, а 4,4% их сматра лошим или веома лошим, и обе вредности су сличне прошлогодишњим. Просечна оцена на нивоу свих болница за болнички смештај је 4,35 и има највећу вредност у Институту за неонатологију (сва 4 испитаника дали су оцену 5), Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,97) и Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику (4,92), а најмању у Специјалној болници за

церебралну парализу и развојну неурологију (3,63), Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину (3,75) и КБЦ „Земун“ (4,1).

Одржавање хигијене болесничке собе је било одлично или добро за 87%, а лоше и веома лоше за 4,3% пацијената. Просечна оцена за одржавање хигијене болесничких соба је 4,43. У Институту за неонатологију сва четири испитаника су хигијену собе оценила оценом 5, док је просечна оцена у Институту за крдиоваскуларне болести „Дедиње“ 4,97. Најмања оцена је у Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину (3,78), Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (4,13) и Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије (4,14).

Одржавање хигијене тоалета у болници 9,3% пацијената сматра лошим или веома лошим, а 78,8% сматра одличним или добрим. Просечна оцена за одржавање хигијене тоалета је 4,18. После Института за неонатологију где су сва четири испитаника одржавање хигијене тоалета оценили оценом 5, највиша оцена је у Институту за крдиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,99), а затим у Специјалној болници за интерне болести Лазаревац (4,86). Најмања оцена је у Институту за ментално здравље (3,78), УКЦС (3,79) и Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (3,88).

По мишљењу већине пацијената (око 94%), организација и брзина пружања услуга дијагностике и терапије током боравка у болници је одлична или добра. Просечна оцена за услуге дијагностике и терапије је 4,67 за све болнице и креће се у распону од 4,25 (Специјална болница за церебралну парализу и развојну неурологију) до 5 (Институт за неонатологију и Специјална болница за интерне болести Лазаревац).

Обавештења која су дата пацијенту приликом пријема у болницу (право на сагласност на предложену процедуру, о дужностима на одељењу и начину приговора или жалби) су одлична и добра за око 90%, а лоша и веома лоша за око 3% пацијената. Просечна оцена за наведена обавештења је 4,55 за све болнице, док посматрано појединачно по болницама, најнижа вредност је 4,33 у Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“. Прсечну оцену 5 има Институт за неонатологију.

Већина пацијената (93%) сматра да су обавештења која су добили приликом отпуста из болнице (о режиму исхране, личној хигијени, начину живота, о контролама и сл.) одлична или добра, а мање од 2% мисли да су лоша и веома лоша. Просечна оцена за ова обавештења на укупном нивоу је 4,63. Највећа оцена је у Институту за неонатологију (5,00), Специјалној болници за интерне болести Лазаревац (5,00) и Институту за крдиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,99), док је најнижа, али и даље висока оцена у ВМА (4,46) и Клиници за неурологију и психијатрију (4,50).

Висок удео пацијената београдских болница је задовољан радом лекара (95%) и медицинских сестара (97%).

Љубазност медицинских сестара је одлична или добра за 97%, а лоша и веома лоша за свега 0,5% испитаника. Овај аспект сестринског рада је оцењен просечном оценом 4,78 на нивоу свих болница, и има вредности између 4,54, колико је у Институту за ментално здравље и 5, колико је у 5 болница - Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институту за неонатологију, Специјалној болници за интерне болести Лазаревац, Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику и Институту за медицину рада Србије.

Време чекања на медицинску сестру код хитне потребе је одлично или добро за скоро 96%, а лоше и веома лоше за 0,7% испитаника. Просечна оцена за овај вид сестринског рада на укупном нивоу је 4,74. Најмања просечна оцена износи чак 4,43 (Институт за здравствену заштиту мајке и детета Србије), а просечну оцену 5,0 имају Институт за неонатологију, Специјална болница за церебралну парализу и развојну неурологију, Специјална болница за рехабилитацију и ортопедску протетику, Специјална болница за интерне болести Лазаревац и Институт за медицину рада Србије.

Пацијенти су у незнатно мањем степену задовољни објашњењима процедура, тестова и третмана која су добијали од медицинских сестара (95% пацијената је дало оцену одлично или добро, а око 1% лоше или веома лоше). Просечна оцена је 4,71 за све болнице. Најмања просечна оцена је 4,38, колико износи у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију. Највећа просечна оцена је 5 и она је забележена у Институту за неонатологију.

Опште задовољство сестринском негом је у истраживању оцењено као одлично или добро код око 97% болнички лечених пацијената. Просечна оцена на укупном нивоу је веома висока, 4,80. Посматрано по болницама просечна оцена задовољства сестринском негом у целини има најниже, али и даље веома високе вредности у ВМА (4,69) и КБЦ „Земун“ (4,74), док је највиша оцена (5,0) забележена у Институту за неонатологију, Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину и Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику.

Од лекарских особина, најбоље су оцењени љубазност, успешност лечења и способност дијагностиковања, док су најлошије, али и даље високим оценама оцењена дата објашњења о тестовима и резултатима и спремност лекара да одговарају на питања.

Лекарску способност дијагностиковања здравствених проблема као и успешност лечења, око 95% испитаника сматра одличним или добрим, а нешто око 1% лошим и веома лошим, а просечна оцена је 4,71 за оба аспекта. Просечна оцена за лекарску способност дијагностиковања здравствених проблема пацијената има вредности од 4,13 у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију до 5,00 у Институту за неонатологију и Специјалној болници за интерне болести Лазаревац. И просечна оцена за успешност лекара у лечењу има најнижу вредност у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (4,25), а највишу (5,00) у Институту за неонатологију и Специјалној болници за интерне болести Лазаревац, као и у Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину.

Љубазност лекара има просечну оцену 4,73, а 94,8% пацијената је сматра добром или одличном, а 1,3% лошом/веома лошом. Просечна оцена за љубазност лекара има најниже вредности у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (4,25), а затим у ВМА (4,62) и УКЦС (4,63), а највише (5,00) у чак пет болница: Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институту за неонатологију, Специјалној болници за интерне болести Младеновац, Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику и Специјалној болници за интерне болести Лазаревац.

Незнатно лошије је оцењена спремност лекара да дају одговоре на питања пацијената, са просечном оценом 4,65 (за 93,3% пацијената је спремност лекара да одговарају на питања одлична или добра, а за 2,1% испитаника лоша или веома лоша). Просечна оцена за спремност лекара да дају одговоре на питања пацијената има најниже вредности у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (4,12), а највише у Институту за неонатологију где су сва четири испитаника дала оцену 5 и Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, 4,97.

Када су у питању лекарска објашњења процедура, тестова и третмана, оцену добро/одлично дало је 92,6% испитаника, а оцену веома лоше/лоше, 2,4%. Просечна оцена за лекарска објашњења процедура, тестова и третмана има најниже вредности у Институту за ментално здравље (4,24), па у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију (4,29) и ВМА (4,51), а највише у Институту за неонатологију (5,00), Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,99) и Специјалној болници за интерне болести Младеновац (4,90).

Опште задовољство услугама лекара је добило оцену 4,73, а 95% пацијената је оценило као одличну или добру, а 1% испитаника као лошу или веома лошу. Просечна оцена за опште задовољство услугама лекара има вредности од 4,61 у Клиници за

рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“, до 5,00 у Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Институту за неонатологију и Специјалној болници за интерне болести Лазаревац.

На питање о коришћењу клиничког пута у њиховом болничком лечењу одговорило је 2.755 испитаника (68,8%). Војномедицинска академија није у анкетном упитнику користила ово питање. Сваки други пацијент је навео да не зна да ли је у његовом лечењу коришћен клинички пут, док је 1.199 пацијената (43,5%) дало потврдан одговор. Негативан одговор дало је 213 испитаника (7,7%).

Половина или више пацијената сматра да је клинички пут коришћен у њиховом лечењу у 6 установа: Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“, Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину, Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“, Специјалној болници за болести зависности, Специјалној болници за рехабилитацију и ортопедску протетику и Институту за медицину рада Србије. Највећи удео пацијената који су одговорили негативно је у Специјалној болници за церебралну парализу и развојну неурологију, Институту за здравствену заштиту мајке и детета Србије и Институту за рехабилитацију.

Када је у питању повезаност између социо-демографских карактеристика испитаника и задовољства испитаника, уочава се статистички значајна повезаност за ниво образовања. Пацијенти са највишим нивоом образовања су исказали најниже задовољство (4,48), док са смањењем нивоа образовања задовољство расте и просечна оцена, па међу пацијентима са завршеном само основном школом износи 4,68, а незавршеном основном школом 4,61.

И животна доб је била статистички значајно повезана са задовољством пацијената болничким лечењем. Најмање задовољни су пацијенти старости 30 до 39 година (4,43), док су најзадовољнији најмлађи пацијенти, прецизније млађи од 20 година (4,61).

Задовољство пацијената болничким лечењем у целини на укупном нивоу оцењено је просечном оценом 4,52. Оно се значајно разликује у различитим болницама (просечна оцена од 4,13 до 5). Највиша просечна оцена забележена је у Институту за неонатологију где је било свега 4 испитаника и Специјалној болници за интерне болести Лазаревац, а затим у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ (4,99) и Специјалној болници за интерне болести Младеновац (4,87). Приликом тумачења ових резултата треба нагласити да постоје велике разлике између болница, које могу утицати на добијене резултате. Тако се у неким болницама лече хируршки, интернистички и гинеколошки пацијенти (попут клиничко-болничких центара), док су неке болнице специјализоване за одређена обољења (ГАК „Народни фронт“, Специјална болница за цереброваскуларна обољења „Свети Сава“, Специјална болница за церебралну парализу и развојну неурологију и др.).

Болнице се разликују и по кадровској обезбеђености, опремљености, као и величини, због чега се број анкетираних пацијената по болницама креће од 4 до 1.032. Разлике постоје и у односу на пол пацијената (знатно више жена - мајки пратиља болесне деце је анкетирано у педијатријским болницама, док су на гинеколошким одељењима заступљене само жене, а знатно више мушкараца у Специјалној болници за болести зависности, Институту за ортопедију „Бањица“ и Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“), као и у односу на старост пацијената. Највећа просечна старост пацијената забележена је у Специјалној болници за интерне болести Лазаревац (око 76 година), као и у Специјалној болници за интерне болести Младеновац (око 68 година) и Специјалној болници за цереброваскуларне болести „Свети Сава“ и Институту за рехабилитацију (око 66 година), а најмлађи - очекивано у педијатријским установама.

Ако се посматра школска спрема испитаника, може се закључити да је најнижи степен школске спреме у Специјалној болници за интерне болести Лазаревац, Специјалној

болници за интерне болести Младеновац и Институту за медицину рада Србије, а највећи у ГАК „Народни фронт“, КБЦ „Др Драгиша Мишовић- Дедиње“ и ВМА. Пацијенти из анкетираних болница се значајно разликују и по томе како оцењују свој материјални положај, тако да пацијенти у ГАК „Народни фронт“, Институту за ментално здравље, Клиници за неурологију и психијатрију за децу и омладину и Универзитетској дејој клиници, најбоље оцењују свој материјални положај, док су пацијенти у Клиници за психијатријске болести „Др Лаза Лазаревић“, Специјалној болници за интерне болести Младеновац и Клиници за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“ најлошије оценили свој материјални положај.

Добијени резултати су показали висок степен задовољства корисника болничком здравственом заштитом.

Сегменти који се истичу као најлошије оцењени од почетка спровођења истраживања задовољства пацијената су болничка храна и чистоћа тоалета, те треба, пре свега, истаћи потребу за њиховим побољшањем.

Упркос унапређењу епидемиолошке ситуације због забране посета у време спровођења анкете, организацијом истих је био незадовољан сваки шести пацијент.

Иако су пацијенти најзадовољнији радом медицинских сестара и лекара, сегмент за унапређење су објашњења процедура, тестова и третмана, која здравствени радници дају пацијентима, као и спремност да одговарају на питања пацијената.

Такође, из ове анализе свака болница може увидети у којим сегментима задовољства корисника је најлошије оцењена, као и у којим заостаје за осталим болницама, те на основу тога предузети одговарајуће мере у циљу сталног унапређења квалитета свог рада.